

ΠΑΝΕΘΝΙΚΟ - ΠΑΛΛΑΪΚΟ ΚΙΝΗΜΑ

Βασικές ιδεολογικές και οργανωτικές αρχές ενός νέου πολιτικού Κινήματος

*Πρώτα σε αγνοούν
Μετά σε κοροϊδεύουν
Μετά σε πολεμούν
Μετά τους νικάς
Μαχάτμα Γκάντι*

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

Νέα Τάξη και ταξική πάλη στα πλαίσια της παγκοσμιοποίησης Ξεκαθάρισμα εννοιών και θεωριών

Εισαγωγή

Η λανθασμένη πολιτική ανάγνωση του νεοφιλελευθερισμού πηγάζει από τα συστηματικά λάθη στο επίπεδο εννοιών και θεωριών

Γκρέγκορι Άλμπο¹

Ο φιλόσοφος Αντισθένης είχε πει μια φράση που έχει την ισχύ αξιώματος και αφορά όλους τους ανθρώπους και τους φορείς που πρέπει να έχουν σαφή γνώση και επίγνωση των εννοιών και θεωριών που καθορίζουν την πρακτική τους δράση: Είχε διατυπώσει τη θέση, που λέει: «*Αρχή σοφίας ονομάτων επίσκεψις*».² Σαφής ορισμός των εννοιών και θεωριών. Σύγχυση στις θεωρητικές αρχές συνεπάγεται σύγχυση και στην πράξη. Υπάρχει δηλαδή διαλεκτική σχέση μεταξύ τους, που μπορεί να διατυπωθεί και αντιθέτως. Δηλαδή σύγχυση στην πράξη, συνεπάγεται και σύγχυση στη θεωρία. Χωρίς την σωστή αξιολόγηση των εννοιών και θεωριών ελλοχεύει πάντοτε ο κίνδυνος εφαρμογής μιας λανθασμένης και επιζήμιας πολιτικής, ακόμη και όταν υπάρχει αγαθή πρόθεση.

Είμαστε υποχρεωμένοι, αναζητώντας την αλήθεια των θεωριών και την πρακτική τους εφαρμογή στην αντικειμενική πραγματικότητα να ασχοληθούμε απαραίτητως με τις σχετικές κοινωνικές θεωρίες.

Ένα Πανεθνικό - Παλλαϊκό Κίνημα προϋποθέτει αυτό το ξεκαθάρισμα των εννοιών και των θεωριών, με τις οποίες θα ασχοληθούμε στο παρόν κεφάλαιο, ξεκινώντας από τις έννοιες της παγκοσμιοποίησης, της Νέας Τάξης και της ταξικής πάλης.

Την νεοφιλελεύθερη παγκοσμιοποίηση δεν προωθούν μόνο τα αστικά κόμματα, αλλά και τα αριστερά ή κομμουνιστικά, όσο παράξενη και παράλογη κι αν φαντάζει μια τέτοια επιχειρηματολογία, η οποία παρ' όλα αυτά βασίζεται αδιάψευστα στη μαρξιστική θεωρία.

Ο ίδιος ο Μαρξ είχε διατυπώσει αξιωματικά τη θέση ότι ο αστικός τρόπος παραγωγής αποτελεί προοδευτική εξέλιξη ενός κοινωνικού σχηματισμού. Ασφαλώς και η παγκοσμιοποίηση περιλαμβάνεται στους τρόπους παραγωγής του καπιταλισμού, ως ανώτερή του μορφή. Το τόνισε και ο μαρξιστής φιλόσοφος Κωνστάντσο Πρέβε: «*Είμαστε σε φάση μετάβασης από τη μια μορφή του καπιταλισμού σε μια άλλη μορφή του, γενικότερη και παγκοσμιοποιημένη. Περνάμε στον απόλυτο καπιταλισμό*».³ Ο ισχυρισμός αυτός βέβαια είναι υπερβολικός, εκφράζει ωστόσο την τάση προς την απόλυτη κυριαρχία του καπιταλισμού σήμερα.

¹ Βλ. Γκρέγκορι Άλμπο, «*Ο νεοφιλελευθερισμός και η Αριστερά*», Άρθρο του καθηγητή πολιτικής οικονομίας Γκρέγκορι Άλμπο στο «*Εντός Εποχής*», της εφημ. «*Αυγή*», 24.2.2008.

² Το αρχαίο ρητό με τον παραστατικό αυτό τρόπο έκφρασης δηλώνει ότι η απαρχή της σοφίας είναι η επίσκεψη στους ορισμούς των εννοιών, στην ενασχόληση μαζί τους για τον ακριβή τους προσδιορισμό.

³ Βλ. Κωνστάντσο Πρέβε, Συνέντευξη στην εφημ. «*Ελευθεροτυπία*», στις 19.11.2011, με τίτλο: *Περνάμε από μια φάση του καπιταλισμού σε μια άλλη*.

Ακόμη και ο Τρότσκι υπεραμύνεται αυτής της θέσης του Μαρξ, λέγοντας τα κάτωθι, που δεν επιδέχονται αμφισβήτηση. Κατηγορεί μάλιστα τις αστικές τάξεις ότι εμποδίζουν την παγκοσμιοποίηση: *«Οτι οι άρχουσες τάξεις της Ευρώπης, αποθαρρημένες από την χρεοκοπία των милитарιστικών και διπλωματικών μεθόδων, αντιμετωπίζουν σήμερα το καθήκον από την αντίθετη πλευρά, δηλαδή προσπαθούν με τη βία να υποτάξουν την οικονομία στο απαρχαιωμένο εθνικό κράτος. Ο μύθος της κλίνης του Προκρούστη αναπαράγεται σε μεγάλη κλίμακα. Αντί να ανοιχτεί μια κατάλληλη μεγάλη αρένα στις επιχειρήσεις της σύγχρονης τεχνολογίας, οι κυρίαρχοι πετσοκόβουν τον ζωντανό οργανισμό της οικονομίας»*.⁴ Φυσικά με τον όρο «μεγάλη αρένα» εννοεί ο Τρότσκι την παγκοσμιοποίηση.

Τελικά ο Μαρξ πίστευε ότι ο ιστορικός ρόλος του προλεταριάτου θα αναδεικνυόταν, όταν ο καπιταλισμός θα έφτανε στην ανώτερή του μορφή, όπου απέναντι στο κεφάλαιο η μόνη αντίπαλη τάξη θα ήταν η εργατική. Η αναφορά του Μαρξ στη «δικτατορία του προλεταριάτου» στηρίζεται στο αναλυτικό του πρότυπο, σύμφωνα με το οποίο ο σοσιαλισμός θα αντικαθιστούσε τον καπιταλισμό, αφού ο τελευταίος θα είχε φτάσει το τελικό του στάδιο. Στο βαθμό δηλαδή που ο καπιταλισμός έχει καταφέρει να δημιουργήσει μια παγκόσμια αγορά, έναν παγκόσμιο καταμερισμό της εργασίας και παγκόσμιες παραγωγικές δυνάμεις, έχει ήδη προετοιμάσει την παγκόσμια οικονομία, σαν όλο, για τον σοσιαλιστικό μετασχηματισμό.

Αυτός ο αυτοματισμός ωστόσο δεν επαληθεύτηκε στην πράξη.

Το δίλημμα λοιπόν δεν είναι παγκοσμιοποίηση ή μη, παρ' όλο που η Αριστερά θεωρητικά βάλει κατά της παγκοσμιοποίησης, αλλά η παγκοσμιοκρατία, δηλαδή η παγκόσμια διακυβέρνηση ή με άλλα λόγια η λεγόμενη Νέα Τάξη, ως πλανητική πολιτική εξουσία ή υπερεθνικό κέντρο εξουσίας. Συνήθως υπάρχει σύγχυση σ' αυτές τις έννοιες. Αλλά οι συγχύσεις στις έννοιες και τις θεωρίες φέρνουν σύγχυση και στην πρακτική πολιτική, γιατί τα θεωρητικά εργαλεία είναι προς τούτοις ανεπαρκή να ερμηνεύσουν την συγκεκριμένη πολιτική πραγματικότητα.

Ο τροτσικιστής επαναστάτης Μιχάλης Ράπτης (Πάμπλο) διατύπωσε με σαφήνεια τη σχέση παγκοσμιοποίησης και Νέας Τάξης, που σ' ένα βαθμό ξεκαθαρίζει τα πράγματα. Λέει: *«Και ιδού πώς συνοψίζουν την άποψή τους οι γεωπολιτικοί αυτοί εγκέφαλοι, που προωθούν την 'Νέα Τάξη πραγμάτων': Λένε κατ' αρχήν ότι οι νέες παραγωγικές δυνάμεις, που εδώ και 30 χρόνια κατέχει η ανθρωπότητα, οδηγούν και επιβάλλουν την παγκοσμιοποίηση της οικονομίας. Αλλά για την ανάπτυξη και διατήρηση αυτής της οικονομίας χρειάζεται - όπως υποστηρίζουν - ένα υπερεθνικό κέντρο που να διατηρεί την τάξη. Δηλαδή να αντιτίθεται ακόμα και δυναμικά σε κάθε εθνικιστική έκρηξη, που θα έτεινε να εμποδίσει την ομαλή παγκοσμιοποίηση και λειτουργία μιας ενιαίας αγοράς»*.⁵

Σχεδόν πάντοτε ταυτίζεται η παγκοσμιοποίηση με την Νέα Τάξη. Όμως δεν είναι η παγκοσμιοποίηση, που ως οικονομικό μέγεθος, ασκεί εξουσία, αλλά η παγκόσμια καπιταλιστική εξουσία, που πίσω της κρύβεται μια οικονομική και πολιτική ελίτ, που ασκεί πολιτική εξουσία και φέρει το όνομα Νέα Τάξη. Όμως και η Νέα Τάξη δεν είναι ενιαία, λόγω του πολυπολικού κόσμου, που δημιουργεί καινούργια υπό εξέταση δεδομένα, που δεν πρέπει να αγνοούνται.

Το βασικό χαρακτηριστικό αυτής της εξουσίας είναι η κατάργηση, αλλά και η δημιουργία εθνών - κρατών, για την επιτυχία της στρατηγικής της παγκοσμιοποίησης. Αυτή η στρατηγική συνεπώς δεν είναι ενιαία. Σε άλλα μέρη, όπως Σκόπια, Κόσοβο, αλλά και Ιταλία, Ισπανία, Συρία, Ιράκ κ.λπ. η προσπάθεια της Νέας Τάξης είναι η

⁴ Βλ. Λέων Τρότσκι, *«Εθνικισμός και οικονομική ζωή»*, περ. «Εξωτερικών», Απρίλιος 1934.

⁵ Βλ. Μιχάλης Ράπτης, *«Το εθνικό ζήτημα στις νέες συνθήκες»*, άρθρο στο περιοδικό «Convoy», τεύχος 18, Ιούνιος 1995.

δημιουργία νέων εθνών -κρατών, γιατί έτσι εξυπηρετείται σ' αυτή τη φάση καλύτερα η παγκοσμιοποίηση, ενώ στην Ελλάδα ακολουθείται συστηματικά και σχεδιασμένα η στρατηγική της κατάλυσης του έθνους - κράτους, που μπαίνει ανάχωμα στα σχέδιά της. Αυτήν την κατάλυση επιδιώκουν κύκλοι στην Ελλάδα και από αριστερά και από δεξιά. Σχετικά πρέπει να τονιστεί ότι η εγκατάλειψη από την Αριστερά της εαμικής και εδαϊτικής παράδοσης ως εθνικιστικής (πατριωτικής), θα έχει καταστρεπτικά αποτελέσματα και για την ίδια και για τον τόπο. Αυτό θα συμβεί πέραν κάθε αμφιβολίας.

Το πρόβλημα ανάμεσα στις δύο αντίθετες πολιτικές δυνάμεις δεν αφορά αυτή κατ' αυτή την παγκοσμιοποίηση, όσο την καπιταλιστική ή προλεταριακή εξουσία.

Η Αριστερά, σύμφωνα με την μαρξιστική θεωρία, επιδιώκει την παγκοσμιοποίηση την οποία θα κατευθύνει τελικά το προλεταριάτο, ως άλλη μορφή εξουσίας από αυτήν της Νέας Τάξης, που είναι καπιταλιστική. Ενώ το κεφάλαιο, με τη μορφή του μεγάλου χρηματοπιστωτικού κεφαλαίου, επιδιώκει την εξουσία του κεφαλαίου, ως παγκόσμιας Νέας Τάξης.

Επειδή ωστόσο το προλεταριάτο βρίσκεται σε πλήρη ήττα και παγκόσμια και στην Ελλάδα πολύ περισσότερο, δεν μπορεί να οδηγήσει, λόγω αντικειμενικής αδυναμίας, την παγκοσμιοποίηση στο ανώτατό της επίπεδο, που πάλι σύμφωνα με τη μαρξιστική θεωρία, θα συνιστά την τελική αντίθεση του κεφαλαίου και της εργατικής τάξης, μετά από την οποία θα προκύψει, ως ώριμος καρπός, ο σοσιαλιστικός μετασχηματισμός μέσω της ταξικής πάλης.

Την προοπτική αυτή μπορεί να την επιτύχει το κεφάλαιο. Το ομολογεί και ο ίδιος ο Ένγκελς, λέγοντας ότι, «αυτό όμως τον βαθμό ανάπτυξης του έφτασαν οι παραγωγικές δυνάμεις μόνο στα χέρια της αστικής τάξης».⁶

Γι' αυτό η Αριστερά είναι υπέρ της παγκοσμιοποίησης, άσχετα με το τι ισχυρίζεται η ίδια θεωρητικά. Το πρόβλημα που τίθεται στην σημερινή εποχή είναι στην εφαρμογή της θεωρίας και την επαλήθευσή της από την πραγματικότητα. Στο αν δηλαδή οι σημερινές υποκειμενικές και αντικειμενικές συνθήκες επαληθεύουν ή διαψεύδουν τη μαρξιστική θεωρία του 19 και 20 αιώνα, έτσι όπως τη διαμόρφωσαν οι γενάρχες της, καθώς και οι επίγονοι τους.

Το πρόβλημα φυσικά που παραμένει ανοιχτό είναι - εφόσον υποθέσουμε ότι το προλεταριάτο κατακτήσει «νομοτελειακά» την παγκόσμια εξουσία - αν την εξουσία θα την κρατεί και θα ασκεί το ίδιο το προλεταριάτο, ή στη θέση του προλεταριάτου μια αυταρχική γραφειοκρατική εξουσία κάποιου κόμματος, που τελικά θα εξουσιάζει και θα εκμεταλλεύεται το προλεταριάτο, αντί για την αστική τάξη, όπως αυτό συνέβη στον υπαρκτό σοσιαλισμό με τα αυταρχικά γραφειοκρατικά καθεστώτα του υπαρκτού σοσιαλισμού. Αυτό δεν εξετάζεται επί του προκειμένου. Απλώς αναφέρεται παρεμπιπτόντως.

Πάντως στο πρόβλημα αυτό η ιστορία έδωσε αρνητική απάντηση, όσον αφορά το παρελθόν. Για το μέλλον παραμένει ανοιχτό και αποτελεί ζητούμενο. Όμως η έως τώρα θεωρητική γνώση μας και η έως τώρα εμπειρία μας δεν μας κάνει καθόλου αισιόδοξους, έστω κι αν παραδεχτούμε ότι θα υπάρξει για το προλεταριάτο μια ευνοϊκή εξέλιξη.

Η διάδοχος κατάσταση δεν είναι ούτε δεδομένο ούτε βέβαιο ότι θα συμβάλει σε μια απελευθερωτική διαδικασία της κοινωνίας.

Η Αριστερά, με βάση τα ανωτέρω κι εφόσον δεν είναι εγκλωβισμένη σε δογματικά ιδεολογήματα, πρέπει να επαναστοχαστεί και επαναπροσδιορίσει τόσο τη θεωρία

---

⁶ Φρίντριχ Ένγκελς, *Οι κοινωνικές σχέσεις στη Ρωσία*, στο Μαρξ - Ένγκελς, *Διαλεχτά έργα*, τόμ. II, εκδοτικό της ΚΕ του ΚΚΕ, μτφ. από το δίτομο έργο του Ινστιτούτου Μαρξ - Ένγκελς της Μόσχας.

όσο και την πρακτική που ακολούθησε έως τώρα. Αυτό είναι βέβαιο. Πολλοί πιστεύουν στη θεωρία του μαρξισμού, ωσάν να πρόκειται για αιώνιες και αναλλοίωτες αλήθειες. Μια τέτοια αντίληψη δεν έχει καμία σχέση με την επιστήμη, μα ούτε και με την μαρξιστική θεωρία, παρά μόνο με θρησκεία. Η θεωρία, όπως λέει ο Καστοριάδης *«πρέπει να απαλλαγεί από τη κληρονομιά χιλιετηρίδων, που βλέπει μέσα στη θεωρία την υπέρτατη αρχή και την ίδια τη θεωρία σαν κατοχή ενός συστήματος από αλήθειες, δοσμένες μια για πάντα. Να καταλάβει ότι η θεωρία δεν είναι τίποτε λιγότερο, αλλά επίσης τίποτε περισσότερο από ένα πρόταγμα, ένα πράττειν, η πάντοτε αβέβαιη προσπάθεια να φτάσουμε σε μια διαύγηση»*.⁷

Με τα ίδια θεωρητικά εργαλεία, που οδήγησαν στην καταστροφή, η χειραφέτηση των εργαζομένων, όπως τη διακήρυττε ο Μαρξ, είναι από αμφίβολη έως αδύνατη.

Υπάρχει ο κίνδυνος ο φαύλος κύκλος να επαναληφθεί και στο μέλλον.

Η ανανέωση και ανασυγκρότηση της κοινωνίας προς μια προοδευτική κατεύθυνση που θα υπηρετεί την πλειοψηφία του λαού και όχι την παγκόσμια οικονομική και πολιτική ολιγαρχία, που κατέχει και το χρήμα και την εξουσία, θέτει ως βασικό προαπαιτούμενο την επαναθεμελίωση της θεωρίας και την προσαρμογή της στη σημερινή πραγματικότητα, που είναι διαφορετική από τη πραγματικότητα του παρελθόντος.

Θα τολμούσα μάλιστα, χωρίς υπερβολή, να ισχυριστώ ότι μια θεωρία που ήταν πριν επαναστατική μπορεί στις νέες καταστάσεις και κάτω από τα καινούργια δεδομένα να γίνει αντιδραστική, γιατί στην πράξη θα υπηρετεί τα αντίθετα συμφέροντα απ' αυτά που διακηρύσσει στην θεωρία. Τίποτε δεν πρέπει να αποκλείεται προκαταβολικά και με δογματικό τρόπο, σύμφωνα με το «ορθώς απορείν» του Αριστοτέλη.⁸ Το έχουν τονίσει επανειλημμένα έμπειροι κομμουνιστές ηγέτες με μακρά πικρή εμπειρία, όπως ο Τολιάτι και ο Ιγκράο και πολλοί άλλοι.⁹

Η ιδεολογική ηγεμονία της Αριστεράς, για την οποία μίλησε ο Γκράμσι, θέτει αυτό το πρόταγμα.

Σήμερα η παγκοσμιοποίηση και η Νέα Καπιταλιστική Τάξη του παγκόσμιου χρηματοπιστωτικού κεφαλαίου, επιτυγχάνει τους στόχους της πρωταρχικά λόγω της ιδεολογικής της ηγεμονίας απέναντι στην Αριστερά.¹⁰

Το πώς αντιλαμβάνεται ο Γκράμσι την ηγεμονία, μας το εκφράζει παραστατικά ο Λουτσιάνο Γκρούππι: *«Ο συλλογισμός του Γκράμσι πάνω στην ηγεμονία μπορεί να συνοψιστεί μ' αυτόν τον τρόπο: Η κυρίαρχη τάξη εφαρμόζει την ηγεμονία της στο βαθμό που μπορεί να πραγματοποιήσει και να διατηρεί έναν ιστορικό συνασπισμό αντιφατικών κοινωνικοπολιτικών δυνάμεων, τόσο στην οικονομική βάση, όσο και στο πολιτικό και κρατικό εποικοδόμημα, που έχουν για συνδετικό κρίκο την ιδεολογία. Η ηγεμονία λοιπόν είναι η στιγμή της πολιτικής ηγεσίας και ταυτόχρονα και γι' αυτόν το λόγο, η ηγεσία στο χώρο των ιδεών, δηλαδή η πνευματική ηγεσία.*

---

⁷ Βλ. Κορνήλιος Καστοριάδης, *Η γραφειοκρατική κοινωνία*, Β' εκδ., εκδ. «Υψιλον/βιβλία», Αθήνα 1985, σ. 56.

⁹ Ο ίδιος ο παλαιάμαχος κομμουνιστής Ιγκράο κατέληγε στο τέλος της ζωής του με την επίκληση προς τον συντρόφους του: *«πρέπει να ξαναδούμε τα πάντα, ακόμη και τα ιερά κείμενα»*, προσθέτοντας ότι *πρέπει να κατακτήσουμε «τη γονιμότητα της αμφιβολίας και το αρραγές του αγώνα»*. Συνέντευξη στο περιοδικό *Sssere Communisti*, αναδημοσιευμένο στην εφημ. «Εποχή», 1.11.2009.. . Παρόμοια έχει εκφραστεί και ο γνωστός κομμουνιστής ηγέτης Τολιάτι κα άλλοι κομμουνιστές μετά από εμπειρία μιας ολόκληρης ζωής.

¹⁰ Έναν πετυχημένο ορισμό της ιδεολογικής ηγεμονίας, όπως την εννοούσε ο Γκράμσι μας έδωσε ο Λουτσιάνο Γρούππι.

Η τάξη που κυριαρχεί μπορεί να κυριαρχεί μόνο στο βαθμό που μπορεί ν' ακτινοβολήσει την ιδεολογία της προς όλα τα κοινωνικά στρώματα, ακόμη και προς την τάξη, που είναι αντικείμενο εκμετάλλευσης και που έχει για το λόγο αυτό αντίθετα μ' αυτήν συμφέροντα. Αυτή ακριβώς η δυνατότητα επιρροής και ιδεολογικής αγωγής, απ' τη μεριά της άρχουσας τάξης, είναι που έφερε σε υποδεέστερη θέση την κυριαρχημένη τάξη. Η τάξη αυτή, υποταγμένη σε μια ιδεολογία που δεν είναι δική της, δεν κατορθώνει να εκφράσει τα δικά της ταξικά συμφέροντα με συνεκτικό τρόπο, στο επίπεδο της πολιτικής και της κουλτούρας, ούτε κατορθώνει να συνειδητοποιήσει τον ιστορικό της ρόλο».11

Η τελευταία μάλιστα έχει ενταχθεί, είτε από άγνοια είτε από ανικανότητα, στα πλαίσια της καπιταλιστικής ιδεολογικής ηγεμονίας μέσω της παγκοσμιοποίησης την οποία ασπάζεται και θεωρητικά και εφαρμόζει στην πράξη αντικειμενικά.

Ως συμπέρασμα όλης αυτής της ανάλυσης θα παραθέσουμε την άποψη του Πορτογάλου Κομμουνιστή νομπελίστα Ζοζέ Σαραμάγκου, ο οποίος εκφράζει την αναντιστοιχία της θεωρίας προς την αντικειμενική πραγματικότητα και αδυναμία και ανωριμότητά της να ανταποκριθεί σωστά στις νέες προκλήσεις. Λέει λοιπόν τα σοφά που αφορούν και την ελληνική Αριστερά. Η Αριστερά «πίστευε ότι θα κερδίσει τη μάχη στο παρόν με τα όπλα του παρελθόντος. Καθώς η θεωρία δεν ανανεώθηκε, η πρακτική έγινε ένα μπερδεμένο κουβάρι. Τα υπόλοιπα τ' ανέλαβε ο ρεαλισμός και η ουτοπία αποτελείώθηκε από τον ομορτισμό».12

Με την έννοια αυτή ισχύει αυτό που είπε ο γνωστός Τζον Μέιναρντ Κέινς «Η δυσκολία δεν έγκειται στις νέες ιδέες, αλλά στο να ξεφύγει κάποιος από τις παλιές».

I. Τα χαρακτηριστικά της δημοκρατικής, σοσιαλιστικής δομής της εξουσίας

*Χωρίς επαναστατική θεωρία δε μπορεί να υπάρξει επαναστατικό κίνημα
Λένιν*

Πολύς λόγος γίνεται από αριστερούς, αριστερές οργανώσεις και πολιτικούς φορείς για τον σοσιαλισμό ή το δημοκρατικό σοσιαλισμό ως πανάκεια που θα θεραπεύσει τα αρνητικά του καπιταλισμού. Αποτελεί αναγκαιότητα μιας εναλλακτικής λύσης απέναντι στην σημερινή μορφή του καπιταλισμού, που είναι ο νεοφιλελευθερισμός. Συνήθως όμως δεν αναλύονται αυτές οι έννοιες, η «ονομάτων επίσκεψις», όπως τονίζει ο Αντισθένης, για να γίνεται κατανοητό περί τίνος ο λόγος. Είναι απαραίτητη λοιπόν η ανάλυση του περιεχομένου των όρων και εννοιών, για να υπάρξει και ένα σωστό όραμα για το μέλλον, μιας κι αυτό που ζούμε και βιώνουμε είναι απάνθρωπο. Αποτελεί αξίωμα ότι η πολιτική εξουσία με όλα τα παράγωγά της αποτελεί τον παράγοντα εκείνον που συντελεί στην οποιαδήποτε αλλαγή και συνεπώς στη σοσιαλιστική αλλαγή. Ποια είναι η μεταξύ τους σχέση και πώς καθορίζεται το περιεχόμενό τους, για να μπορούμε να μιλάμε για πραγματική σοσιαλιστική αλλαγή, δηλαδή αντικατάσταση των καπιταλιστικών δομών της παγκοσμιοποίησης και της Νέας Τάξης με σοσιαλιστικές;

¹¹ Απ' την εισαγωγή του Λουτσιάνο Γκρούππι στο βιβλίο: *Αντόνιο Γκράμσι, Οι διανοούμενοι*, ό.π., σ.

41. Ας θυμηθούμε και την σχετική άποψη του Λένιν σε σχέση με τα ανωτέρω: «Μια αυθόρμητη εξέλιξη του εργατικού κινήματος δεν οδηγεί παρά στην καθυπόταξη του στην αστική ιδεολογία».

¹² Συνέντευξη του Ζοζέ Σαραμάγκου στην εφημ. «Ελευθεροτυπία», στις 21.6.2010.

Δε συζητούμε συνεπώς μόνο για μεταρρυθμίσεις του καπιταλιστικού συστήματος, που συμβάλλουν στη διατήρηση και τη διαιώνισή του, που αποτελεί σοσιαλδημοκρατική εκδοχή. Δε μιλούμε επίσης για μια κομμουνιστική εκδοχή, με το μονοκομματικό κράτος και την κεντρικά σχεδιασμένη οικονομία.

Ποια είναι η διαδικασία εκείνη που θα φέρει αυτό το αποτέλεσμα; Είναι σήμερα ή στο εγγύς ή απώτερο μέλλον δυνατή η μετάβαση στο σοσιαλισμό και για τι είδους σοσιαλισμό μιλάμε; Αξίζει τον κόπο να αποδυθούμε σε έναν τέτοιο αγώνα, μετά τις επανειλημμένες απογοητεύσεις και καταστροφές, που δημιούργησαν οι προηγούμενες προσπάθειες, έτσι όπως έγιναν; Αξίζει μια νέα προσπάθεια. Δεν είναι καλύτερα (πιο βολικό) να συμβιβαστούμε με το παρόν σύστημα, με κάποιες ίσως διορθωτικές παρεμβάσεις! Μήπως τελικά επήλθε το τέλος της ιστορίας; Είναι μερικά από τα ερωτήματα που μπαίνουν στο ερευνητικό πεδίο.

Προκαταρκτικά όταν μιλάμε για σοσιαλισμό, αναφερόμαστε στο μεταβατικό στάδιο, όπου και εξουσίες υπάρχουν και τάξεις υπάρχουν και όλα βρίσκονται σε μια διαδικασία, της οποίας τα χρονικά όρια, όπως και τα τελικά της χαρακτηριστικά δεν μπορούμε να προκαθορίσουμε, όχι γιατί είμαστε από πεποίθηση αγνωστικιστές, αλλά γιατί το μέλλον είναι άδηλο, κι ας διαμορφώνουμε τα οράματά μας, κι ας κάνουμε τις εκτιμήσεις και τις προβλέψεις μας, γιατί έτσι πρέπει, με ούριο άνεμο την ελπίδα. Απλώς οφείλουμε να έχουμε μια σίγουρη θεωρητική ασφαλιστική δικλίδα με το «εν οίδα ότι ουδέν οίδα» του Σωκράτη, ως παρακαταθήκη μιας ανεξάρτητης κριτικής σκέψης και ερευνητικής μεθοδολογίας χωρίς προαπαιτούμενα και να μη εγκλωβιζόμαστε σε σχήματα εσχατολογικά, που οδηγούν σε δογματικές θέσεις. Ο δογματικός ισχυρισμός ότι: Αυτό είναι και τίποτε άλλο και μάλιστα «νομοτελειακά», όπως λέγεται, αποτελεί την αρχή του τέλους κάθε φιλοσοφικής ενατένισης και δημιουργικής προοπτικής.

Το κυρίαρχο θέμα είναι να διαμορφώνεις έννοιες - κριτήρια των πράξεών σου και να θέτεις τα ζητήματα, ει δυνατόν, σωστά. Αν τα θέτεις λάθος, τότε λάθος θα είναι και οι λύσεις που θα προτείνεις.

Το πρώτο και βασικό ερώτημα, που από τη σωστή ή λάθος απάντηση εξαρτώνται όλα τα άλλα, είναι το ερώτημα, τι πρέπει να αποτελεί το περιεχόμενο της πολιτικής εξουσίας για να οδηγεί ή να συντελεί στην πορεία σε ένα ποιοτικά ανώτερο επίπεδο μιας κοινωνικής αλλαγής.

Το βασικό πρόβλημα για έναν δημοκρατικό σοσιαλισμό αποτελεί, σύμφωνα με την κοσμοθεωρία μας, όχι τόσο η παγκοσμιοποίηση της οικονομίας, όσο η κοινωνικοποίηση της εξουσίας, απέναντι στην εξουσία του χρηματοπιστωτικού κεφαλαίου και της Νέας Τάξης. Η αφαίρεση της εξουσίας από μια πολιτική και οικονομική ολιγαρχία, από μια παγκόσμια, υπερεθνική ηγετική ομάδα που ασκεί εξουσία, τη λεγόμενη Νέα Τάξη, όπως αλλιώς λέγεται, που καταδυναστεύει κυριολεκτικά και σ' όλους τους τομείς του επιστητού τις ζωντανές, δημιουργικές λαϊκές δυνάμεις και η αντικατάστασή της από την Λαϊκή Εξουσία, που εκφράζει την πλειοψηφία του λαού και που σημαίνει με απλά λόγια, την κοινωνικοποίηση της πολιτικής εξουσίας, είναι η πρόκληση και το ζητούμενο.

Στο βαθμό που κοινωνικοποιείται η πολιτική εξουσία, στον ίδιο βαθμό καταργείται η καταπίεση, η αλλοτρίωση και η εκμετάλλευση. Μια τέτοια εμπειρία, αναλαμπή, θα μπορούσαμε να ισχυριστούμε ότι ζήσαμε κατά την διάρκεια της κατοχής στην Ελεύθερη Ελλάδα.

Ο μεγάλος επαναστάτης Πάμπλο (Μιχάλης Ράπτης) εκφράζει αυτή την εξουσία, χαρακτηρίζοντάς την επαναστατική, με τα ακόλουθα λόγια: «*Η επανάσταση για να ολοκληρωθεί απαιτεί την κινητοποίηση και την οργάνωση των μαζών, που εξασφαλίζουν την πιο πλατιά συνειδητή συμμετοχή τους σε όλες τις αποφάσεις που*

πραγματώνουν το περιεχόμενό της. Η κατοχύρωση της πραγματικής συμμετοχής των μαζών πρέπει να είναι ο στόχος κάθε κυβέρνησης, κόμματος ή συνδικάτου που θέλει να λέγεται σοσιαλιστικό».¹³ Ασφαλώς μια επαναστατική θεωρία πρέπει να έχει αυτά τα χαρακτηριστικά που εκφράζει ανωτέρω ο Πάμπλο, σύμφωνα με τη δική του εκτίμηση.

Τι σημαίνει «κοινωνικοποίηση της εξουσίας» είναι φυσικά εύκολο να το κατανοήσουμε. Βασικά είναι το ίδιο με τον όρο «λαϊκή κυριαρχία», ένας όρος όμως, ο οποίος εκφυλίστηκε στα πλαίσια της αστικής αντιπροσωπευτικής δημοκρατίας. Πιο παραστατικά όμως και χωρίς να υπάρχει καμία παρανόηση δίνεται με τον όρο «κοινωνικοποίηση της εξουσίας» που σημαίνει ότι η εξουσία διαχέεται σ' όλο τον λαό, δηλαδή στους εργάτες, τους αγρότες, τους μικροβιοτέχνες, τους μικροεπαγγελματίες και σε όσους εν πάση περιπτώσει είναι και αποτελούν αντικείμενο καταπίεσης και εκμετάλλευσης, άσχετα από την ορολογία, λόγω ιδεολογικής τοποθέτησης του καθενός.

Το πράγμα είναι απλό και όσο πιο απλό στη θεωρία, τόσο πιο δύσκολο φυσικά στην πράξη. Γιατί τα πιο σύνθετα προβλήματα στην ουσία τους είναι απλά:

Όταν όλοι εξουσιάζουν κανένας δεν είναι εξουσιαζόμενος.

Η εξουσία με αυτό το περιεχόμενο, αγκαλιάζει όλους τους τομείς της κοινωνικής ζωής: τον πολιτικό, τον οικονομικό, τον πολιτιστικό, τον θρησκευτικό και ό,τι άλλο αφορά την κοινωνική ζωή και την ατομική σφαίρα του πολίτη. Στα κοινά, πρέπει η εξουσία να είναι κοινή. Από τη στιγμή που αυτό δεν γίνεται, από την ίδια στιγμή αρχίζει ο εκφυλισμός. Φυσικά μιλάμε στην περίπτωση αυτή για μια ιδεατή κατάσταση, στην οποία μπορεί να τείνει κανείς ως μια προσεγγίσιμη προοπτική.

Θα μπορούσαμε να διατυπώσουμε αυτές τις σκέψεις μας κατ' αναλογία και σαν μία μαθηματική εξίσωση. Στο βαθμό που ενισχύεται η δυνατότητα του πολίτη να συνδιαμορφώνει και να συμμετέχει στις αποφάσεις που τον αφορούν, στον ίδιο βαθμό ενισχύεται και η σοσιαλιστική προοπτική μιας κοινωνίας ή –για να είμαστε πιο ακριβείς– οποιαδήποτε προοπτική απελευθέρωσης, γιατί δημοκρατικός σοσιαλισμός σημαίνει στον βασικό του πυρήνα, την πολιτική, οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική δημοκρατία. Σοσιαλισμός σημαίνει με μια λέξη Δημοκρατία και κατ' επέκταση, ισότητα και ελευθερία, στην πληρέστερή της εκδοχή.

Η διαδικασία απελευθέρωσης ενός κοινωνικού σχηματισμού πρέπει να συμβαδίζει με την όσο το δυνατό μεγαλύτερη κοινωνικοποίηση της εξουσίας. Είναι βέβαια δύσκολο για έναν που κατέλαβε ή κατέχει την εξουσία, να μοιραστεί ή να εγκαταλείψει την εξουσία από μόνος του, όσο ιδεαλιστής κι αν υπήρξε, εάν δεν υπάρχουν οι ασφαλιστικές δικλίδες, που θα αποτρέπουν μια τέτοια εξέλιξη. Δεν μιλάμε βέβαια για εξαιρέσεις που επιβεβαιώνουν τον κανόνα.

Η εξουσία δεν μπορεί να είναι αυτοσκοπός. Και η μόνη αποτροπή είναι η συμμετοχή στις αποφάσεις, όπως επαρκώς, την έχουμε αναλύσει και αναδείξει. Για το λόγο αυτό το πρώτο που καταργείται και καταστρατηγείται πάντοτε, με κάποια αληθοφανή αλλά έωλα επιχειρήματα, είναι αυτές οι απλές και τόσο προσιτές θεωρητικά έννοιες, όπως «συμμετοχική δημοκρατία», απρόσιτες ωστόσο και απόμακρες στην πράξη, λόγω απροσμέτρητων δυσκολιών στην εφαρμογή τους. Όπου καταργείται η Δημοκρατία, εκεί αναφύονται αυτομάτως αυταρχικές, καταπιεστικές δομές, που καταλήγουν ως συνέπεια στην εκμετάλλευση. Είναι κανόνας απαράβατος. Η εξουσία για να μην εκφυλιστεί σε γραφειοκρατία πρέπει απαραίτητα να έχει ως περιεχόμενο τη συμμετοχή στις αποφάσεις (είναι το κλειδί), στην οποία δεν πρέπει να

¹³ Βλ. Μιχάλης Ράπτης (Πάμπλο), *Αυτοδιαχείριση - Σοσιαλισμός, πολιτικά κείμενα*, εκδ. «Εναλλακτικά Γράμματα», Αθήνα 2006. σ. 72.

μπαίνει κανένας φραγμός για οποιουσδήποτε λόγους, ιδεολογικούς, θεωρητικούς, πολιτικούς, πρακτικούς κ.λπ. Π.χ. τα δημοψηφίσματα, ένας σημαντικός θεσμός άμεσης δημοκρατίας, που σπάνια εφαρμόζεται στην πράξη.

Ευθύς εξαρχής πρέπει λοιπόν να υπάρχουν οι ασφαλιστικές δικλίδες και εγγυήσεις και αυτές είναι η κατοχύρωση των πάντοτε καταστρατηγούμενων δημοκρατικών διαδικασιών και συνήθως από κείνους που τις επικαλούνται κατά κόρον, για να αποκτήσουν μέσω της λαϊκιστικής προπαγάνδας, την εμπιστοσύνη εκείνων στους οποίους απευθύνονται και τους οποίους απατούν.

Πρώτα ασφαλώς πρέπει να υπάρχει όραμα, καθώς και διακηρυγμένες αρχές και αξίες. Χωρίς αυτά δεν μπορείς να σχεδιάσεις το μέλλον. Η συμμετοχική δημοκρατία βρίσκεται σε διαλεκτική σχέση με αυτές τις έννοιες. Ακόμη πρέπει να τονιστεί πως η συμμετοχική δημοκρατία δεν αποκλείει την ηγεσία, η οποία είναι απαραίτητη σε κάθε συλλογική, δημοκρατική προσπάθεια. Απλώς η ηγεσία πρέπει να αναδεικνύεται δημοκρατικά από τη βάση, με βάση την αξιοκρατία και τις δημοκρατικές διαδικασίες.

Η τήρηση όλων αυτών των προϋποθέσεων εξαρτάται από πολλούς παράγοντες, όπως από τις καθεστηκίες νοοτροπίες, από το επίπεδο πολιτικοποίησης των συμμετεχόντων, από ισχυρές παραδοσιακές συνήθειες, από τη συγκεκριμένη πολιτιστική κληρονομιά, από τις συνθήκες στο συγκεκριμένο χώρο και στον ευρύτερο περίγυρο και από την αγωγή, την αυτοπειθαρχία και τον εθισμό σε μια διαδικασία, που πείθει πως αυτή είναι η καλύτερη δυνατή για το καλό του ξεχωριστού ατόμου και τη συλλογική προκοπή.

Κυρίως όμως από τη φυσιογνωμία και τα χαρακτηριστικά του φορέα ή των φορέων εξουσίας, που είναι οι πολιτικοί φορείς, ως κόμματα ή κινήματα. Αυτά φυσικά δεν είναι ούτε δεδομένα, ούτε εύκολα να υπάρχουν. Θα πρέπει ο φορέας ή οι φορείς του Λαϊκού Κινήματος που θέλουν να ασκήσουν εξουσία, όπως την περιγράψαμε, να δημιουργήσουν και κατοχυρώσουν τους τρόπους, τις μεθόδους, τις οργανωτικές δομές και να σχεδιάσουν τα προγράμματα, που θα προσανατολίσουν και θα οδηγήσουν σ' ένα θετικό αποτέλεσμα. Σ' αυτούς θα αναφερθούμε πιο κάτω.

Για ν' αλλάξουν οι σχέσεις παραγωγής πρέπει να παρέμβουν και να δράσουν οι πολιτικοί φορείς, ως φορείς εξουσίας και ως παράγωγα του εποικοδομήματος. Καμία αλλαγή στις παραγωγικές σχέσεις δεν είναι δυνατή, χωρίς τη δική τους αποφασιστική παρέμβαση. Ο αυτοματισμός της ιστορικής εξέλιξης με την παρεμβολή και την επενέργεια των οικονομικών όρων και της τεχνολογίας και της παραγωγικότητας, ως νομοτελειακή διαδικασία, αποτελεί αυταπόδεικτη ιστορική απάτη. Με την έννοια αυτή θα τροποποιούσαμε τη φράση του Μαρξ ότι «το ίδιο το καθήκον ξεπηδάει μόνο τότε, όταν οι υλικοί όροι για τη λύση του υπάρχουν κιόλας ή τουλάχιστο βρίσκονται στην πορεία του γίνεσθαι».

II. Εθνική στρατηγική και προοπτική

*«Η εθνική στρατηγική δεν είναι ούτε “δεξιά” ούτε “αριστερή”, ούτε “εθνικιστική”, ούτε “διεθνιστική”. Είναι τα πάντα, ανάλογα με τις επιταγές της συγκεκριμένης περίπτωσης. Αλίμονο στη χώρα και στην πολιτική της ηγεσία, αν ερμηνεύει τη συγκεκριμένη κατάσταση με “δεξιές” ή “αριστερές” προτιμήσεις».*¹⁴

Παναγιώτης Κονδύλης

---

¹⁴ Παναγιώτης Κονδύλης, *Από τον 20ο στον 21ο αιώνα*, εκδ. «Θεμέλιο», Αθήνα 1998, σ. 185.

Οι παλιοί διαχωρισμοί «αριστερός - δεξιός» στην Ελλάδα και παγκόσμια, χωρίς κοινωνική αναφορά, δεν έχει πια νόημα. Ο σύγχρονος ταξικός διαχωρισμός, αν θέλουμε να τον οριοθετήσουμε, είναι: τα φτωχά λαϊκά στρώματα από τη μια και η οικονομική και πολιτική ολιγαρχία εντός και εκτός Ελλάδας από την άλλη. Με άλλα λόγια το παγκόσμιο χρηματοπιστωτικό κεφάλαιο από τη μια και το Λαϊκό Μαζικό Κίνημα από την άλλη. Υπάρχουν αριστερά κόμματα και οργανώσεις, που δεν εκφράζουν πια (αν εξέφραζαν στο παρελθόν) την κοινωνική αριστερά. Θα πρέπει να γίνεται αυστηρός διαχωρισμός ανάμεσα στην θεωρία και πράξη.

Τα φτωχά λαϊκά στρώματα βρίσκονται σ' όλες τις πολιτικές παρατάξεις και δεν αποτελούν προνομιακό χώρο της «Αριστεράς». Αυτό μπορεί να ίσχυε στην Ελλάδα, πιθανόν πριν τη μεταπολίτευση, όταν βιώναμε ακόμη τα εμφυλιοπολεμικά σύνδρομα. Μετά την μεταπολίτευση αυτός ο διαχωρισμός έπαυσε να υπάρχει, γιατί η πλειονότητά της ενσωματώθηκε στο σύστημα και μάλιστα σε ορισμένες περιπτώσεις, που αφορά κυρίως την αριστερή διάνοξη, έγινε το κύριο στήριγμά της, γιατί λειτουργεί και υπηρετεί στα κέντρα των ιδεολογικών μηχανισμών της. Όσοι συνεπώς τον προπαγανδίζουν δημιουργούν σύγχυση και παραπληροφόρηση στον Έλληνα πολίτη, για να τον εκμεταλλεύονται άλλη μια φορά στις τόσες για ίδιον προσωπικό ή κομματικό όφελος.

Γι' αυτό και ο μαρξιστής φιλόσοφος Κοστάντσο Πρέβε αποφαίνεται με βεβαιότητα, όπως την εκφράζει και ο Παναγιώτης Κονδύλης, επιβεβαιώνοντας τη δική του θέση για την Ελλάδα σήμερα: *«Δεν υπάρχει κατά την άποψή μου Δεξιά και Αριστερά. Τώρα υπάρχει ένα πρόβλημα της Ελλάδας ως έθνους, όχι μόνο του ελληνικού λαού»*.¹⁵

Η χώρα μας μετά το 2009 βρίσκεται στο πάρα πέντε πριν από την ολοκληρωτική καταστροφή. Η κατάσταση έχει προσλάβει τα χαρακτηριστικά μιας δραματικής ανθρωπιστικής κρίσης. Την καταστροφή αυτή την δημιούργησε το φαύλο και χρεοκοπημένο πολιτικό σύστημα του δικομματισμού, μέσα στο οποίο εντάσσονται όλα τα κόμματα της μεταπολίτευσης ανεξαιρέτως.

Αυτό το σύστημα και οι φορείς του, που μας έφερε στα πρόθυρα της καταστροφής, δεν μπορεί να μας σώσει, όπως ισχυρίζεται. Θα ήταν παράλογο και να το σκέφτεται κανείς. Ούτε οι νέοι σωτήρες που ξεφυτρώνουν ξαφνικά, και που βαρύνονται με τη συμμετοχή τους στα παλαιά πολιτικά σχήματα, μπορούν να αποτελέσουν παράγοντες σωτηρίας. Είναι γνωστοί και μη εξαιρετέοι. Αρκεί να μην μας απατά η μνήμη για το βίο και την πολιτεία τους. Είναι ανάξιοι, λόγω της προγενέστερης καταστρεπτικής τους πολιτικής, να ηγηθούν ή συμπράξουν σε οποιαδήποτε προσπάθεια ανάκαμψης. Η συμμετοχή τέτοιων προσώπων και ομάδων σε ένα νέο κίνημα, θα υπονομεύσει στη γέννησή του ένα τέτοιο κίνημα.

Η ελληνική κοινωνία, για να εξηγήσουμε τους λόγους, οδηγήθηκε στην πλήρη διαφθορά από τα κόμματα συμπολίτευσης και αντιπολίτευσης μέσα από το παρασιτικό καταναλωτικό μοντέλο που εφάρμοσαν οι άρχουσες τάξεις κατά τη διάρκεια της μεταπολίτευσης και στο οποίο ενσωματώθηκαν πλήρως και τα κόμματα της αντιπολίτευσης. Μέσω του παρασιτικού καταναλωτικού μοντέλου διέφθειραν την ελληνική κοινωνία. Όλοι τους για να υφαρπάσουν, με άνομο τρόπο, την ψήφο του ελληνικού λαού για την κατάκτηση και νομή της εξουσίας.

Αυτός ο λαός που, λόγω πλύσης εγκεφάλου και ιδεολογικής τρομοκρατίας, ψηφίζει σαράντα χρόνια τώρα στην πλειοψηφία του, την καταστροφή του. Γιατί ποτέ δεν είχε ηγεσία αντάξια των οραμάτων και των προσδοκιών του.

---

¹⁵ Βλ. συνέντευξη του Κοστάντσο Πρέβε στην εφημ. «Ελευθεροτυπία», 19.11.2011 με τίτλο: *Περνάμε από μια φάση του καπιταλισμού σε μια άλλη*.

Μόνο ένα τρίτο περίπου του ελληνικού λαού κράτησε την αξιοπρέπειά του και δεν θέλησε να συμβιβαστεί μ' αυτή την κατηφορική πορεία της διαφθοράς και της εξαχρείωσης, γιατί τα δύο τρίτα λόγω κομματοκρατίας, πελατειακών σχέσεων και «αρπαχτής», απώλεσαν κάθε αίσθημα συλλογικής ευθύνης και συμβιβάστηκαν με το σύστημα, συντελώντας με τον τρόπο αυτό στην καταστροφή του τόπου.

Αυτό το ένα τρίτο περίπου του ελληνικού λαού, που κράτησε τα οράματα, τις αρχές και αξίες της ελληνικής πολιτιστικής παράδοσης και δεν λύγισε στις σειρήνες της καταναλωτικής «ευημερίας» με δανεικά, είναι σε θέση δυναμικά να αποτελέσει τη βάση της αντίστροφης πορείας.

Η παιδεία, στην οποία προσβλέπουν ορισμένοι, ως σανίδα σωτηρίας, δεν είναι δυνατόν να δημιουργήσει δυνατότητες αναστροφής, γιατί πρώτον χρειάζεται τουλάχιστον μια γενιά για να αποδώσει και δεύτερο και σημαντικό, γιατί τα πολιτικά κόμματα από αριστερά και δεξιά την έχουν διαποτίσει με μηδενιστικά, ανθελληνικά προτάγματα.

Ο «εκσυγχρονισμός» και ο «αναθεωρητισμός», που προωθεί μία πολυπολιτισμική κοινωνία, είναι δύσκολο να ξεριζωθεί σε σύντομο χρονικό διάστημα, πριν επέλθει η οριστική καταστροφή του τόπου. Ο χρόνος όμως είναι πειστικός. Εκτός αυτού η νεολαία αναγκάζεται σε εκπατρισμό για να επιβιώσει και η υπογεννητικότητα και γήρανση του πληθυσμού παίρνει διαστάσεις τρομαχτικές.

Για οποιαδήποτε αλλαγή χρειάζονται απαραίτητως δύο παράγοντες, όπως συνηθίζεται να λέγεται. Το ιστορικό υποκείμενο της αλλαγής, καθώς και οι θεσμοί.

Αν ένας από τους παράγοντες αυτούς είναι φαύλος δεν μπορεί να ανταποκριθεί μόνος του ο άλλος, για να καλύψει το κενό. Χρειαζόμαστε λοιπόν από τη μια άξια ιστορικά υποκείμενα -πολιτικούς φορείς, που τα διακρίνει ήθος και ανιδιοτέλεια και από την άλλη διακηρυκτικές και οργανωτικές αρχές, δηλαδή δημοκρατικούς θεσμούς, που να διευκολύνουν τα ιστορικά υποκείμενα στο έργο τους.

Χρειαζόμαστε επιπλέον μια σωστή ηγεσία (χωρίς ηγεσία δεν γίνεται), που δεν υπήρχε έως σήμερα και το αποδεικνύει η πράξη, γιατί τώρα δεν θα ήμασταν ένα βήμα πριν από τον γκρεμό. Χρειαζόμαστε ένα σωστά οργανωμένο φορέα, που να αναδεικνύει την ηγεσία από τα κάτω και χωρίς μια οποιαδήποτε χειραγώγηση και όχι όπως συνήθως γίνεται από τα πάνω, με βάση το πρότυπο του δημοκρατικού συγκεντρωτισμού, που εφαρμόζεται σ' όλα τα κόμματα ανεξαιρέτως.

Η μόνη δύναμη που απομένει και θα αντληθεί αυτό το δυναμικό, είναι αυτό το περίπου ένα τρίτο, που αντιστάθηκε στην διαφθορά και την καταναλωτική αποκτήνωση της παγκοσμιοποίησης και της Νέας Τάξης, την οποία προώθησαν και με την οποία ταυτίστηκαν όλα σχεδόν τα κόμματα της μεταπολίτευσης. Και εκείνα που κυβέρνησαν και εκείνα που ήταν στην αντιπολίτευση, στα πλαίσια του δικομματισμού. Ασφαλώς υπάρχει και μια ιεράρχηση ευθυνών. Στην κορυφή βρίσκονται σαφώς εκείνα που άσκησαν στη μεταπολίτευση εξουσία, δηλαδή ΠΑΣΟΚ και Νέα Δημοκρατία.

Κανείς δεν πρόκειται να μας σώσει και κυρίως αυτοί που διακηρύττουν τον εαυτό τους ως σωτήρα, παλιοί και καινούργιοι. Όλοι τους αποδείχτηκαν στην πράξη φαύλοι και συνάμα ανίκανοι, να αντιστρέψουν την παρακμιακή πορεία. Αν υπάρχουν εξαιρέσεις, αυτές επιβεβαιώνουν τον κανόνα.

Το ερώτημα λοιπόν και η πρόκληση είναι το τι δέον γενέσθαι με βάση αυτά τα δεδομένα.

Είναι απαραίτητη στις παρούσες δραματικές συνθήκες μια εθνική στρατηγική, όπως λέει ο Παναγιώτης Κονδύλης Μια εθνική στρατηγική που θα ενώνει τις λαϊκές δυνάμεις, που γίνονται αντικείμενο καταπίεσης και εκμετάλλευσης, σ' έναν κοινό στόχο, που δεν είναι άλλος από την κατοχύρωση της εθνικής ανεξαρτησίας, της

εδαφικής ακεραιότητας, της λαϊκής κυριαρχίας και της παραγωγικής ανασυγκρότησης της χώρας

Χρειάζεται λοιπόν Έλληνες πατριώτες, οι οποίοι θα αναλάβουν την πρωτοβουλία να δημιουργήσουν τον πατριωτικό πολιτικό φορέα που θα αναδείξει αξιοκρατικά εκείνη την ηγεσία, η οποία θα οδηγήσει το Λαϊκό Κίνημα στην αντεπίθεση, στην ανατροπή της καταστροφικής πορείας και στην ανάκαμψη.

Για να γίνει αυτό χρειάζονται δύο τινά: Πρώτον το ιστορικό υποκείμενο της αλλαγής, δηλαδή πολίτες υπεράνω «υποψίας». Πολίτες που διατήρησαν διαχρονικά και αποδεδειγμένα ήθος και ανιδιοτέλεια, οι οποίοι θα αναπτύξουν αυτή την πρωτοβουλία δημιουργίας ενός πολιτικού φορέα που θα έχει ως δύο ακρογωνιαίους λίθους: τα εθνικά και κοινωνικά προβλήματα.

Ο διαχωρισμός των κοινωνικών προβλημάτων από τα εθνικά οδηγεί με μαθηματική ακρίβεια στην καταστροφή. Δεν ζούμε στο κενό. Έχουμε γείτονες και «άσπονδους φίλους και συμμάχους» που επιβουλεύονται την ύπαρξή μας ως έθνος και ως λαός.

Το Ενωτικό Κοινωνικό Μέτωπο αποτελεί από την γέννησή του ένα αδιέξοδο σχήμα, γιατί αγκαλιάζει μόνο ένα τμήμα του ελληνικού λαού και κυρίως αυτό που δεν ενδιαφέρεται για τα εθνικά θέματα, και μ' αυτή την έννοια, διασπά την ενότητα και την συνοχή του και σπέρνει τον διχασμό, τον οποίο στην ιστορία μας πληρώσαμε και πληρώνουμε ακόμη, με ανείπωτες καταστροφές. Τελικά ούτε τα κοινωνικά προβλήματα μπορεί να λύσει.

Τα εθνικά και κοινωνικά ζητήματα βρίσκονται σε μια αξεδιάλυτη διαλεκτική σχέση. Ούτως έχοντων των πραγμάτων ο Έλληνας πολίτης δεν έχει εμπιστοσύνη σε κανέναν πια και παραδέρνει ανάμεσα στην Σκύλα και την Χάρυβδη, αναζητώντας λύση στα αδιέξοδα.

Και όμως υπάρχει διέξοδος: Η συσπείρωση όλων των πατριωτικών δυνάμεων που κρατήθηκαν αλώβητα από την φθορά του συστήματος, που προσπάθησε, ενσωματώνοντάς τα με διάφορα δέλεαρ στο σύστημα αυτό, να τα αλλοτριώσει σε μια αδιέξοδο διαχειριστική λογική στα πλαίσια της εξάρτησης. Αυτό είναι το άλφα και το ωμέγα.

Από κει και πέρα είναι αναγκαία μια ηγεσία, η οποία δεν θα αναδειχτεί από τα πάνω και με συνεννοήσεις και συναλλαγές κορυφής, όπως γίνεται συνήθως, αλλά από τα κάτω, δημοκρατικά και αξιοκρατικά και η οποία θα οδηγήσει μέσα από τις συμπληγάδες στη διέξοδο.

Η πιο ενδεδειγμένη λύση είναι η ανάδειξη μιας ηγεσίας από τα κάτω μέσω της επαναστατικής μεθόδου της αυτοοργάνωσης, σε πρώτη φάση όλων, ει δυνατόν, όλων των υγιών δυνάμεων αυτού του τόπου, που ζητούν επιτέλους διέξοδο από τα αδιέξοδα.

Εκείνοι που θα αποτελέσουν την πρωτοβουλία για τη δημιουργία ενός Πανεθνικού - Παλλαϊκού Κινήματος πρέπει να έχουν αποδεδειγμένα στη πολιτική τους σταδιοδρομία ήθος και ανιδιοτέλεια, για να υπάρχει ο απαραίτητος όρος, που λέγεται εμπιστοσύνη.

Υπάρχει διέξοδος, για όσους δεν είναι υποτελείς.

Δεν πρόκειται να σώσουμε κανέναν που δεν θέλει να σωθεί ή περιμένει να τον σώσουμε εμείς ή κάποιος άλλος.

Το ήθος και η ανιδιοτέλεια των πρωταγωνιστών ως ιστορικών υποκειμένων υπεράνω υποψίας για τον πρότερό τους βίο και ο θεσμός της αυτοοργάνωσης εξασφαλίζουν σε πρώτο επίπεδο ένα νέο, σωστό και υγιές ξεκίνημα.

Από κει και πέρα, μέσα από την συζήτηση και την συμμετοχή, θα αναδειχθεί και η από όλους αποδεκτή ηγεσία, για να οργανώσει τις διακηρυκτικές και οργανωτικές αρχές και το πολιτικό πρόγραμμα δράσης.

Εκτός αν οι αντικειμενικές συνθήκες δεν έχουν ωριμάσει ακόμη για ένα τέτοιο εγχείρημα. Όμως όσο αληθινό μπορεί να είναι αυτό, άλλο τόσο είναι αληθινό ότι οι συνθήκες ποτέ δεν θα ωριμάσουν, αν δεν τις δημιουργήσουμε εμείς, οι Έλληνες πατριώτες!

Εκείνος που προβλέπει το μέλλον, το δημιουργεί κιόλας!

III. Συμπτώματα, αφορμές και αιτίες της κρίσης στην Ελλάδα

Η σημερινή κρίση είναι πρωταρχικά κρίση αξιοπιστίας του πολιτικού συστήματος, γιατί το πολιτικό σύστημα είναι εκείνο που καθορίζει όλες τις λειτουργίες ενός κράτους και συνεπώς και του ελληνικού.

Οι πολιτειακοί θεσμοί, τα κόμματα και οι πολιτικοί έχουν απαξιωθεί και απονομιμοποιηθεί στην συνείδηση της κοινωνίας, λόγω κυρίως διαπλοκής και διαφθοράς, όπως και οι σχέσεις εξουσίας κυβερνώντων και κυβερνωμένων. Η δημοκρατία έχει υπονομευθεί παντοιοτρόπως. Τίποτε πια δεν εμπνέει εμπιστοσύνη στον πολίτη, ο οποίος έχει χάσει πλήρως τον προσανατολισμό του, εξαιτίας της ιδεολογικής τρομοκρατίας και πλύσης εγκεφάλου που εφαρμόζει το καθεστωτικό πολιτικό σύστημα.

Το σύστημα αυτό στο σύνολό του ευθύνεται για την πλήρη κατεδάφιση των πνευματικών και ηθικών αξιών, της εθνικής πολιτιστικής παράδοσης, πάνω στην οποία εδράζεται η ύπαρξη, συνοχή και προκοπή μιας κοινωνίας.

Η οικονομική κρίση, με την μνημονιακή και αντι-μνημονιακή πολιτική, συνιστά σύμπτωμα και όχι αιτία της κρίσης.

Η απάλειψη του χρέους από μόνο του, κάτω από τις ίδιες συνθήκες και τους ίδιους όρους, που οδήγησαν στην κρίση, δεν πρόκειται να αλλάξει την κατάσταση. Θα συνεχίσει απλώς με άλλη μορφή, ένταση και έκταση. Όσο παραμένει ακόμη κυρίαρχο το παρασιτικό καταναλωτικό μοντέλο, που δημιούργησε τις συνθήκες που βιώνουμε σήμερα με τις συνέπειες της κρίσης, δεν πρόκειται στην ελληνική κοινωνία να αλλάξει τίποτε ουσιαστικά.

Επιπροσθέτως το πρόβλημα δεν είναι ευρώ ή δραχμή, γιατί και αυτό είναι ένα ψευτοδίλημμα, που δεν έχει σχέση με τις αιτίες της κακοδαιμονίας, που μαστίζει την Ελλάδα.

Το πρόβλημα στην ουσία του είναι η καταστροφική πολιτική που εφάρμοσαν τα κόμματα της μεταπολίτευσης, ως κυβέρνηση και αντιπολίτευση και ως ανάξιοι πολιτικοί εκφραστές της κοινωνίας.

Ελεγχόμενα στην πλειοψηφία τους από τα εξωθεσμικά κέντρα εντός και εκτός Ελλάδας, οδήγησαν τον τόπο, μέσω του κομματικού κράτους, των πελατειακών σχέσεων, του άκρατου λαϊκισμού, της σχεδιασμένης διαπλοκής, και της γενικότερης συντεχνιακής νοοτροπίας και πρακτικής όλων των φορέων του δημόσιου βίου, στην πλήρη χρεοκοπία, διαφθορά και σήψη: πολιτική, κοινωνική, οικονομική και κυρίως πολιτισμική.

Το λέει ξεκάθαρα ο Ανώνυμος Έλληνας της Ελληνικής Νομαρχίας το 1806: «*Το πρώτον θανατηφόρον σύμπτωμα, μιας ελευθέρας πολιτείας, όπου πλησιάζει εις το τέλος της, ήτοι εις την δουλείαν, από την οποίαν δυσκόλως ημπορεί να ξανάβγη, είναι η διαφθορά των ηθών, αφού ο καιρός και η πολυτέλεια αδυνατήσουν την ενέργειαν των νόμων, τότε αρχίζει το μέγα κτίριον να τρέμη και η πολιτεία βαδίζει προς θάνατον*».

Είναι αυτονόητο, αλλιώς θα ήταν παράλογο, ότι αυτοί που μας οδήγησαν με την πολιτική τους στο χείλος του γκρεμού, στην αποικία χρέους, δεν είναι δυνατό να μας σώσουν, γιατί είναι όμηροι ενός οικονομικού μοντέλου, που κυριαρχείται από την παγκοσμιοποιημένη Νέα Τάξη, που στοχεύει στην καταστροφή μας.

Έως λίγο πριν την κρίση, τα κόμματα διαγκωνίζονταν πιο θα προσφέρει περισσότερους μισθούς και συντάξεις με δανεικά, χωρίς να νοιάζονται για την πλήρη και προϊούσα κατεδάφιση του παραγωγικού ιστού της χώρας. Εκτός αν υποθέσουμε ότι δεν γνώριζαν, οπότε πάλι είναι υπόλογα, λόγω ανικανότητας.

Η πατρίδα μας περνά την χειρότερη κρίση από συστάσεως του ελληνικού κράτους, με εξαίρεση ίσως την Μικρασιατική Καταστροφή και τον εμφύλιο, με αποτέλεσμα το κενό που δημιούργησαν τα κόμματα της μεταπολίτευσης να το καλύψει σε μεγάλο βαθμό η Χρυσή Αυγή.

Αγωνιστήκαμε εμείς οι Έλληνες τρεισήμισι χιλιάδες χρόνια το λιγότερο, δημιουργώντας έναν αξεπέραστο πολιτισμό με μια ανώτερη ποιότητα, για να καταλήξουμε στη βαρβαρότητα και τον κίνδυνο αφάνειας μέσα σε λίγα χρόνια.

Οι πολίτες, που έχουν και αυτοί ένα μερίδιο της ευθύνης, μέσα στη δίνη της κρίσης, δεν εμπιστεύονται πλέον τίποτε και κανέναν. Ασφαλώς υπάρχει ιεράρχηση ευθυνών. Όμως δεν υπάρχει αμφισβήτηση ότι το ψάρι βρωμάει από το κεφάλι.

Αυτοί που μας κυβέρνησαν και μας έφεραν στα σημερινά δεινά και αυτοί που ως αντιπολίτευση, είτε ήταν ανίκανοι, είτε δεν ήθελαν να αντισταθούν σε μια κατάσταση που τους βόλευε με τη πολυδαίδαλη διαπλοκή και διαφθορά στο δημόσιο και ιδιωτικό βίο, είναι τελείως αναξιόπιστοι και αφερέγγυοι. Οποιαδήποτε μεταμπίεση και παραλλαγή δεν μπορεί να καλύψει το κενό που έχουν δημιουργήσει.

Η πραγματικότητα αυτή εγκυμονεί κινδύνους τόσο για τα εθνικά θέματα, όσο και για τα κοινωνικά, που είναι άρρηκτα συνδεδεμένα μεταξύ τους σε μια διαλεκτική σχέση.

Πολιτικοί φορείς που αποσυνδέουν το ένα από το άλλο (διάσταση εθνικοαπελευθερωτική και κοινωνική συγχρόνως) διαπράττουν ένα εγκληματικό λάθος, που μπορεί να οδηγήσει και σε εθνική καταστροφή, όταν το πράττουν μάλιστα από ιδεολογία. Ο λόγος είναι απλός: Η οικονομική κρίση μπορεί να είναι αναστρέψιμη, όπως μας δείχνει η ιστορική μας εμπειρία, εθνική καταστροφή όμως όχι. Μια ήττα στα εθνικά ζητήματα είναι ήττα του Λαϊκού Κινήματος, είναι ήττα του ελληνικού λαού.

Το σύστημα πάσχει και η θεραπεία δεν μπορεί να προκύψει, όπως τονίσαμε, από εκείνους που είναι οι κύριοι υπαίτιοι.

Εξωθεσμικοί παράγοντες εντός και εκτός Ελλάδας συνετέλεσαν τα μέγιστα στην καταστροφική αυτή πορεία, μετατρέποντας τα κόμματα και τους κοινωνικούς φορείς, συνειδητά ή ασυνείδητα, σε όργανα εξυπηρέτησης του ντόπιου και ξένου χρηματοπιστωτικού κεφαλαίου, που με τη σειρά τους, μέσω της διαπλοκής και της διαφθοράς, μετέβαλαν την πλειοψηφία των πολιτών σε εγωιστικά, εγωκεντρικά και χειραγωγούμενα καταναλωτικά υποκείμενα.

Η ελληνική κοινωνία και οι πολιτικοί της φορείς εντάχθηκαν τελικά στην παγκοσμιοποιημένη, νεοφιλελεύθερη οικονομία, η οποία υπηρετεί τη Νέα Τάξη και τη στρατηγική της.

Τα ίδια εξωθεσμικά κέντρα αποδύονται σε αγώνα κατάλυσης της εδαφικής ακεραιότητας της πατρίδας μας και συρρίκνωσης της πληθυσμιακής της σύνθεσης. (υπογεννητικότητα, γήρανση του πληθυσμού, φυγή της Νεολαίας και των επιστημονικών της δυνάμεων, ανεξέλεγκτη εισροή από στρατιές λαθρομεταναστών ως Δούρειος Ίππος της παγκοσμιοποίησης και της Νέας Τάξης, αλλαγή της πληθυσμιακής σύνθεσης, κατάργηση της εθνικής ταυτότητας και της ιστορικής εθνικής μνήμης κ.λπ).

Η μετατροπή της πατρίδας μας δια της βίας σε μια πολυπολιτισμική, πολυφυλετική, πολυεθνική και πολυθρησκευτική χώρα με ανοιχτά σύνορα, εξαιτίας της πολιτικής των κομμάτων εξουσίας και η αδιαφορία ή συνδρομή των αριστερών κομμάτων και οργανώσεων, κυρίως κατά τη διάρκεια της διακυβέρνησης από το ΠΑΣΟΚ του

Γιώργου Παπανδρέου, εγκυμονεί κινδύνους για την ίδια της την ύπαρξη και επιβίωση. Η υπαγωγή μας στο ΔΝΤ, κατ' εντολήν των «άσπονδων φίλων και συμμάχων μας», ιδιαίτερα των ΗΠΑ, αυτόν τον σκοπό υπηρετεί. Ο τελικός στόχος είναι ο απόλυτος έλεγχος της Ελλάδας, ώστε να αποκλειστεί η περίπτωση, να ασκήσει η Ελλάδα μια ανεξάρτητη και πολυδιάστατη εθνική πολιτική. Το πρόσφατο παράδειγμα με τον Κωνσταντίνο Καραμανλή τον νεώτερο και το παλαιότερο της Κύπρου είναι πολύ διδακτικό. Τα ελλαδικά και εξωελλαδικά κέντρα προτίμησαν να διχτομήσουν το νησί, για να ελέγχεται από τις τρεις νατοϊκές δυνάμεις, Αγγλία και Τουρκία και Ελλάδα, ώστε να μην υπάρχει πια ο κίνδυνος ενός «Κάστρου της Μεσογείου», όπως θεωρούσαν τον Μακάριο, στην κρίσιμη αυτή γεωστρατηγική και γεωπολιτική περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου. Περιοχή απ' όπου περνούν τα πετρέλαια της Εγγύς και Μέσης Ανατολής και απ' όπου θα αντληθούν στο μέλλον οι υδρογονάνθρακες, ως στρατηγικό όπλο της παγκόσμιας οικονομίας. Στρατηγικό όπλο, που θέλει να ελέγχει η Δύση, αποκλείοντας κυρίως τη Ρωσία και την Κίνα. (Ποτέ η ΔΕΠΑ δεν επρόκειτο να δοθεί στην Ρωσία)

Η Αριστερά με τον παγκοσμιοποιημένο διεθνισμό της, που, εργάζεται για την «ταξική πάλη» και την «διαρκή επανάσταση», αδιαφορεί για τα εθνικά αυτά θέματα, τα οποία είναι εκτός των ενδιαφερόντων της. Εξ ου και το κολοβό: «Ενωτικό Κοινωνικό Κίνημα». Το «Εθνικό», ως εθνικιστικό πιθανόν, λείπει συνειδητά από τον τίτλο της.

Ο διαχωρισμός από τη μια σε εθνομηδενιστές, δηλαδή αποδομητές του έθνους κράτους και θιασώτες μιας πολυπολιτισμικής, διεθνιστικής ιδεολογίας, και από την άλλη σε εθνοκάπηλους εθνικιστές, διαιρεί την ελληνική κοινωνία σε αντίπαλα στρατόπεδα, που διασπούν την κοινωνική της συνοχή, δημιουργώντας καταστροφικά εμφυλιοπολεμικά σύνδρομα.

Δημιουργήθηκε συνεπώς ένα τεράστιο πολιτικό κενό, που προσπαθεί, με την στήριξη εξωθεσμικών κέντρων, να καλύψει η Χρυσή Αυγή. Τίποτε δεν είναι τυχαίο.

Οφείλουμε να αποτρέψουμε μια τέτοια εξέλιξη, γιατί ούτε η δεξιά ούτε η Αριστερά, για τους λόγους που προαναφέραμε, μπορεί να αναχαιτίσει αυτήν την αρνητική εξέλιξη.

Μόνο ένα δημοκρατικό πατριωτικό κίνημα είναι σε θέση να ανταποκριθεί σ' αυτό το καθήκον.

Ανάχωμα σ' αυτήν την πολιτική της παγκοσμιοποίησης και της Νέας Τάξης, την οποία υπηρετούν αντικειμενικά (και πέρα από προθέσεις) όλα τα κόμματα στην Ελλάδα, αποτελεί το έθνος - κράτος, με συνεκτικό ιστό τις διαχρονικές αξίες του ελληνικού πολιτισμού από την Αρχαιότητα, το Βυζάντιο και τη Νεότερη Εποχή. Λαός που αγνοεί, αναθεωρεί, παραχαράσσει, υποτιμά ή καταστρέφει το παρελθόν του και την εθνική του ιδιοπροσωπία, χωρίς να οικοδομεί κάτι ανώτερο ποιοτικά, δεν έχει παρόν και μέλλον.

Η υπονόμηση του εθνικού κράτους, για το λόγο αυτό, συντελεί, όπως αποφαίνεται ο νομπελίστας Γάλλος οικονομολόγος Μοριάκ Αλαί, στην «υφαρπαγή απ' τους λαούς της κυριαρχίας τους, της ελευθερίας τους, της δημοκρατίας τους και της ταυτότητάς τους και την αναγωγή τους από πολίτες σε χειραγωγούμενους καταναλωτές μιας ασύδοτης αγοράς, χωρίς σύνορα και θεσμικό πλαίσιο, χωρίς εγγυήσεις και ελέγχους».¹⁶

Η εθνική συνείδηση, η ιστορική μνήμη, οι εθνικές παραδόσεις συκοφαντήθηκαν και απαξιώθηκαν σκόπιμα, αντί να εκσυγχρονιστούν σε μια αναβαθμισμένη σύνθεση, για

¹⁶ M. Alais, «Η παγκοσμιοποίηση υπονομεύει την Ευρώπη και την οδηγεί στην καταστροφή», συνέντευξη στην εφημ. «Ελευθεροτυπία», 6.9.2009.

να μπορέσει να εφαρμοστεί το καταστροφικό αυτό παρασιτικό μοντέλο της νεοφιλελεύθερης, καταναλωτικής ευαχίας, υποθηκεύοντας στους δανειστές μας τον δημόσιο και ιδιωτικό πλούτο της χώρας.

Η απελευθέρωση από την δύσκολη αυτή κατάσταση θέλει αγώνες και θυσίες. Δεν μπορεί να διεξαχθεί χωρίς «αρετήν και τόλμην», όπως είπε ο εθνικός μας ποιητής Κάλβος.

Προϋποθέτει αλλαγή νοοτροπίας και συμπεριφοράς, που είναι σε θέση να αντιμετωπίσει τις καινούργιες και πρωτόγνωρες προκλήσεις, για να προκύψουν νέες δυνάμεις και νέοι θεσμοί, καθώς και ένα παραγωγικό και αναπτυξιακό μοντέλο, για να βγούμε από την κρίση.

Χρειαζόμαστε μ' ένα λόγο, αξιόπιστα πολιτικά υποκείμενα και νέους υγιείς θεσμούς. Με φθαρμένα έμψυχα και άψυχα υλικά δε χτίζεις μια καινούργια κοινωνία.

Η πατρίδα μας για να επιβιώσει και ξεπεράσει τελικά τα αδιέξοδα χρειάζεται γνήσιους πατριώτες, μακριά από εθνικιστικές και εθνοαποδομητικές πολιτικές και μακριά από κοινωνικές δυνάμεις από δεξιά και αριστερά, που εφαρμόζουν αυτές τις πρακτικές.

Το ζητούμενο σήμερα είναι, ως καθοριστική προοπτική διεξόδου με βάση τον πατριωτισμό, το ήθος, η ανιδιοτέλεια και η αξιοκρατία, που απαξιώθηκαν κατά τη μεταπολίτευση και οδήγησαν στην κρίση. Όλα τ' άλλα μπορούν να βρεθούν άνετα.

Ένα Πατριωτικό Παλλαϊκό Κίνημα συνεπώς που θα κατακτήσει την ιδεολογική - πολιτισμική ηγεμονία απέναντι στις αποεθνοποιητικές από τη μια και εθνικιστικές δυνάμεις από την άλλη, που απεργάζονται, λόγω υποτέλειας η ιδεολογικής σύγχυσης, την καταστροφή της πατρίδας μας, επειδή υπηρετούν και οι δυο τη στρατηγική της παγκοσμιοποίησης και της Νέας Τάξης.

Όπως αναφέραμε στην εισαγωγή η κύρια αιτία της σημερινής κακοδαιμονίας είναι το χρεοκοπημένο πολιτικό σύστημα και τα κόμματα που το εκφράζουν.

Βασίζονται σε μια ιδεολογία και πολιτική πρακτική, η οποία είναι παρωχημένη και αντικοινωνική, γιατί δεν αντιστοιχεί και δεν ανταποκρίνεται στις σημερινές ανάγκες της κοινωνίας, που είναι διαφορετικές απ' αυτές του 19 και 20 αιώνα.

Χαρακτηριστική είναι η δήλωση του Πορτογάλου οικονομολόγου και νομπελίστα Ζοζέ Σαραμάγκου: *Η Αριστερά «πίστευε ότι θα κερδίσει τη μάχη στο παρόν με τα όπλα του παρελθόντος. Καθώς η θεωρία δεν ανανεώθηκε, η πρακτική έγινε ένα μπερδεμένο κουβάρι. Τα υπόλοιπα ανέλαβε ο ρεαλισμός και η ουτοπία αποτελειώθηκε από τον οπορτουνισμό».*¹⁷ Χαρακτηριστικό παράδειγμα στα καθ' ημάς η Δημοκρατική Αριστερά, σαρξ εκ της σαρκός του ΣΥΡΙΖΑ. Τυχαίο...; Για τη δεξιά φυσικά δε χρειάζεται να κάνουμε λόγο!

Αποτελεί πια κοινό τόπο ότι τα κόμματα μετά την μεταπολίτευση, από διαφορετική αφετηρία, αλλά σε συγκλίνουσα πορεία, ως συγκοινωνούντα δοχεία, εντάχθηκαν στα πλαίσια της νεοφιλελεύθερης παγκοσμιοποίησης και της Νέας Τάξης, της οποίας αποτελούν την εμπροσθοφυλακή στην πατρίδα μας. Αυτής της παγκοσμιοποίησης και της Νέας Τάξης, που θέλει να διαλύσει το έθνος - κράτος, που λέγεται Ελλάδα και ελληνικός πολιτισμός και όλο το αξιακό σύστημα που το εκφράζει. Εξ ου και το πειραματόζωο της Ευρώπης: Ελλάς.

Αντιστροφή της πορείας απαιτεί ένα νέο κίνημα με μια ιδεολογία και μια πολιτική, που να δίνει προ πάντων όραμα στη νεολαία και λύσεις από τα ποικίλα αδιέξοδα, στα οποία μας οδήγησαν τα κόμματα αυτά.

Τρεις είναι οι βασικοί πυλώνες του Πανεθνικού - Παλλαϊκού Κινήματος:

---

¹⁷ Ζοζέ Σαραμάγκου, συνέντευξη στην εφημ. «Ελευθεροτυπία», 21.6.2010.

Πρώτο. Χωρίς μια δημιουργική και ανατρεπτική ιδεολογία, ένα καινούργιο κοινωνικό όραμα, που θα εμπνέει, θα συνεγείρει τους πολίτες και θα κινητοποιεί, δεν μπορεί να υπάρξει αλλαγή.

Δεύτερο. Μια ιδεολογία απαιτεί και μια ανάλογη οργανωτική δομή, που θα οργανώσει ένα δυναμικό, μαζικό, λαϊκό κίνημα, για την υλοποίηση αυτού του οράματος.

Τρίτον. Αλλαγή όλης της πολιτικής που δημιούργησε τα αδιέξοδα και εφαρμογή μιας δημιουργικής σε όλα τα επίπεδα εναλλακτικής πολιτικής, με την εφαρμογή ενός παραγωγικού μοντέλου, που θα ανορθώσει την οικονομία

IV. Ιστορική αναδρομή για τα αίτια της κρίσης στην Ελλάδα

Η σημερινή κρίση στην πραγματικότητα δεν ξεκινάει από το 2009 και δώθε.

Αυτή η κρίση που βιώνουμε τώρα με τόσο δραματικό τρόπο είναι η κορυφή του παγόβουνου, όπως συνηθίζουμε να λέμε, που αποτελεί το μικρό μόνο μέρος μιας τραγικής αλήθειας που κρύβεται στο βάθος της μεταπολίτευσης.

Η σημερινή κρίση έχει την προϊστορία της, που ξεκινάει από την αρχή της μεταπολίτευσης, επωάζεται και εκτρέφεται ως καρκίνος όλο αυτό το χρονικό διάστημα έκτοτε και καταλήγει στο συγκεκριμένο αποτέλεσμα, που ζούμε σήμερα. Δεν προήλθε με άλλα λόγια ως «κεραυνός εν αιθρία», όπως θέλουν να τον παρουσιάζουν οι διάφοροι επιτήδαιοι, που διαμορφώνουν την κοινή γνώμη, δηλαδή τα πολιτικά κόμματα και τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, που κατέχουν οι γνωστοί και μη εξαιρετέοι νταβατζήδες, που κόπτονται υποτίθεται στα ηλεκτρονικά μέσα που κατέχουν, υπέρ του χειμαζόμενου Έλληνα, ενώ στην ουσία αποτελούν μαζί με τα χρεοκοπημένα και φαύλα πολιτικά κόμματα, τους κύριους υπαίτιους αυτής της καταστροφικής πορείας προς ίδιον όφελος.

Αυτά τα εξωθεσμικά λεγόμενα κέντρα, εντός και εκτός Ελλάδας, που οδηγούν με την γκεμπελική προπαγάνδα τους, να ψηφίζουν οι Έλληνες σαράντα χρόνια τώρα της καταστροφή τους.

Στο σημείο αυτό φυσικά υπεισέρχεται το πρόβλημα των υπαιτίων της κρίσης. Ποια δηλαδή είναι η ιεράρχηση των ευθυνών; Έχουν οι Έλληνες πολίτες την ίδια ευθύνη με όσους άσκησαν εξουσία όπως κόμματα, συνδικάτα, δημόσιοι οργανισμοί, ΜΜΕ κ.λπ. Έχουν λιγότερη αναλογικά, δεν έχουν καμία ευθύνη και ούτω καθεξής.

Το τελευταίο είναι ένα θέμα που θα το εξετάσουμε ξεχωριστά, παρ' όλο που κατά καιρούς έχουμε κάνει ορισμένες επισημάνσεις, γιατί είναι πολύ σημαντικό, να κάνουμε έναν καταμερισμό ευθυνών.

Όμως εκ προοιμίου θα πρέπει να τονίσουμε ότι το ψάρι βρωμάει πρώτα από το κεφάλι, όπως διδάσκει η κοινή λογική. Και το «κεφάλι» είναι όσοι άσκησαν εξουσία είτε άμεσα είτε έμμεσα. Όσοι υπηρέτησαν αυτό το σύστημα, συμπολίτευση και αντιπολίτευση, που μας οδήγησε εδώ που βρισκόμαστε αυτή τη στιγμή.

Αναλογικά ο Ανδρέας Παπανδρέου, ως ιδιοφυΐα, για να μην πω μεγαλοφυΐα, είχε αυτή τη δυνατότητα, όμως για το κακό: «Αριστερή φρασεολογία και δεξιά πολιτική πρακτική», όπως έγραφα στην παραίτησή μου από το ΠΑΣΟΚ το 1977. Εκμαύλισε και εκφύλισε την πλειοψηφία του ελληνικού λαού και κατάφερε μέσω της διαφθοράς και του παρασιτικού καταναλωτικού μοντέλου, να καταλάβει και να νέμεται την εξουσία. (Την βαθιά αιτία γι' αυτήν την κατάντια πρέπει να αναζητήσουμε στον

εμφύλιο, του οποίου τα αποτελέσματα εκμεταλλεύτηκε επιδέξια ο Ανδρέας Παπανδρέου).¹⁸

Όλοι οι επίγονοι πρωθυπουργοί, μηδενός εξαιρουμένου, σε μεγάλο ή μικρό βαθμό, ακολούθησαν το καταστροφικό του μοντέλο. Και αυτό δεν ήταν άλλο από το παρασιτικό καταναλωτικό μοντέλο που εφάρμοσε στην Ελλάδα, όταν ανέλαβε την εξουσία. Το ονομάζουμε παρασιτικό, γιατί παρά τον πακτωλό των χρημάτων από την Ευρωπαϊκή Ένωση (τους Κουτόφραγκους, οι έξυπνοι υποτίθεται ήμασταν εμείς), βασίστηκε στον προγραμματισμένο και σχεδιασμένο δανεισμό, καταστρέφοντας παράλληλα κάθε παραγωγική βάση της πατρίδας μας. Έκτοτε ζούσαμε μόνο με δανεικά. Έλεγε ο Ανδρέας Παπανδρέου ότι *«η εργατική τάξη ενδιαφέρεται μόνο για την κατανάλωση και όχι για επενδύσεις στον εκσυγχρονισμό της οικονομίας»*.¹⁹ Μέσω της καταναλωτικής της αποσύνθεσης ενσωματώθηκε στο σύστημα. Και για να έχουμε άλλοθι, τα ρίχνουμε στους ξένους. Πάντοτε οι άλλοι. Ποτέ εμείς. Έτσι αποκτηνώθηκε ο Έλληνας. Ευτυχώς όχι όλοι. Θα ήταν πολύ τραγικό, αν συνέβαινε τούτο.

Όμως οι συνέπειες δυστυχώς ήταν πολύ μεγαλύτερες γι' αυτούς που δεν συμμετείχαν στο φαγοπότι. Και σ' αυτό πήραν μέρος με άπληστη βουλιμία Έλληνες πολίτες από όλες τις παρατάξεις.

Εκείνοι, που λόγω αξιοπρέπειας, ζούσαν στην εξαθλίωση, τώρα ζουν στην εξαχρείωση! Κοντά στα ξερά, κάηκαν, που λέει ο λαός, και τα χλωρά, χωρίς φυσικά να έχουν καμία ευθύνη.

Εδώ εντοπίζεται ένα τεράστιο έγκλημα. Το να πληρώσεις, γιατί εγκληματίησες, είναι δίκαιο, το να πληρώσεις και με το παραπάνω μάλιστα, χωρίς να φταις ο ίδιος, είναι έγκλημα καθοσιώσεως, για να χρησιμοποιήσουμε έναν ελαφρύ όρο.

Και όμως όλα αυτά συνέβησαν στην μεταπολίτευση και κυρίως μετά την άνοδο στην εξουσία του ΠΑΣΟΚ, γιατί το ΠΑΣΟΚ του Ανδρέα Παπανδρέου έβαλε τα θεμέλια της κακοδαιμονίας, όπως ανέφερα προηγουμένως. Αριστερά και δεξιά θεώρησε ότι το κράτος της ανήκε. Οπότε επέπεσαν επάνω του και το καταλήστεψαν.. Και πήραν και δανεικά, γιατί ήταν άπληστοι. Τη ζημιά φυσικά την πλήρωσε το ένα τρίτο του ελληνικού λαού, που υπήρξε το θύμα όλης της υπόθεσης και τώρα με την κρίση θα την πληρώσουν τελικά τα δύο τρίτα του ελληνικού λαού.

Ο πρώτος που επεσήμανε τον καταστροφικό ρόλο του Ανδρέα Παπανδρέου, που θα ακολουθούσε με την άνοδό του στην εξουσία, ήταν προς τιμήν του, ο εκδότης Βίκτωρ Παπαζήσης, μια προσωπικότητα με ήθος και αγωνιστικότητα, ο οποίος γνώριζε τον Ανδρέα Παπανδρέου και την πολιτική του πριν την δικτατορία. Από τότε δεν του είχε καμία εκτίμηση και εμπιστοσύνη. Αξίζει προς επίρρωση όλων των ανωτέρω να παραθέσω την μαρτυρία του Β. Παπαζήσης, που αναφέρει σχετικά ο Βασίλης Φίλιας στο βιβλίο του: *Τα αζέχαστα και τα λησμονημένα*. Σε σύσκεψη της Δημοκρατικής Άμυνας στις 5.10.1974 με θέμα τη συνίδρυση του ΠΑΣΟΚ και με τη συμμετοχή της Δημοκρατικής Άμυνας, και την απόφαση της πλειοψηφίας για συνίδρυση, είτε ο Βίκτωρ Παπαζήσης, διαχωρίζοντας τη θέση του, τα εξής προφητικά: *«Φεύγω από τη Δημοκρατική Άμυνα, διότι δεν συμφωνώ με τη συμμετοχή μας στην ίδρυση του ΠΑΣΟΚ. Χρειάστηκαν τεσσεράμισι χρόνια για να πειστώ ότι ο Ανδρέας Παπανδρέου είναι επικίνδυνος και αναξιόπιστος και σεις μου δώσατε τα στοιχεία γι' αυτό. Μου χρειάζεται»*

¹⁸ Βλ. Δαμιανός Βασιλειάδης, *Ο μύθος του Ανδρέα, ή οι θεωρητικές βάσεις της Ένωσης Κέντρου, του ΠΑΚ και του ΠΑΣΟΚ και η πρακτική τους κατάληξη*. εκδ. «Εναλλακτικές εκδόσεις», Αθήνα 2007. Στο κεφάλαιο 10, με τίτλο: Περίοδος μεταπολίτευσης και στην σ. 294 - 298 περιγράφω και εξηγώ, γιατί ο εμφύλιος συνετέλεσε στην κακοδαιμονία της μεταπολίτευσης που είχε ως κατάληξη την σημερινή κρίση. Αυτή η αναφορά μου δεν είναι η μοναδική. Ευκαιριακά και σε άλλα άρθρα μου αναφέρομαι στο συγκεκριμένο θέμα.

¹⁹ Συνέντευξη του καθηγητή Τζέιμς Πέτρας στην εφημ. «Αντιφωνητής», 5.4.2010.

περισσότερος χρόνος απ' ό,τι διαθέσαμε σ' αυτές τις συζητήσεις, και νέα πειστήρια, για να πεισθώ περί του αντιθέτου. Επικαλούμαι τη λογική ενός απλού επιχειρηματία (έστω και ενός μπακάλη), που δε δίνει περισσότερο από μια φορά βερεσέ. Εσείς δίνετε απεριόριστη πίστωση σ' έναν αποδεδειγμένα αναξιόπιστο πελάτη. Σας εύχομαι καλή τύχη και σας προειδοποιώ ότι σ' ένα χρόνο περίπου θα σας πετάξει σα στημένη λεμονόκουπα. Όχι πριν, διότι σας έχει ανάγκη για να στήσει την εικόνα του. Όχι μετά, διότι υπάρχει κίνδυνος να εδραιωθείτε».²⁰ Όπως τα είπε έτσι και εξελίχτηκαν τα πράγματα ακριβώς. Και ένα άλλο συγκλονιστικό, που εξομολογήθηκε για τον Ανδρέα Παπανδρέου ο στρατηγός Α. Παπατέρπος, ένας άνθρωπος ακέραιος, στον Βασίλη Φίλια πριν πεθάνει: «Είχες πολύ δίκιο για τον Ανδρέα Παπανδρέου. Άνοιξα τα μάτια μου, όταν σε κάποια στιγμή ειλικρίνειας μου είπε: «Η δικτατορία έφερε τη νεολαία πολύ αριστερά, χρέος και αποστολή μας είναι να την επαναφέρουμε στον ίδιο δρόμο...».²¹ Ακόμη κι αν τα λόγια αυτά δεν είναι αλήθεια, όμως η προφητεία επαληθεύτηκε. Γι' αυτό και κάποιος, που γνωρίζει πρόσωπα και πράγματα, είπε ότι η Ελλάδα θα ήταν πολύ καλύτερα χωρίς την παρουσία του Ανδρέα Παπανδρέου.

Από ακριτομυθίες, επιπροσθέτως, συνεργατών του Ανδρέα Παπανδρέου αναδεικνύονται μερικές φορές, άθελα προφανώς, ορισμένες αλήθειες, που αλλιώς θα έμεναν στο σκοτάδι. Ο Γιάννης Καψής στο βιβλίο του *Για να ανατείλει ο ήλιος πρέπει να δύσει*²² αναφέρει μια σκηνή με τον Γιάννη Αλευρά, ο οποίος καταφέρεται κατά του Ανδρέα Παπανδρέου με βαριές φράσεις, από τις οποίες αποσιωπά ο συγγραφέας τις περισσότερες. Λέει ο Αλευράς τα εξής απίστευτα: «Ο Ανδρέας Παπανδρέου είναι απαράδεκτος, είναι επικίνδυνος, είναι ο ολετήρας του έθνους, είναι...είναι...».²³ Όλα αυτά όμως έγιναν μετά, όταν πια άρχισαν να φαίνονται στην πράξη τα καταστρεπτικά αποτελέσματα της λαϊκίστικης πολιτικής του.

Η μαρτυρία ου Βίκτωρα Παπαζήση και η δική μου που παραθέτω πιο κάτω είχαν προηγηθεί, πολύ πριν από την ανάληψη της εξουσίας από τον Ανδρέα Παπανδρέου.

Να λοιπόν τι έγγραφα τότε στην παραίτησή μου, στις 13.3.1977, προβλέποντας τα μύρια κακά που θα έρχονταν (ενός δοθέντος): «Όσον αφορά το ΠΑΣΟΚ, τα πρώτα αχνάρια, τις πρώτες αμυδρές ενδείξεις ότι ακολουθούμε λαθεμένη τακτική, άρχισα να αποκτώ με το κινήγι των παλαιοκομματικών και τη μέθοδο που ακολουθούσε το Κίνημα τότε. Οι ενδείξεις έγιναν πια βεβαιότητα πριν από το προσυνέδριο στις 16 Μαρτίου 1975 και ύστερα ό,τι ακολούθησε μετά απ' αυτό. Από κει και πέρα μου ήταν τελείως ξεκάθαρο ότι ακολουθούμε καθοδική πορεία.. Και δεν υπάρχει καμιά, μα καμιά απολύτως ένδειξη ότι ο κατήφορος αυτός θα σταματήσει...».²⁴

Στο σημείο αυτό για την ιστορία και την καλύτερη κατανόησή της θα πρέπει να εξηγήσουμε ορισμένα πράγματα που φαίνονται λίγο παράξενα. Π.χ. γιατί να τα βάλει ο Ανδρέας Παπανδρέου πρώτα με τους παλαιοκομματικούς; Αυτό πρέπει κάποιους να ξενίζει. Το πράγμα είναι απλό. Ο Ανδρέας Παπανδρέου, για να στερεώσει την μονοκρατορία του, μέσω της σαλαμοποίησης των αντιπάλων του, ξεκίνησε από τους παλαιοκομματικούς, που του είχαν φέρει αντιρρήσεις στα σχέδιά του στις αρχές.

²⁰ Βλέπε, Βασίλης Φίλιας, *Τα αζέχαστα και τα λησμονημένα*, εκδ. «Παπαζήση», τετάρτη έκδοση, Αθήνα 2000, σ. 336.

²¹ Βλέπε, Βασίλης Φίλιας, *Τα αζέχαστα και τα λησμονημένα*, ό.π., σ. 336.

²² Βλέπε, Γιάννης Καψής, *Ζειμπέκικο και κόκα κόλα, Για να ανατείλει ο ήλιος πρέπει να δύσει και υπότιτλο, Όταν η διαπλοκή έγινε ιδεολογία*, εκδ. «Λιβάνης», Αθήνα 2005, σ. 331 – 332.

²³ «Ολετήρας» για όσους δεν κατανοούν το νόημα της λέξης σημαίνει «καταστροφείας, αφανιστής, εξ ου και η λέξη «όλεθρος».

²⁴ Βλ. Δαμιανός Βασιλειάδης, *ΠΑΚ - ΠΑΣΟΚ, μύθος και πραγματικότητα*, εκδ. «Διάλογος», Αθήνα 1977, σ. 12 -13.

Τους τρομοκράτησε και τους οδήγησε στη σιωπή. Παλαιοκομματικοί, όπως ήταν, δεν βουλευτούν και κατάλαβαν πολύ νωρίς (και ο Γιάννης Αλευράς ανάμεσα σ' αυτούς, που έφερε κάποιες αντιρρήσεις στην αρχή και ο Απόστολος Κακλαμάνης και άλλοι) ότι η καριέρα για την οποία και μόνο ενδιαφέρονταν, εξαρτιόταν από τον Ανδρέα Παπανδρέου. Τα περί «σοσιαλισμού και πράσινα άλογα» τα είχαν ούτως ή άλλως «γραμμένα».

Μετά διέγραψε προγραμματισμένα τη Δημοκρατική Άμυνα, που είχε σημαντικούς διανοούμενους, όπως π.χ. τον Σάκη Καράγιωργα, τον άνθρωπο, τον αγωνιστή, το δάσκαλο, που στη νεολαία και όχι μόνο είναι άγνωστος, παρ' όλο που πρέπει να είναι υπόδειγμα προς μίμηση.²⁵ Ακολούθησαν οι Τροτσκιστές και κάποιες παραφυάδες. Η τελική σφαγή έγινε με τα στελέχη του ΠΑΚ, που κατά χιλιάδες, αγωνίστηκαν σε ανύποπτο χρόνο εναντίον της χούντας, χωρίς να προσβλέπουν σε θέσεις και αξιώματα. Εκτός φυσικά από τα παραδείγματα εκείνων που προσκύνησαν τον Ανδρέα Παπανδρέου, όπως ο Άκης Τσοχατζόπουλος και άλλοι στη συνέχεια, βασικά όλη η ηγετική ομάδα του ΠΑΣΟΚ κατά καιρούς. (Δεν είναι ο Άκης μόνο!).

Ο Ανδρέας Παπανδρέου κυριολεκτικά επέλεξε στελέχη που δήλωναν απόλυτη υποταγή στα σχέδια της «ηγεμονίας του». Ο Ανδρέας Παπανδρέου, «θυσίαζε τους πάντες και τα πάντα στο βωμό της εξουσίας». Είναι αυτός «ο σοσιαλιστής», που ανέδειξε το «δανεικό» χρήμα ως το μεγαλύτερο αγαθό. Είχε πει μάλιστα κάποτε ότι «ή θα πρέπει να μειώσουμε δραστικά το δημόσιο χρέος ή διαφορετικά το δημόσιο χρέος θα αφανίσει την Ελλάδα...».²⁶ (δάσκαλε που δίδασκες και νόμο δεν εκράτεις! Μέσα σε μια δεκαετία το χρέος από 29% το πήγες στο 89% περίπου. Το υπερδιπλασίασε;).

Προτίμησε για το σκοπό αυτό όλους τους καιροσκόπους, σοσιαλΙστές, απατεώνες και λωποδύτες, τους οποίους χρησιμοποιούσε ως υποτακτικά του. Αυτούς ήθελε και αυτούς επέλεξε, γιατί μ' αυτούς μπορούσε να κατακτά και να νέμεται άνετα την εξουσία, η οποία τον ενδιέφερε. Φυσικά εξαιρέσεις υπήρχαν, αλλά απειροελάχιστα λίγες. Και όσοι έντιμοι απεχώρησαν, όταν διαπίστωσαν μετά από σύντομο ή μεγάλο χρονικό διάστημα την απάτη της αλλαγής και της μετάλλαξης.

Πολλοί βέβαια εγκατέλειψαν το καράβι, όταν άρχισε να βουλιάζει, για να αναζητήσουν σε άλλο καράβι σωτηρία για την καριέρα τους και την προσωπική τους στρατηγική, προσπαθώντας αυτόν τον πάντοτε προδομένο λαό, να τον εξαπατήσουν και πάλι.

Έτσι φτάσαμε εδώ που φτάσαμε. Αν η πορεία συνέχιζε έτσι, όπως την είχαμε σχεδιάσει με τη διακήρυξη της 3ης του Σεπτεμβρίου, την οποία όλοι, όσοι έμειναν στο ΠΑΣΟΚ, πρόδωσαν, τότε ούτε Μητσοτάκης θα υπήρχε, ούτε Σημίτης, ούτε Καραμανλής, ούτε Γιώργος Παπανδρέου, ούτε και οι άλλοι, που καταδυναστεύουν τον τόπο για να τον «σώσουν» και ούτε φυσικά θα βιώναμε τα φαινόμενα που βιώνουμε με τόσο επώδυνο τρόπο σήμερα.

Σίγουρα ο Γιώργος Παπανδρέου έδρασε σε διατεταγμένη αμερικανική υπηρεσία για να δημιουργήσει από την Ελλάδα μια πολυπολιτισμική, πολυφυλετική, πολυεθνική και πολυθρησκευτική χώρα με ανοιχτά σύνορα. Αν υπήρχε αξιοκρατία και γνήσιες

---

²⁵ Δεν δίστασε ο Ανδρέας Παπανδρέου και ο Γιάννης Αλευράς που προήδρευε στο προσυνέδριο να υβριστεί ο Σάκης Καράγιωργας, ενεχόμενοι και οι δύο, αλλά φυσικά και άλλοι παρατρεχάμενοι να πουν εκείνη την περιβόητη υβριστική φράση στον Σάκη Καράγιωργα, όταν πήγε να ψελλίσει κάποιες αντιρρήσεις: «Κάτσε κάτω κουλοχέρη!». Ποιος όμως τα ξέρει αυτά μέσα στον σημερινό ορμηλαγδό, αλλά θα έλεγα και χωρίς αυτόν;. Οι νεολαίοι δεν γνωρίζουν τίποτε, ώστε να αλλάξουν κάτι προς το καλύτερο. Ελπίδα μας είναι, να σπάσει το ποδάρι του ο διάβολος κάποτε και να φτάσει κάποια πληροφόρηση στη νεολαία, ώστε να γνωρίσει την αλήθεια. Γιατί συνεχώς την έχουν μέσα στο ψέμα και την απάτη. Πώς να ξεσηκωθεί κάτω από τέτοιες συνθήκες;

²⁶ Βλ. Εφημ. «Ελευθεροτυπία», 232.6.2006.

δημοκρατικές διαδικασίες και όχι το προσωποπαγές αρχηγικό κόμμα, δεν θα φτάναμε εδώ που φτάσαμε. Αυτό είναι πέρα από κάθε αμφιβολία.

Και όλα αυτά αφορούν με δυο λόγια το παρελθόν.

Όμως ας έλθουμε στο παρόν και το μέλλον. Τι μας περιμένει άραγε; Πώς και με ποιον τρόπο θα αλλάξει αυτή η κατάσταση; Υπάρχει διέξοδος; Αυτό είναι το ερώτημα σ' όλα τα στόματα.

Η άποψή μας είναι ότι η κατάσταση θα συνεχιστεί, γιατί δεν υπάρχουν ενδείξεις ή «αποχρώσεις ενδείξεις», όπως λένε οι δικηγόροι, ότι αυτά που ζήσαμε στον παρελθόν και οι μέθοδοι που ακολούθησαν και ακολουθούν τα κόμματα σήμερα, έχουν αλλάξει σε τέτοιο βαθμό, που να δημιουργούν μια ευοίωνη προοπτική. Το αντίθετο μάλιστα. Η καταστροφική πορεία μπορεί να έχει εκτός από τα κοινωνικά προβλήματα και εθνικές καταστροφές. Προσωπικά, παρ' όλο που δεν υποτιμώ το πρώτο, με ενδιαφέρει, με «καίει» το δεύτερο

Η πρόβλεψή μου λοιπόν είναι ότι το δικομματικό παιχνίδι θα συνεχιστεί και στο μέλλον, χωρίς πολλές αλλαγές απ' ότι στο παρελθόν. Γιατί; Ίσως μου αντιτείνει κάποιος δικαιολογημένα. Απλούστατα, γιατί η νοοτροπία που καλλιέργησε σαράντα χρόνια το καταναλωτικό μοντέλο με τον ατομικό εγωισμό και το προσωπικό ή κομματικό συμφέρον πάνω απ' όλα δεν έχει αλλάξει καθόλου. Τα πάντα μεταβλήθηκαν σε συντεχνίες. Η μία εναντίον της άλλης. Η κοινωνική συνοχή θρυμματίστηκε. Θα λέγαμε ότι δεν υφίσταται καμία δομική αλλαγή, απ' αυτή που επεκράτησε στην μεταπολίτευση.

Μπορεί τα πρόσωπα και οι συνθήκες να έχουν αλλάξει, όμως το μοντέλο παραμένει στα βασικά του χαρακτηριστικά το ίδιο.

Τι σημασία έχει, αν αντί ένα κόμμα στην εξουσία είναι δύο ταυτόσημα; Δύο όψεις τελικά του ίδιου νομίσματος: Νέα Δημοκρατία και ΠΑΣΟΚ;

Δυστυχώς δεν έχουμε βάλει «μυαλά», που λέει η κοινή έκφραση. Είναι τα ίδια και χειρότερα. Γιατί τώρα ζούμε σε μια ιδιόμορφη κατοχή και αντίσταση δεν βλέπουμε πουθενά. Η πλειοψηφία περιμένει παθητικά κάποιον σωτήρα ή παραδόθηκε στη μοίρα της, μη βλέποντας κάποια διέξοδο από τα αδιέξοδα.

Το δικομματικό παιχνίδι που εφάρμοσαν τα εξωθεσμικά κέντρα εντός και εκτός Ελλάδας καλά κρατεί. Δύο κόμματα που θα εναλλάσσονται στην εξουσία, για να απορροφούν μια το ένα μια το άλλο την δυσαρέσκεια του κόσμου, όπως θα εξηγήσει ο Σάκης Καραγιωργας πιο κάτω. Ο Έλληνας έχασε την ιδιότητα του πολίτη, όπως την διακήρυττε ο Περικλής στον περίφημο επιτάφιο και μεταλλάχτηκε σε ιδιώτη. Το αποδεικνύει η πραγματικότητα και δεν χρειάζεται επιχειρήματα περί του αντιθέτου.

Δεν είναι ώριμος πολιτικά, γιατί κατάφεραν οι έχοντες και κατέχοντες να τον αλλοτριώσουν, αλλά πολιτικάντικα υπερώριμος, γιατί νομίζει, -έτσι του έμαθαν να πιστεύει ότι, άμα καεί το σπίτι του διπλανού, δεν θα έρθει η φωτιά και στο δικό του.

Ο λαϊκισμός με τον οποίο τον χειρίστηκαν τα κόμματα που κυβέρνησαν και τα κόμματα που άσκησαν αντιπολίτευση, τον οδήγησαν σε λάθος δρόμο.

Τελευταία έγινε τη μόδας και η προπαγάνδα για την επιστροφή στη δραχμή. Αρκετοί για λόγους προσωπικής στρατηγικής, για λόγους προσωπικού συμφέροντος, μιλάν για επιστροφή στη δραχμή ως πανάκεια. Γνωρίζουν πολύ καλά ότι η επιστροφή στη δραχμή σημαίνει αφανισμό της Ελλάδας, εφόσον δεν γίνει κοινή συναινέσει απ' όλες τις χώρες της Ευρωζώνης, αλλά μόνο από την Ελλάδα. Θα μείνουμε απόλυτα μόνοι, μετέωροι, σε ένα εχθρικό περιβάλλον. Πρώτον γιατί οι γείτονες και «οι άσπονδοι φίλοι και σύμμαχοί μας» που τους στηρίζουν, θα βρουν την καλύτερη ευκαιρία να μας «ρημάξουν». Ποιος θα τους εμποδίσει; Υπάρχει κανένα κόμμα που θα αντιδράσει; Ας θυμηθούμε τι είχε γίνει με τον Καραμανλή, όταν έφυγε από το στρατιωτικό σκέλος του ΝΑΤΟ. Δεύτερον αυτοί που έχουν χρήματα στην Ελλάδα ή

στο εξωτερικό ή και στα δύο μέρη, περιμένουν τότε με την επιστροφή στη δραχμή θα διπλασιάσουν ή τριπλασιάσουν τα χρήματά τους, για να αγοράσουν και αυτοί και η ξένοι την δημόσια και ιδιωτική περιουσία της Ελλάδας. Οι άλλοι που δεν έχουν τίποτε ασφαλώς θα πεθάνουν. Δεν θα μείνει ούτε «κολυμβιθρόξυλο» σ' αυτόν τον τόπο. Τρίτον δεν θα επιτρέψουν και οι ίδιοι οι ξένοι την επιστροφή στη δραχμή, μα ούτε και οι ΗΠΑ, αλλά και τα άλλα κράτη της Ευρώπης, γιατί η επιστροφή στην δραχμή θα σημάνει αναγκαστικά απαρχή διάλυσης της Ευρωζώνης και της Ευρώπης γενικότερα.

Η γεωστρατηγική και γεωπολιτική θέση της Ελλάδας είναι πολύ σημαντική, για να αφήσουν την Ελλάδα στην τύχη της.

Πολλοί μιλούν συνεχώς για εκλογές κ.λπ. Πραγματικά είτε γνωρίζουν είτε για λόγους παραπληροφόρησης και προπαγάνδας διαδίδουν τέτοιες φήμες. Το ερώτημα που τίθεται σ' όλους αυτούς είναι: Ποιος θα επιβάλει τις εκλογές; Τα ευχολόγια ορισμένων που κοροϊδεύουν τον κόσμο; Ποιοι αποφασίζουν στην Ελλάδα; Εμείς ή οι τροϊκανοί; Έχουν συμφέρον αυτοί να οδηγήσουν την Ελλάδα σε εκλογές και γιατί, εφόσον δεν τους συμφέρει; Υπάρχει κανένα ρωμαλέο, στιβαρό, δυναμικό λαϊκό κίνημα που θα επιβάλει την θέλησή του; Φυσικά όχι. Αυτά που λεν τα κόμματα της αντιπολίτευσης είναι φρούδες ελπίδες και στάχτη στα μάτια του κόσμου. Με ευχές δεν γίνεται πολιτική. Και το ξέρουν πολύ καλά αυτοί που προπαγανδίζουν εκλογές. Λύση σαφώς υπάρχει, αλλά όχι από το φαύλο πολιτικό σύστημα που κυριάρχησε μετά την μεταπολίτευση και από τους φαύλους πολιτικούς, τους οποίους αναδεικνύει το σύστημα με τα μέσα που κατέχει και εργάζεται ενάντια στα συμφέροντα της πατρίδας. Ο Ανδρέας Παπανδρέου το είχε πει, άλλο τι έκανε ο ίδιος: *«Στις χώρες που βρίσκονται στο περιθώριο του παγκόσμιου καπιταλισμού, η ντόπια μεγαλοαστική τάξη, υποτελής, δαρυφορική και διαβρωμένη από το μονοπωλιακό κεφάλαιο, όσες αντιδικίες κι αν έχει μαζί του, στα κρίσιμα θέματα θα μιλήσει με τη φωνή του κυρίου της. Γι' αυτό, οι εθνικοαπελευθερωτικοί αγώνες που αποτελούν την ιστορική συγκεκριμενοποίηση της 'πάλης των τάξεων' στην εποχή μας - στηρίζονται στους φορείς του Λαϊκού Κινήματος, αποτελώντας ταυτόχρονα τον αποφασιστικό πόλο συσπείρωσής του»*.²⁷ Χρειάζεται, όπως είπαμε, ένα πραγματικό Παλλαϊκό Κίνημα που θα βασιστεί στις λαϊκές δυνάμεις που υπάρχουν σ' όλους τους χώρους: Νέα Δημοκρατία, ΠΑΣΟΚ, ΣΥΡΙΖΑ - ΕΚΜ, ΚΚΕ και Χρυσή Αυγή. Κυρίως σ' αυτήν, γιατί εκεί εγκλωβίστηκαν τα φτωχά λαϊκά στρώματα, εξαιτίας της πολιτικής των άλλων κομμάτων, που τα εγκατέλειψαν στη μοίρα τους.

Χρέος μας είναι αυτά τα λαϊκά στρώματα που πραγματικά υποφέρουν τα πάνδεινα, να τα απεγκλωβίσουμε από την Χρυσή Αυγή, για να μην συνεχιστεί ο φαύλος κύκλος με χειρότερη μορφή στο μέλλον. Μπορεί να σκεφτεί κανείς, τον εξευτελισμό και την απαξίωση της Ελλάδας, το λίκνο της δημοκρατίας, αν αύριο μεθαύριο αναδείξουν οι εξωθεσμικοί παράγοντες τον ΣΥΡΙΖΑ - ΕΚΜ στην κυβέρνηση και τη Χρυσή Αυγή στην αντιπολίτευση; Δεν μας σώζει κανένα πολιτικό λοιμοκαθαρτήριο!

Πρέπει να συνειδητοποιήσουμε όλοι μας ότι στην Ελλάδα της μεταπολίτευσης, τόσο η συντηρητική, εθνικάπηλη δεξιά, όσο και η εθνομηδενιστική αναθεωρητική αριστερά, από διαφορετικές αφετηρίες, αλλά σε συγκλίνουσα πορεία, είναι ενταγμένες εκών άκων στην στρατηγική της παγκοσμιοποίησης και της Νέας Τάξης. Από τις δυνάμεις αυτές δεν μπορούμε να περιμένουμε σωτηρία.

Λύσεις υπάρχουν. Όχι μία. Πολλές. Ενδεικτικά θα αναφέρω δύο: Πρώτον τις οφειλές της Γερμανίας προς την Ελλάδα, με αιχμή το κατοχικό δάνειο και δεύτερον, λόγω

²⁷ Βλ. Ανδρέας Παπανδρέου, Ο Μαρξ, ο Λένιν και η «δικτατορία του προλεταριάτου, εφημ. «Εξόρμηση», 26.9.1975.

ανθρωπιστική κρίσης το κούρεμα τουλάχιστον του 50% των δανείων και πάγωμα εξυπηρέτησης τους με ρήτρα ανάπτυξης (το έκανε η Γερμανία το 53 με τη συμφωνία των τότε συμμάχων και της Ελλάδας συμπεριλαμβανομένης).

Προϋπόθεση για όλα αυτά όχι πολλές, αλλά μία: Πατριωτική κυβέρνηση. Λύση φυσικά πάρα πολύ δύσκολη, αλλά όχι ακατόρθωτη, γιατί απλούστατα η λύση αυτή εξαρτάται μόνο από μας τους ίδιους.

V. Το εξαρτημένο δικομματικό σύστημα στην Ελλάδα και η διέξοδος

Το καίριο θέμα που πρέπει να απασχολεί έναν πολιτικό επιστήμονα ή κάποιον που ασχολείται με τα πολιτικά φαινόμενα γενικά και ιδιαίτερα με αυτά της πατρίδας του είναι η κατανόηση των μηχανισμών λειτουργίας ενός κράτους στα πλαίσια του βαθμού εξάρτησης ή ανεξαρτησίας που απολαμβάνει μέσα στο διεθνή καταμερισμό εργασίας.

Ένα τέτοιο πλαίσιο ερμηνείας μας δίνει ο Ανδρέας Παπανδρέου, γνώστης της λειτουργίας του παγκόσμιου συστήματος εξουσίας.

«Για να καταλάβει κανείς την ιστορία της Ελλάδας μετά τον εμφύλιο πόλεμο», αναφέρει ο Ανδρέας Παπανδρέου στις 29.9.1973 σ' ένα σεμινάριο του ΠΑΚ, «πρέπει να έχει υπόψη του ότι η πολιτική ζωή της χώρας ελεγχόταν συστηματικά, όταν δεν διευθύνονταν, από τις Ηνωμένες Πολιτείες. Η συνταγή της Ουάσιγκτον για την Ελλάδα ήταν απλή: Άμεση διείσδυση στον ελληνικό κρατικό μηχανισμό, σ' όλη την έκταση και σ' όσο το βάθος μέχρι το παλάτι. Πλήρης υποστήριξη ενός προσαρτημένου, εξαρτημένου πολιτικού κόμματος, του κόμματος της δεξιάς, που έπρεπε να κερδίζει σ' όλες τις εκλογές, ανεξάρτητα από ποια μέσα θα χρησιμοποιούσε για το σκοπό αυτό. Ανάπτυξη ενός αστικού κόμματος αντιπολίτευσης, που σκοπός του θα ήταν να ασκεί 'δημιουργική' κριτική της πολιτικής της κυβέρνησης της δεξιάς, ένα ρόλο που προόριζαν για το κόμμα της Ένωσης Κέντρου. Τελικά εξαφάνιση κάθε κόμματος της Αριστεράς».²⁸

Την σκληρή ιστορική αυτή αλήθεια και στο ίδιο πνεύμα, μας επιβεβαιώνει και ο Σάκης Καράγιωργας, μία σπάνια φυσιογνωμία και ένα πρότυπο ανθρώπου, δασκάλου και αγωνιστή πατριώτη, ο οποίος αποτιμώντας τη λειτουργία του πολιτικού συστήματος στην Ελλάδα, μετά την άνοδο του ΠΑΣΟΚ στην κυβέρνηση και τον άκρατο ενθουσιασμό για την «αλλαγή», παλεύοντας θαρραλέα ενάντια στο λαϊκιστικό ρεύμα, αποφαίνεται τα ακόλουθα: *«Τα κέντρα εξουσίας προετοίμασαν μια πολιτική διάρθρωση του εξής τύπου: Δύο αστικά κόμματα, που να έχουν βασικό στρατηγικό σκοπό τη διαχείριση της καπιταλιστικής ανάπτυξης και κυρίως τον εκσυγχρονισμό της ελληνικής αστικής κοινωνίας σε όλα τα επίπεδα. Αυτά τα κόμματα θα εναλλάσσονταν στην εξουσία. Γιατί δύο κόμματα; Γιατί κάθε εκσυγχρονισμός έχει ένα κόστος που πέφτει στις πλάτες κάποιας κοινωνικής ομάδας. Αυτή την κοινωνική δυσανεξία θα την απορροφά μια το ένα μια το άλλο».*²⁹

Ο Σάκης Καράγιωργας στον όρο «εκσυγχρονισμός» έδινε θετικό πρόσημο. Όμως ο «εκσυγχρονισμός» που εφαρμόστηκε από την κυβέρνηση του Κώστα Σημίτη, κάθε άλλο παρά εκσυγχρονισμός ήταν. Μάλλον θα τον αποκαλούσαμε «καταστροφικό αναχρονισμό».

²⁸ Α. Γ. Παπανδρέου, *Η σημασία της Νοεμβριανής λαϊκής εξέγερσης*, εφημ. «Αγώνας», 29.9.1973. Ο Ανδρέας Παπανδρέου μπορεί να εφαρμόσει το γνωστό «δάσκαλε που δίδασκες και νόμο δεν εκράτεις», όμως είχε πει πολλές αλήθειες που ισχύουν και σήμερα.

²⁹ Σάκης Καράγιωργας, *Μελέτες – Άρθρα – Ομιλίες*, 3^{ος} τόμος, σ. 204.

Μήπως ο ΣΥΡΙΖΑ αποτελεί ήδη ένα από τα κόμματα του δικομματισμού, που απορροφά τη δυσανεξία του κόσμου, που παρ' όλα τα λεγόμενα, θα αποτελέσει ένα κόμμα του συστήματος, που θα κληθεί να διαχειριστεί την συστημική κρίση εν ευθέτω χρόνω, τον οποίο θα καθορίσουν τα εξωθεσμικά κέντρα εντός και εκτός Ελλάδας; Μήπως το νέο δίπολο Νέα Δημοκρατία και ΠΑΣΟΚ από τη μια και ΣΥΡΙΖΑ - ΕΚΜ από την άλλη αποτελεί το εναλλακτικό σχέδιο του αστικού συστήματος της πατρίδας μας, όπως συνέβη στο παρελθόν με το χρεοκοπημένο δικομματισμό Νέα Δημοκρατία και το ΠΑΣΟΚ;

Πώς εξηγείται το φαινόμενο στελέχη και οπαδοί του παγκοσμιοποιημένου, νεοταξικού ΠΑΣΟΚ, να το εγκαταλείπουν και να συσπειρώνονται στον ΣΥΡΙΖΑ, ανεβάζοντας κατακόρυφα τα ποσοστά του; Μήπως χωρίς να το αντιλαμβάνεται η «Αριστερά» υπηρετεί χωρίς να το θέλει το σύστημα με τη λεγόμενη εναλλακτική παγκοσμιοποίηση και την κοσμοπολίτικη, πολυπολιτισμική κοινωνία που επαγγέλλεται; Μήπως λοιπόν μόνο «με την μετάλλαξή της σε μια νέας μορφής σοσιαλδημοκρατικό κόμμα, μπορεί να ενταχθεί στο σύστημα; Όμως αυτό θα αποτελέσει προσαρμογή και όχι ριζοσπαστική αλλαγή».³⁰ Πολύ χαρακτηριστική είναι η τοποθέτηση του Γιώργου Δελαστίκ για το φαινόμενο της προσχώρησης των ψηφοφόρων του ΠΑΣΟΚ στον Σύριζα - ΕΚΜ. Γράφει ο Δελαστίκ τα εξής προγνωστικά: «Ο ΣΥΡΙΖΑ θα ωθηθεί στη θέση του πρώτου κόμματος όταν γίνουν βουλευτικές εκλογές από τα απελπισμένα κοινωνικά στρώματα που βλέπουν το βιοτικό τους επίπεδο διαρκώς να υποβαθμίζεται. Αυτά τα στρώματα όμως σε καμιά περίπτωση δεν θέλουν αριστερή πολιτική. Αυτό που ονειρεύονται είναι μια επιστροφή όσο το δυνατόν πιο κοντά στο επίπεδο ζωής που είχαν το 2009! Αυτό φυσικά είναι τελείως ανέφικτο, αλλά είναι πανίσχυρο κίνητρο για να δοκιμάσουν μήπως το πετύχουν ψηφίζοντας ΣΥΡΙΖΑ. Αυτών τα συμφέροντα και τις ελπίδες εκφράζει ο ΣΥΡΙΖΑ, γεγονός βέβαια το οποίο καμιά σχέση δεν έχει με αριστερή κυβέρνηση...».³¹

Τι έχει αλλάξει ωστόσο από τότε, που ο Ανδρέας Παπανδρέου και ο Σάκης Καραγιωργας διατύπωναν τις σκέψεις, που ανέφερα και τι παραμένει, με μικρές ή μεγάλες παραλλαγές σήμερα, επίκαιρο από την αλήθεια αυτή, εκφρασμένη με τόσο σκληρό κυνισμό για την εποχή εκείνη;

Βρισκόμαστε και σήμερα σε μια αντίστοιχη κατάσταση ή υπάρχει διαφοροποίηση;

Έχει τεράστια σημασία η απάντηση σε αυτά τα ερωτήματα, γιατί μπορούν να ερμηνεύσουν τόσο την κατανόηση της πραγματικής πολιτικής κατάστασης στην οποία βρίσκεται η Ελλάδα, όσο και την πολιτική εξέλιξη, η οποία μας περιμένει στο μέλλον.

Ότι τα εξωθεσμικά κέντρα εντός και εκτός Ελλάδας καθορίζουν τις πολιτικές εξελίξεις στην Ελλάδα, δεν πρέπει να υπάρχει κανένας πολίτης, τουλάχιστον με ανεξάρτητη κριτική σκέψη, να το αμφιβάλλει. Θα ήταν βλάκας με περικεφαλαία, όποιος θα διατύπωνε αντίθετη άποψη ή καιροσκόπος, κι αν προβάλλει αλαζονική αυτή η άποψη. Εκτός βέβαια, αν η σκέψη του είναι εξαρτημένη από ιδεοληψίες, ψευδαισθήσεις, στερεότυπα και προκαταλήψεις. Και ο νους χρειάζεται απελευθερωτικά κίνητρα, για να επικρατήσει η ανεξάρτητη κριτική σκέψη και το ελεύθερο φρόνημα.

³⁰ Βλ. Δαμιανός Βασιλειάδης, *Παγκοσμιοποίηση, Νέα Τάξη και Ελληνισμός*, εκδ. «Στοχαστής», Αθήνα 2012, σ. 237.

³¹ Άρθρο του Δελαστίκ με τίτλο: «Εποχή ριζικών ανατροπών...», 2.12.13

Ο Ανδρέας Παπανδρέου μίλησε τότε για «συνταγή της Ουάσιγκτον». Μήπως τώρα ισχύει η συνταγή της Γερμανίας; Στο ερώτημα αυτό μπορούν να υπάρχουν αντιτιθέμενες απόψεις. Η δική μου άποψη, σύμφωνα με τη δική μου θεωρητική και πρακτική εμπειρία, είναι ότι η «συνταγή της Ουάσιγκτον» ισχύει ακόμη κι αν απατούν ίσως τα φαινόμενα.

Η Ελλάδα βρίσκεται στην σφαίρα επιρροής των ΗΠΑ, που διαδέχτηκαν την Μεγάλη Βρετανία και μάλιστα ως ζωτικός χώρος της Δύσης και κυρίως φυσικά των ΗΠΑ στον χώρο της Νοτιοανατολικής Μεσογείου. Μια πραγματικότητα που δεν ήθελε να αποδεχτεί το ΚΚΕ και οδηγηθήκαμε στον καταστροφικό εμφύλιο, του οποίου τις συνέπειες βιώνουμε και σήμερα ακόμη.

Έχουμε την πεποίθηση ότι σταδιακά, όπως έγινε και με την πρώην Γιουγκοσλαβία, οι ΗΠΑ θα παραμερίσουν την Γερμανία ή θα της αφήσουν εν μέρει ένα τομέα δράσης, τον οικονομικό π.χ. και δεν γνωρίζουμε για πόσο χρονικό διάστημα, αλλά τα θέματα που άπτονται της γεωπολιτικής και γεωστρατηγικής σημασίας θα τα ελέγχει απόλυτα η Αμερική και δεν θα τα αφήσει για χειρισμό στην διακριτική ευχέρεια της Γερμανίας.

Στο δεύτερο και καίριο ζήτημα του δικομματισμού δεν υπάρχει, κατά την άποψή μας, «απολύτως» καμία αμφιβολία. Το δικομματικό σύστημα θα είναι ο κυρίαρχος στην πολιτική αρένα. Θα συνεχιστεί και στην Ελλάδα, όπως συμβαίνει παντού στη Δύση και σε όλον τον αστικό κόσμο, όπου λειτουργεί, με τον τρόπο που λειτουργεί, η κοινοβουλευτική δημοκρατία και όπως χαρακτηριστικά λειτούργησε και στην Ελλάδα μετά τη μεταπολίτευση: Ένα κόμμα δεξιό και ένα κόμμα προοδευτικό, λίγο ως πολύ, όπως το περιγράφει ο Ανδρέας Παπανδρέου και ο Σάκης Καραγιωργας, ριζοσπαστικό ή μη, αλλά πάντοτε στα πλαίσια του αστικού συστήματος. Κλασικό αντιπροσωπευτικό παράδειγμα αποτελεί το ρεπουμπλικανικό και δημοκρατικό κόμμα των ΗΠΑ.

Λαϊκό Κίνημα και μάλιστα μαζικό, τουλάχιστον στη φάση αυτή που περνάει ο τόπος, δεν υπάρχει για να αμφισβητήσει, πόσο μάλλον για να ανατρέψει ή να έχει προοπτική να ανατρέψει αυτό το σύστημα. Όσοι το επιχειρήσαν ή το επιχειρούν μένουν στο περιθώριο ή οδηγούνται με νόμιμα ή με παράνομα ή ημιπαράνομα μέσα στο περιθώριο και ίσως στην αφάνεια.

Ούτως ή άλλως κυριαρχεί παγκόσμια το χρηματοπιστωτικό κεφάλαιο, ενώ το εργατικό η, αν θέλουμε, το λαϊκό κίνημα, βρίσκεται σε υποχώρηση ή πλήρη ήττα.

Η εναλλαγή λοιπόν μέσα στα αστικά πλαίσια είναι δεδομένη. Εξαρτάται όμως πάντοτε από τα εξωθεσμικά κέντρα, πότε θα το αποφασίσουν, ώστε η συσσωρευμένη δυσαρέσκεια και αγανάκτηση από το ένα κόμμα, να απορροφηθεί κάποια στιγμή από το άλλο. Λες και ισχύει κάποια αστική νομοτέλεια!

Με αυτή την έννοια και με τα σημερινά αρνητικά πολιτικά δεδομένα, θεωρώ και θεωρώ ότι η αλλαγή της κυβερνητικής εξουσίας θα συντελεστεί από τα εξωθεσμικά κέντρα, όταν εφαρμοστούν όλα τα μέτρα του μνημονίου, έτσι όπως συμφέρει σ' αυτά τα κέντρα, οπότε δεν θα έχει νόημα μνημόνιο ή αντιμνημόνιο. Τότε και εφόσον διογκωθεί αυτή η δυσαρέσκεια, θα αναλάβει στα πλαίσια του δικομματισμού το άλλο κόμμα, για να ζει και βασιλεύει για άλλη μια φορά ο δικομματισμός με τα γνωστά τραγικά αποτελέσματα.

Η καταναλωτική νοοτροπία ακόμη καλά κρατεί. «Λεφτά υπάρχουν», ενώ είμαστε σε πλήρη χρεοκοπία!

Αυτό το άλλο κόμμα δεν είναι βέβαια κανένα άλλο από τον ΣΥΡΙΖΑ -ΕΚΜ. Κάτι ανάλογο με αυτό που συνέβη με το ΠΑΣΟΚ και την Νέα Δημοκρατία κατά τη διάρκεια της μεταπολίτευσης. Πρώτα ενθουσιασμός και συγκρατημένη αισιοδοξία και μετά απογοήτευση!

Αυτή θα είναι η εξέλιξη των πραγμάτων και αυτή είναι η πάσα αλήθεια!

Πολλοί βέβαια, είμαι βέβαιος, θα πουν ότι όλα αυτά τα επιγραμματικά, είναι ανοησίες, συνωμοσιολογίας ή αποκυήματα νοσηρής φαντασίας ή κάποιου τρελού που στο παραλήρημά του δεν ξέρει τι λέει. Αυτοί θα ξυπνήσουν κάποια μέρα σε πλήρη απογοήτευση, γιατί τα όνειρα τους τα πλάνα, θα αποδειχτούν έωλα, σε βάρος όμως όπως πάντα του λαού, όπως πάντα (των φτωχών και καταφρονεμένων λαϊκών στρωμάτων), ο οποίος πάντοτε πληρώνει τα σπασμένα! Έως σήμερα και στο απότερο μέλλον!

Όποιος θέλει να λέει την σκληρή αλήθεια στο λαό είναι υποχρεωμένος να αναγνωρίσει αυτή την πραγματικότητα. Το πρόβλημα είναι η υποτέλεια της Ελλάδας, που είναι έρμαιο της θέλησης των εξωθεσμικών κέντρων. Το πρόβλημα λοιπόν είναι πρόβλημα εθνικής ανεξαρτησίας και όχι πρωταρχικά «ταξικής πάλης» (Η εξάρτηση καθορίζει τους κοινωνικούς αγώνες και την έκβασή τους) και η πηγή του εντοπίζεται στην Αθήνα και στο πολιτικό σύστημα γενικά που παραμένει παρά τα αντιθέτως λεγόμενα σ' αυτά τα πλαίσια εξάρτησης. Όταν μιλούμε φυσικά για εθνική ανεξαρτησία δεν ισχυριζόμαστε ότι πρέπει να φύγουμε από το ΝΑΤΟ και την Ευρωπαϊκή Ένωση και να περιπέσουμε στην εθνική απομόνωση, αλλά να διεκδικήσουμε την ισοτιμία και την ισονομία ανάμεσα στους εταίρους μας, με βάση την αμοιβαιότητα.

Απαραίτητη προϋπόθεση για ανατροπή είναι η δημιουργία από τα κάτω ενός Πανεθνικού - Παλλαϊκού Κινήματος, ενός εθνικοαπελευθερωτικού κινήματος, που δεν υπάρχει ακόμη και που θα έχει τη δύναμη της ανατροπής, αλλά και της δημιουργίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

Εξωτερική πολιτική και διεθνείς σχέσεις

Ι. Η Ελλάδα, η Κύπρος και το νέο Ανατολικό Ζήτημα

«Κάθε φορά που κάναμε κάτι, μου λες ότι η Αμερική θα κάνει αυτό, θα κάνει εκείνο... Θέλω να σου πω κάτι πολύ ξεκάθαρο: Μην ανησυχείς για τις αμερικανικές πιέσεις των ΗΠΑ προς το Ισραήλ.

Εμείς, οι Εβραίοι, ελέγχουμε την Αμερική και οι Αμερικανοί το γνωρίζουν»³²

Αριέλ Σαρόν

Η αναφορά στο εβραϊκό λόμπι και στο Ισραήλ δεν γίνεται τυχαία. Ούτε έχει σχέση με αντισημιτισμούς ή οτιδήποτε άλλο, που θέλει με πλάγια μέσα να αναιρέσει την επιχειρηματολογία που καταθέτω.

Δε χρειάζεται να ανακαλύψουμε συνωμοσίες, τη στιγμή που τα πράγματα αποδεικνύονται αφ' εαυτών (μιλούν από μόνα τους), ή λέγονται ξεκάθαρα από κάποιους που καθορίζουν τις γεωστρατηγικές και γεωπολιτικές εξελίξεις στην υφήλιο, βραχυπρόθεσμα, μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα.

Για να κατανοήσουμε τα γεγονότα και να έχουν οι απόψεις μας μια κάποια επιστημονική προσέγγιση της αλήθειας, πρέπει να καταγράψουμε τη στρατηγική των δυνάμεων που καθορίζουν αυτά τα γεγονότα. Αλλιώς μπλέκουμε σε έναν φαύλο κύκλο ερμηνειών που και σύγχυση δημιουργούν και περιπτώσιολογικές είναι. Δεν αντιμετωπίζουν δηλαδή τα γεγονότα σε μια δυναμική, την οποία καθορίζουν δυνάμεις, που πρέπει να ερευνήσουμε σε τι αποσκοπούν και πια στρατηγική ακολουθούν, για να την υλοποιήσουν, επιλέγοντας το σενάριο ή τα σενάρια που θα έχουν τη μεγαλύτερη δυνατή επιτυχία.

Θα ξεκινήσω την ανάλυσή μου για την έρευνα της αλήθειας από μια βασική τοποθέτηση που διατύπωσα στο έργο μου *Παγκοσμιοποίηση, Νέα Τάξη, Ελληνισμός*, που επιβεβαιώνεται καθημερινά. Θα ξεκινήσω από τα κριτήρια της ανάλυσης, για να είναι αυτή η ανάλυση έγκυρη και να έχει τα επιστημονικά κατά προσέγγιση εχέγγυα της αλήθειας και της αντικειμενικότητας, πέρα από στερεότυπα, κλισέ και ιδεοληψίες του παρελθόντος.

Ευσταθούν τα κριτήρια, ευσταθεί και η ανάλυση. Έτσι έχουν τα πράγματα.

1. Τα κριτήρια ανάλυσης

Οπότε τίθεται το ερώτημα: Ποια είναι αυτά τα κριτήρια;

α) «Η ενέργεια με βάση την εξασφάλιση των πηγών και αγωγών πετρελαίου και φυσικού αερίου, συνιστά τον ύψιστο στρατηγικό στόχο των ιμπεριαλιστικών δυνάμεων, που καθορίζει την πολιτική τους και επικαθορίζει και τους άλλους επί μέρους στόχους. Αυτό σε συσχέτιση με την εξάντληση όχι μόνο των ενεργειακών πόρων του πλανήτη, αλλά και όλων των άλλων πλουτοπαραγωγικών πηγών και σε συσχέτιση με την αύξηση του παγκόσμιου πληθυσμού.

β) Το πρώτο αυτό κριτήριο ρυθμίζει τις σχέσεις των κρατών και την ανάπτυξη συμμαχιών ή αντιπαλοτήτων. Δεν υπάρχουν φιλίες, όπως τονίσαμε και πιο πάνω με

³² Απάντηση του πρωθυπουργού Αριέλ Σαρόν στις 30 Οκτωβρίου 2001 στον τότε υπουργό Εξωτερικών Σίμον Πέρες.

σαφήνεια, παρά μόνο συμφέροντα που καθορίζουν τις σχέσεις αυτές με βάση το νόμο της ισχύος. Με την έννοια αυτή καμία σχέση ανάμεσα στα κράτη δεν είναι μόνιμη και σταθερή.

Αυτό μας το επιβεβαιώνει η ιστορία και δε χρήζει απόδειξης.³³

γ) Όπως είπε και ο Κλαούζεβιτς «*Τα μικρά κράτη έχουν τόση δύναμη, όση η ταύτισή τους με τα συμφέροντα των μεγάλων*». Η αναφορά στα μικρά κράτη έχει τη σημασία της, όταν ασχοληθούμε με την Ελλάδα και την Κύπρο και λάβουμε υπόψη μας τη «νομοτελειακή» λογική της ισχύος και την αναγκαιότητα σύναψης συμμαχιών.

Αποτελεί σχεδόν νομοτέλεια η εμπειρική αυτή διαπίστωση ότι τα μικρά κράτη πρέπει να δημιουργήσουν ισχυρές συμμαχίες, που χωρίς αυτές είναι έκθετα σε κάθε εκβιασμό. Φυσικά η επιλογή των συμμαχιών είναι καθοριστική, για οποιαδήποτε επιτυχία ή αποτυχία. Φυσικά με βάση την αμοιβαιότητα.

δ) Παρ' όλη τη συχνή αντιφατικότητα της εξωτερικής πολιτικής της Αμερικής, ως της κατ' εξοχήν ηγεμονικής δύναμης της υφ' ύλη την παρούσα φάση, η εξωτερική της πολιτική καθορίζεται, σε τελευταία ανάλυση από το εβραϊκό λόμπι.

5. Το εβραϊκό λόμπι στηρίζει και καθορίζει με τη σειρά του την ύπαρξη και πολιτική του Ισραήλ.

ε) Το Ισραήλ αποτελεί την ισχυρότερη πολιτικοστρατιωτική δύναμη στο χώρο της Ανατολικής Μεσογείου, στον οποίο, εκτός των άλλων χωρών, εμπλέκεται η Τουρκία, η Κύπρος και η Ελλάδα.

Αυτά είναι τα κύρια κριτήρια που καθορίζουν, τρόπον τινά, και τα εργαλεία ανάλυσης.

Στο πρόβλημα των διαπιστώσεων δεν μπορεί να υπεισέρχεται ο ιδεολογικός ή υποκειμενικός παράγοντας. Μόνο στην αξιολόγηση παρεμβαίνουν οι ανωτέρω παράγοντες και ενδεχομένως και άλλου.³⁴

Είναι απαραίτητο για το λόγο αυτό να ασχοληθούμε σε πρώτη προτεραιότητα με ένα φαινόμενο που καθορίζει τις ενδοϊμπεριαλιστικές σχέσεις των κρατών σε παγκόσμια πλαίσια και προσδιορίζει τις στρατηγικές τους.

Μιλάμε για τη σημερινή φάση ανάπτυξης του αγγλοσαξωνικού μοντέλου του νεοφιλελεύθερου χρηματοπιστωτικού καπιταλισμού, που καθορίζει σε μεγάλο βαθμό τις παγκόσμιες εξελίξεις και αποτελεί τη μήτρα των γεωπολιτικών και γεωστρατηγικών επιλογών και εφαρμογών των μεγάλων δυνάμεων.

Βρισκόμαστε όπως είπε ο Ιταλός Μαρξιστής Κοστάντσο Πρέβε στη σημερινή φάση ανάπτυξης του αγγλοσαξωνικού μοντέλου του νεοφιλελεύθερου χρηματοπιστωτικού καπιταλισμού, που ελέγχεται σε μεγάλο βαθμό από το παγκόσμιο χρηματοπιστωτικό κεφάλαιο, που στο μεγαλύτερο του μέρος είναι εβραϊκό, του οποίου εκφραστές στο οικονομικό και πολιτικό επίπεδο, είναι το εβραϊκό λόμπι.

Στο πλαίσιο αυτό το NATO με προεξάρχουσα ηγεμονική δύναμη τις ΗΠΑ και πρόθυμους συμμάχους την Μεγάλη Βρετανία και Γαλλία, ως ο στρατιωτικός βραχίονας εφαρμογής του μοντέλου αυτού, παίζει καθοριστικό ρόλο. Είναι σημαντικό να τονίσουμε ορισμένα σημεία του στρατηγικού δόγματος του NATO που έγινε αποδεκτό στη Λισαβόνα το Νοέμβριο του 2010, καθώς και τον Μάιο του 2012 από τα 28 κράτη-μέλη.

Ο στρατιωτικός αυτός μηχανισμός αποβάλλει τον παλιό αμυντικό του χαρακτήρα, όπως τον ζούμε πια καθημερινά, γίνεται επιθετικός και επεκτείνει τις επιχειρήσεις της

³³ Οι λεγόμενοι παραδοσιακοί δεσμοί, τάχα με τα αραβικά κράτη ή και με οποιαδήποτε άλλα κράτη, είναι απατηλός μύθος και αν ισχυριστούμε ότι υπήρξαν κατά το παρελθόν, δεν υπάρχουν σήμερα.

³⁴ Βλ. Δαμιανός Βασιλειάδης, *Παγκοσμιοποίηση, Νέα Τάξη, Ελληνισμός*, εκδ. «Στοχαστής», Αθήνα 2012, σ. 18-19.

συμμαχίας και σε άλλα σημεία του πλανήτη, έχοντας την τάση να συμπεριλάβει στην πορεία αυτή και άλλες χώρες, όπως π.χ. το Ισραήλ, στους κόλπους του.

Το αγγλοσαξωνικό μοντέλο δεν είναι μόνο οικονομικό, όπως λανθασμένα εκλαμβάνεται από πολλούς αναλυτές, αλλά και πολιτικό και στρατιωτικό. Είναι δηλαδή «τριαξονικό».³⁵

Τη φύση αυτού του αδίστακτου και ανελέητου καπιταλισμού, που δεν γνωρίζει φραγμούς σε ανθρώπινες απώλειες, αποδίδει πολύ χαρακτηριστικά ο Ισπανός φιλόσοφος, συγγραφέας και δοκιμιογράφος Σαντιάγο Άλμπα Ρίκο, ισχυριζόμενος το αυτονόητο: «Ο καπιταλισμός επιβιώνει, ή ακόμη και ενισχύεται, με τις ανθρώπινες συμφορές, ακριβώς επειδή δεν εμφανίστηκε στην ιστορία για να τις απαλύνει».³⁶

Εφαρμόζει μάλιστα την γνωστή ρήση του Θουκυδίδη ότι «ο ισχυρός επιβάλλει, ό,τι του επιτρέπει η δύναμή του και ο αδύναμος υποχωρεί, όσο του επιβάλλει η αδυναμία του».³⁷ Προσέθεσε μάλιστα εν είδη φυσικής νομοτέλειας και μια άλλη άποψη: «Απ' ό,τι μπορεί κανείς να εικάσει για τους θεούς και απ' ό,τι είναι βέβαιο για τους ανθρώπους, πιστεύουμε ότι και οι θεοί και οι άνθρωποι ακολουθούν πάντα έναν απόλυτο νόμο της φύσης, να επιβάλουν πάντα την εξουσία τους, αν έχουν τη δύναμη να το επιτύχουν».³⁸

Το όλο πρόβλημα έχει και το φιλοσοφικό του υπόβαθρο που έχει σχέση με το πρόβλημα της ελευθερίας και της ισότητας. Η προσπάθεια εξισορρόπησης ανάμεσα στην ελευθερία και την ισότητα στην ιστορική εξέλιξη της ανθρωπότητας είναι ένα πρόβλημα που τη διάστασή του μπορούμε να περιγράψουμε ως προσπάθεια επίλυσης του προβλήματος του τετραγωνισμού του κύκλου.

Είδαμε πού κατέληξαν τα καθεστώτα εκείνα που προσπάθησαν ως στρατηγική τάση, να εφαρμόσουν την απόλυτη ισότητα (κατάργηση της ελευθερίας στον υπαρκτό σοσιαλισμό) και που καταλήγουν τα καθεστώτα που εφαρμόζουν την απόλυτη ελευθερία (κατάργηση της ισότητας από μέρους του νεοφιλελευθερισμού).

Ο τρόπος εξισορρόπησης ανάμεσα στα δύο αυτά μεγέθη, δηλαδή ελευθερία και ισότητα, ανάγεται στην προσπάθεια να βρεθεί η χρυσή τομή που δεν είναι άλλη από την κοινωνική δικαιοσύνη.

Εφόσον ο άνθρωπος από τη φύση του ρέπει προς το κακό, όπως τονίζει ο διαχρονικός δάσκαλος Θουκυδίδης και δεν χρειάζεται κάποια σοφία για να το διαπιστώσουμε, η μόνη ανασχετική δύναμη, που μπορεί να αποτελέσει το αντίρροπο δέος είναι η δικαιοσύνη, που αποτελεί πολιτιστικό επίτευγμα της αρχαίας ελληνικής φιλοσοφίας και που προσπαθεί να αναχαιτίσει την φυσική αυτή τάση του ανθρώπου προς το κακό.

Ο φιλόσοφος Σπένσερ, ο ηθικός εκφραστής του κοινωνικού Δαρβινισμού, είχε πει κάποτε ότι «η δύναμη είναι ο νόμος». Αυτό το νόμο, που είναι απόρροια της φιλοσοφίας του νεοφιλελευθερισμού, προσπάθησε να αντιπαλέψει ο σοσιαλισμός, εφαρμόζοντας την αρχή της ισότητας.

Σήμερα η αρχή της ισότητας έχει εξαφανιστεί από το προσκήνιο των ενδοϊμπεριαλιστικών αντιθέσεων, μάλιστα μετά την κατάρρευση του υπαρκτού σοσιαλισμού. Ο μόνος παράγοντας που επικρατεί στις μέρες μας είναι ο νεοφιλελευθερισμός, δηλαδή ο παγκόσμιος καπιταλισμός με τη μορφή του υπερεθνικού χρηματοπιστωτικού κεφαλαίου και της εφαρμογής του νόμου της ισχύος, που καταργεί όλες τις ανθρωπιστικές αξίες που ανέδειξε η ανθρωπότητα από

³⁵ Βλ. Δαμιανός Βασιλειάδης, Παγκοσμιοποίηση, Νέα Τάξη, Ελληνισμός, ό.π., σ. 23.

³⁶ Επεξεργασμένο απόσπασμα από άρθρο του Σαντιάγο Άλμπα Ρίκο, δημοσιευμένο στην εφημ. «Ελευθεροτυπία», στις 17.5.2011, με τίτλο: «Η υπεροχή του καπιταλισμού».

³⁷ Θουκυδίδου, Ιστορία, Ε' (89-91).

³⁸ Θουκυδίδου, Ιστορία Ε' (103-105).

την αρχαιότητα έως σήμερα.

Στην εξυπηρέτησή του δεν υπάρχει έλεος, ούτε στα μέσα ούτε στους τρόπους!

Αν λοιπόν λάβουμε υπόψη μας τα ανωτέρω και προσπαθούμε ως κοσμοθεωρητικά κριτήρια ερμηνείας να τα εφαρμόσουμε στο χώρο της Νοτιοανατολικής Μεσογείου και της Μέσης Ανατολής, χωρίς να επεκταθούμε αλλού, τότε μπορούμε να διαπιστώσουμε και ερμηνεύσουμε τα γεγονότα της περιοχής μας και με βάση αυτές τις «αντικειμενικές» διαπιστώσεις, καθορίσουμε την στρατηγική εκείνη που υπηρετεί τα καλώς εννοούμενα συμφέροντα του Ελληνισμού, πέρα από ευχολόγια και ιδεοληψίες.

2. Η στρατηγική των ΗΠΑ και των συμμάχων τους

Ξεκινούμε από μια διαπίστωση που επιβεβαιώνεται από τα ίδια τα γεγονότα. Το άλφα και το ωμέγα της στρατηγικής των Αμερικανών και κατ' επέκταση του ΝΑΤΟ γενικότερα, αποτελεί ο έλεγχος και η ασφάλεια των ενεργειακών πηγών. Βασικά του μαύρου χρυσού, είτε λέγεται πετρέλαιο είτε φυσικό αέριο.

Μέσα σ' αυτή τη στρατηγική γίνεται προσπάθεια αποκλεισμού της Ρωσίας από τις ενεργειακές πηγές στο χώρο της Νοτιοανατολικής Μεσογείου και της Κίνας κατά δεύτερο λόγο.³⁹

Η ανακάλυψη ή μάλλον η εκμετάλλευση σ' αυτή την ιστορική συγκυρία του φυσικού αερίου της περιοχής της Νοτιοανατολικής Μεσογείου, που περιλαμβάνει το Ισραήλ, την Κύπρο και την Ελλάδα και την Μέση Ανατολή, στόχο έχει να δημιουργήσει προϋποθέσεις απεξάρτησης της Ευρώπης από το φυσικό αέριο και πετρέλαιο της Ρωσίας.

Και μιλούμε όχι για ανακάλυψη, γιατί τα κοιτάσματα ήταν γνωστά από δεκαετίες, αλλά λόγω στρατηγικής σκοπιμότητας η εξόρυξή τους έπρεπε να γίνει την κατάλληλη στιγμή, όπως συμβαίνει τώρα.

Τα γεγονότα που συνέβησαν και συμβαίνουν στο χώρο της Βορείου Αφρικής και την Μέση Ανατολής μόνο κάτω απ' αυτό το πρίσμα μπορούν να κατανοηθούν αντικειμενικά. Αυτή είναι η σκληρή πραγματικότητα και ας απαιτεί ποταμούς αίματος στα εμπλεκόμενα κράτη.

Αν θέλουμε να αναφερθούμε στις συνέπειες αυτής της στρατηγικής στο δικό μας χώρο, δηλαδή Κύπρο και Ελλάδα, μπορούμε χωρίς να απέχουμε διόλου από την αλήθεια να ισχυριστούμε ότι τόσο για την Κύπρο, όσο και για την Ελλάδα, η οποιαδήποτε ενεργειακή ή στρατιωτική προσέγγισή τους προς την Ρωσία ήταν και είναι απαγορευμένη. Βλέπε περίπτωση Κώστα Καραμανλή, του νεότερου. Η προσέγγισή του προς την Ρωσία με τον αγωγό Νοβοροσίσκ - Μπουργκάς - Αλεξανδρούπολη, θα του κόστιζε τη ζωή.

Ο λόγος είναι απλός. Η Κύπρος και η Ελλάδα κατέχουν τεράστια γεωπολιτική και γεωστρατηγική σημασία για τη Δύση. Ο χώρος αυτός εντάσσεται στη ζώνη επιρροής του αγγλοσαξωνικού χώρου ανέκαθεν. Μπορούμε να πούμε ότι εντάσσονταν από την εποχή των αγώνων της εθνεγερσίας το 1821 κι εντεύθεν.

Γι' αυτό ο εμφύλιος δεν είχε απολύτως κανένα νόημα, γιατί ποτέ οι Άγγλοι και οι Αμερικανοί, μετά το 1947 με το δόγμα Τρούμαν, δεν θα επέτρεπαν να υπαχθεί η Ελλάδα στο ανατολικό στρατόπεδο. Όποιος εφαρμόζει μόνο την ψυχρή λογική και όχι ιδεοληψίες ή ευχές μπορεί να παραδεχτεί αυτήν την αλήθεια. Η πραγματική ιστορία το επιβεβαιώνει.

---

³⁹ Βλ. Δαμιανός Βασιλειάδης, Παγκοσμιοποίηση, Νέα Τάξη, Ελληνισμός, εκδ. «Στοχαστής», Αθήνα 2012, σ. 13.18.

Αυτά που υφίσταται σήμερα η Κύπρος και η Ελλάδα είναι αποτελέσματα σε «τελευταία ανάλυση», όπως συνήθιζε να λέει ο Ένγκελς, του εμφυλίου. Βέβαια πολλοί στην Ελλάδα ζουν ακόμη με φαντασιώσεις. Αυτοί ή είναι αθεράπευτα ρομαντικοί ή αθεράπευτα βλάκες, όπως όρισε τη βλακεία ο Αϊνστάιν ή τελικά υπηρετούν άνομα συμφέροντα.⁴⁰

3. Η στρατηγική του εβραϊκού λόμπι

Το πρώτο πρόβλημα που πρέπει να εξετάσουμε μέσα στο γενικότερο πλέγμα της στρατηγικής της Δύσης, αφορά την πολιτική του Ισραήλ, ως καθοριστικού παράγοντα των γεωστρατηγικών και γεωπολιτικών εξελίξεων στο χώρο της Νοτιοανατολικής Μεσογείου.

Παραμένει η πολιτική του Ισραήλ η ίδια, όπως πριν από την εφαρμογή του δόγματος του στρατηγικού βάθους του Νταβούτογλου, που την αφετηρία εφαρμογής του διαπιστώνουμε στο επεισόδιο του Νταβός, ανάμεσα στον Ερντογάν και τον Σίμον Πέρες;

Ας θυμηθούμε τι έγινε τότε, γιατί έχει σημασία, για τις εξελίξεις και τις ριζικές ανακατατάξεις στο χώρο της Νοτιοανατολικής Μεσογείου, που ακολούθησαν. Ας δούμε τα παράδοξα στα γεωπολιτικά και γεωστρατηγικά τεκταινόμενα και πώς αυτά αλλάζουν.

«Ο Ερντογάν δεν θα έβλεπε την καρέκλα του πρωθυπουργού και δεν θα νικούσε τους στρατηγούς ούτε στον ύπνο του, αν δεν είχε τη στήριξη του εβραϊκού παράγοντα. Εδώ, το 2005 βραβεύεται από την [ADL](#) στις ΗΠΑ, που είναι μια από τις ισχυρές εβραϊκές οργανώσεις, με τεράστια επιρροή!

Στις 29 Ιανουαρίου 2009, σε εκδήλωση του Παγκόσμιου Οικονομικού Φόρουμ, στο Νταβός, ο Ταγίπ Ερντογάν, παραβαίνοντας και ξεπερνώντας κατά πολύ πολιτικά και διπλωματικά ειωθότα, ξιφούγκησε με οργή εναντίον του προέδρου αλλά και του κράτους του Ισραήλ, αφήνοντας σύζυλο το κοινό αλλά και την παγκόσμια κοινότητα».

Το γεγονός αυτό δεν ήταν φυσικά τυχαίο, αλλά προσχεδιασμένο και προσέβλεπε σε πολλούς αποδέκτες. Ας προσπαθήσουμε να εξηγήσουμε το φαινόμενο, γιατί έχει τεράστια σημασία για Κύπρο και Ελλάδα. Μας αφορά δηλαδή άμεσα.

Ας αναψηλαφήσουμε λίγο την πρόσφατη ιστορία.

Ενώ μέχρι του επεισοδίου στο Νταβός υπήρχε άριστη συνεργασία Ισραήλ - Τουρκία και όχι μόνο στο στρατιωτικό επίπεδο και στο επίπεδο των μυστικών υπηρεσιών και σε πολλά άλλα επίπεδα, από τη μία στιγμή στην άλλη τα πράγματα πήραν άλλη τροπή. Άλλαξαν, όπως φαίνεται, ριζικά.

Τι συνέβη πραγματικά, αναρωτιέται κάποιος ειλικρινά. Τρελάθηκε ξαφνικά ο Ερντογάν διασπώντας με τόσο προκλητικό τρόπο μια συμμαχία δεκαετιών;

Δεν πρέπει να παραβλέψουμε ότι αυτή η συμμαχία ήταν πολύ παλιά και περιελάμβανε και το Ιράν. Φυσικά πριν αναλάβει την εξουσία ο Χομεϊνί. Η τριμερής αυτή συμμαχία, την οποία περιγράφουν ισραηλινοί αναλυτές, αποτελούσε το ανάχωμα της Δύσης προς την Σοβιετική Ένωση, πριν ακόμη καταρρεύσει το καθεστώς και αλλάξει άρδην το γεωστρατηγικό τοπίο στην περιοχή.

Η υπερφίαλη και αλαζονική πρόθεση του μέντορα του Ερντογάν Αχμέτ

---

⁴⁰ Ο Αϊνστάιν είπε κάποτε: «Δύο πράγματα είναι άπειρα. Το σύμπαν και η ανθρώπινη βλακεία. Και για το πρώτο έχω κάποια αμφιβολία».

Νταβούτογλου οδήγησε την τουρκική κυβέρνηση του σε ένα ολίσθημα, αν πραγματικά είναι ολίσθημα, να βάλει μπρος τη στρατηγική αναβίωσης της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας κάτω από τα μοντέρνα δεδομένα και με βάση αυτήν να αναδειχτεί σε μια μεγάλη περιφερειακή δύναμη, αγνοώντας την πραγματικότητα, η οποία τον ξεπερνάει.

Αυτή η θεωρηθείσα μεγαλοφυής ιδέα του στρατηγικού βάθους του Νταβούτογλου, αποτέλεσε την πραγματική ταφόπλακα του σχεδίου αυτού.

Εμείς ως Έλληνες πρέπει να τον ευγνωμονούμε!

Πιθανόν όμως να μην ήταν ολίσθημα, παρά πράξη απελπισίας με την έννοια ότι δεν υπήρχε άλλη λύση στον ορίζοντα εκτός από την προσπάθεια της «φυγής» προς τα μπρος. Πιθανόν η εξήγηση, τουλάχιστον αυτή είναι η δική μου ερμηνεία, το εβραϊκό λόμπι προσανατολίστηκε να δημιουργήσει τη βάση μιας άλλης πιο σταθερής στρατηγικής συμμαχίας, που ακούει στο όνομα Μεγάλο Κουρδιστάν.

Εάν αυτή η στρατηγική μπήκε σε εφαρμογή από αρκετό καιρό πριν δημιουργηθεί το κατά τα φαινόμενα τεχνητό επεισόδιο στο Νταβός, τότε μπορούμε να εξηγήσουμε λογικά την κατά τα άλλα «παράλογη» στάση του Ερντογάν.

Κάνοντας μια παρένθεση στο σημείο αυτό, θα ήθελα να τονίσω ότι για την Κύπρο και την Ελλάδα, αυτή η διάσταση ανάμεσα στο Ισραήλ και την Τουρκία, αποτελεί, όπως δείχνουν τα πράγματα «μάννα εξ ουρανού», παρ' όλη την προσπάθεια του Στέιτ Ντιπάρτμεντ να κολλήσει το γυαλί ανάμεσα στο Ισραήλ και την Τουρκία, που έχει ραγίσει. Και όπως είναι φυσικό ένα γυαλί που ράγισε δύσκολα μπορεί κανείς να το συγκολλήσει. Όσο κι αν προσπαθούν κάποιοι παράγοντες στην Αμερική να το πράξουν. Ας θυμηθούμε την προσπάθεια το Ομπάμα.

Ένα είναι βέβαιο και αφορά την νοοτροπία των Ισραηλινών: «Οφθαλμόν αντί οφθαλμού και οδόντα αντί οδόντος» και πολλαπλά χτυπήματα, αντί απλού χτυπήματος.

Οπωσδήποτε στη ζωή δεν μπορεί και δεν πρέπει ποτέ να πει κανείς «ποτέ», αλλά να μελετάει τις δυνατότητες των αλλαγών και να αξιοποιεί τις ευκαιρίες που προσφέρουν οι περιστάσεις και οι συνθήκες, όσο αυτές επικρατούν. Εξάλλου δεν γνωρίζουν οι Ισραηλινοί, πόσο θα κρατήσει η υποστήριξη των ΗΠΑ. Αυτοκρατορίες έρχονται και παύουν, όπως διδάσκει η ιστορία. Οι αλλαγές στη σημερινή ιστορική φάση είναι πολύ γρήγορες. Κάτι που θεωρούσαμε ότι ίσχυε χτες, δεν ισχύει κυριολεκτικά σήμερα. Δεν πρέπει μια τέτοια ανάλυση σε βάθος να αποκλείουμε.

Φαίνεται ότι αυτές οι αλλαγές συνθηκών ευνοούν την Κύπρο και την Ελλάδα και θα τις περιγράψουμε στο μέτρο του δυνατού.

Θα πρέπει όμως στο σημείο αυτό να τονίσουμε ότι η προσπάθεια της τουρκικής κυβέρνησης να εναγκαλιστεί τον αραβικό κόσμο, με τακτικό όπλο την αντίθεσή του προς το Ισραήλ, απέτυχε παταγωδώς. Οι αντιθέσεις, αντιπαλότητες και εχθρότητες, εθνοτικές, θρησκευτικές, μειονοτικές, οικονομικές, πολιτιστικές και άλλες, είναι τέτοιες, που ποτέ δεν μπορούμε να μιλάμε για έναν ενιαίο αραβικό κόσμο. Δεν υπήρχε και ήταν στην φαντασία και ιδεοληψία ορισμένων κύκλων στην Ελλάδα, κυρίως της αριστεράς, ο λεγόμενος «αραβικός κόσμος», με τον οποίο είχαμε άριστες σχέσεις. Στις κρίσιμες καταστάσεις οι αραβικές χώρες, πέρα από τα φαινόμενα και εξαιρέσεις, τάσσονταν και πολύ περισσότερο τώρα εναντίον των δικών μας συμφερόντων. Αν παρ' όλο αυτά υπήρχε αγαστή συνεργασία της Ελλάδας με τον αραβικό κόσμο σε κάποια φάση, αυτή η συνεργασία έχει σταματήσει προ πολλού.

Η εξόρυξη του φυσικού αερίου και πετρελαίου, που προωθείται στο χώρο της Νοτιοανατολικής Μεσογείου και στο χώρο της Κύπρου και της Ελλάδας, άλλαξε σε ένα τεράστιο βαθμό τα γεωστρατηγικά δεδομένα στην περιοχή.

Το Ισραήλ προσπαθεί να λύσει τα προβλήματα, τα οποία αντιμετωπίζει με μια λογική

που καθορίζει ο νόμος της ισχύος, τον οποίο και εφαρμόζει σε ένα μακρόπνοο πρόγραμμα που έχει ορίζοντα όχι δεκαετιών, αλλά ίσως και εκατονταετιών.

Τα στοιχεία που το προσδιορίζουν είναι

1. Η ανάπτυξη του πληθυσμιακά. Το Ισραήλ γνωρίζει πολύ καλά ότι κανένα στρατηγικό σχέδιο δεν μπορεί να έχει δυνατότητες επιτυχίας χωρίς κατάλληλο έμπυχο υλικό. Αρκεί να σκεφτούμε ότι πριν αρκετά χρόνια είχε πληθυσμό γύρω στα τρία εκατομμύρια και τώρα ξεπερνά τα οχτώ. Εφαρμόζει για το λόγο αυτό μια δημογραφική πολιτική, η οποία αποσκοπεί, ώστε κάθε οικογένεια να αποκτά πάνω από τρία παιδιά, για να αυξηθεί ο πληθυσμός απέναντι στους Άραβες που το περιβάλλουν.

2. Για το λόγο αυτό χρειάζεται ζωτικό χώρο. Το Ισραήλ όχι μόνο δεν θα παραδώσει «ποτέ» την Δυτική Όχθη, αλλά θα την εποίκησει σταδιακά με Ισραηλινούς. Ήδη μετάνιωσε για την συμφωνία του Καπ Ντέιβιντ και την παραχώρηση της Χερσονήσου του Σινά στους Αιγύπτιους.

Το Ισραήλ ποτέ δεν θα παραδώσει τη υψώματα του Γκολάν που απέκτησε από τους Σύριους. Είναι τεράστιας στρατηγικής σημασίας για την εδαφική ύπαρξη και ασφάλεια του Ισραήλ. Όποιος έχει πάει στην περιοχή μπορεί να το αντιληφθεί αμέσως.

Από κει και πέρα το Ισραήλ χρειάζεται ζωτικό χώρο, τον οποίο προσπαθεί να αποκτήσει σε βάρος των αραβικών χωρών. Υπάρχουν μάλιστα φωνές που λένε ότι κάποια στιγμή θα μετακινήσει του Παλαιστίνιους στο Λίβανο, που θα μετατραπεί σε Παλαιστινιακό Κράτος. Αυτά που παραθέτω δεν είναι αποκυήματα φαντασίας, αλλά είναι σκέψεις ορισμένων καθοριστικών κύκλων του think tank αυτής της χώρας.

3. Το Ισραήλ για να επιζήσει και αναπτυχθεί, όπως αναφέραμε πιο πάνω χρειάζεται το καινούργιο, ίσως και παλιό, στρατηγικό όπλο, που λέγεται «νερό». Μόνο έτσι μπορεί να μετατρέψει την έρημο σε επίγειο παράδεισο και να διαθρέψει τον διαρκώς αυξανόμενο πληθυσμό του, τον οποίο προγραμματικά επιδιώκει. Χρειάζεται επί πλέον, όπως είπαμε και νέα εδάφη, για να διαθρέψει τον πληθυσμό του, για να αντεπεξέλθει την πληθυσμιακή έκρηξη του ισλαμικού κόσμου.

Για το λόγο αυτό θέλει να φτάσει με οποιοδήποτε κόστος στα νερά του Ευφράτη, για να προμηθευτεί το απαραίτητο νερό που χρειάζεται για την ανάπτυξη του, είτε απευθείας είτε μέσω της στρατηγικής του συμμαχίας με τους Κούρδους.

Αυτό μπορεί να γίνει με δύο τρόπους. Είτε με την διάλυση του Λιβάνου και της Συρίας, ώστε να αποκτήσει καθεστώτα, προτεκτοράτα, που δεν θα του φέρουν στο μέλλον εμπόδια, ή το πιο πιθανό να ενισχύσει τον αγώνα των Κούρδων για τη δημιουργία, όπως προαναφέραμε του Μεγάλου Κουρδιστάν που θα ελέγχει τα δύο μεγάλα ποτάμια Τίγρη και Ευφράτη και θα έχει πρόσβαση στην Ανατολική Μεσόγειο. Στόχος είναι να αποτελέσουν οι Κούρδοι τον νέο, σταθερό στρατηγικό εταίρο στην περιοχή της Μέσης Ανατολής αντί για την Τουρκία, μιας και η συμμαχία με την Τουρκία και ασταθής είναι και δημιουργεί ασφυκτικό κλοιό από αραβικά κράτη, αν είχε η τουρκική κυβέρνηση τη δυνατότητα υλοποίησης, όπως ήταν το αρχικό σχέδιο του Αχμέτ Νταβούτογλου.

Η αναβίωση του Ανατολικού Ζητήματος είναι ήδη σε ενέργεια και δε λογαριάζει ούτε χώρες ούτε λαούς. Ποια κατάληξη θα έχει, δεν είμαστε σε θέση ακόμη να προβλέψουμε. Μάλλον όμως η Τουρκία και ορισμένα αραβικά κράτη θα είναι οι χαμένοι σ' αυτή την επαναχάραξη συνόρων, όπως συνέβη με το Ανατολικό Ζήτημα.

Γι' αυτό διατύπωνα επανειλημμένα στις αναλύσεις μου ότι η Τουρκία είναι ένας γίγαντας με πήλινα πόδια. Αν εκδημοκρατιστεί θα διαλυθεί κι αν δεν εκδημοκρατιστεί δεν θα μπορέσει παρ' όλα αυτά να αντισταθεί στη δημιουργία ενός μεγάλου κουρδικού κράτους.

4. Αν κινδυνεύει το Ισραήλ από την ανάδειξη του Ιράν σε πυρηνική δύναμη, δεν θα διστάσει το Ισραήλ ή οι ΗΠΑ για το Ισραήλ, να βομβαρδίσουν τις πυρηνικές του εγκαταστάσεις. Αυτό είναι πέραν οποιασδήποτε αμφιβολίας ότι θα συμβεί. Καμία δύναμη, όταν διακυβεύεται η ύπαρξή και επιβίωσή του δεν θα το εμποδίσει από μια τέτοια ενέργεια.

Λίγο ως πολύ αυτές είναι οι προβλέψεις μου για τον γεωστρατηγικό και γεωπολιτικό χώρο αυτό, μέσα στον οποίο εντάσσεται η Κύπρος και η Ελλάδα.

II. Η ενδεδειγμένη στρατηγική Ελλάδας και Κύπρου

Με τα ανωτέρω δεδομένα, αν ευσταθούν οι αναλύσεις και προβλέψεις μας, η τοποθέτηση της Ελλάδας, ξεκινώντας απ' αυτήν, πριν πάμε στην Κύπρο, έχει πολλές παραμέτρους που οφείλουμε να αναλύσουμε. Εδώ ανακύπτουν ορισμένα ερωτηματικά ιδεολογικής και πολιτικής μορφής, τα οποία χρήζουν απάντησης.

Η πρώτη βασική ερώτηση αφορά τη στάση της Ελλάδας απέναντι στο Ισραήλ.

1. Δεδομένων όλων αυτών των καταστάσεων που αναφέραμε και που σχετίζονται με το Ισραήλ, πρέπει να κάνουμε συμμαχία μαζί του ή να το καταδικάσουμε και να δημιουργήσουμε αγεφύρωτη αντιπαλότητα, υποστηρίζοντας τον αραβικό κόσμο, ιδιαίτερα φυσικά τους Παλαιστίνιους;

2. Μπορούμε να κάνουμε χωρίς συμμαχίες και αν ναι, ποιες είναι αυτές και πώς υπηρετούν τα καλώς εννοούμενα συμφέροντα της πατρίδας μας;

Στο πρώτο ερώτημα για τις συμμαχίες δεν χρειάζεται να φέρουμε επιχειρήματα για την αναγκαιότητά τους. Δεν γίνεται χωρίς συμμαχίες. Αυτό είναι και αυτονόητο και αυταπόδεικτο.

Βρισκόμαστε ομολογουμένως στην πιο αδύναμη φάση που διέρχεται ο Ελληνισμός, λόγω της κρίσης που δεν έχει μόνο οικονομικά χαρακτηριστικά ή κατ' εμέ όχι πρωταρχικά.

Η κρίση είναι βαθύτατα κρίση αξιών. Κοντεύουμε να χάσουμε την ταυτότητά μας ως Έλληνες, να χάσουμε την ιστορική μας μνήμη και να γίνουμε ραγιαδες του οποιουδήποτε επιβουλάτορα, ή Ανθέλληνες που είναι η άλλη όψη του ίδιου νομίσματος. Η οικονομική κρίση ακολουθεί, αλλά δεν προηγείται. Αυτό για πολλούς «περισπούδαστους» πολιτικούς και οικονομολόγους δεν έχει γίνει συνείδηση. Ακόμη στην Ελλάδα επικρατεί και προπαγανδίζεται το παρασιτικό καταναλωτικό μοντέλο που μας έφερε στα όρια της πλήρους εξαθλίωσης και καταστροφής.

3. Αν αφαιρέσουμε την συμμαχία με την Ρωσία, στο στρατιωτικό και ενεργειακό τομέα, όπως τόνισα πιο πάνω, παρ' όλη την επιθυμία μας και τη δική μου διακαή επιθυμία προσωπικά, για να μην υπάρξει παρεξήγηση, ποια άλλη απαραίτητη για την επιβίωση και την ασφάλειά μας είναι δυνατή, εκτός από αυτήν του Ισραήλ;

Μήπως η Τουρκία, στην οποία προσβλέπουν αρκετοί Τουρκολάγνοι, είτε από ραγιαδισμό είτε από «μαλάκυνση εγκεφάλου» είτε από καθαρό προσωπικό και επιχειρηματικό συμφέρον σε βάρους των λοιπόν Ελλήνων; Μήπως μπορεί να μας αναφέρει κανείς κάποια άλλη χώρα; Μήπως τάχα η Γερμανία, που ήταν σ' όλη μας την ιστορική φάση, εναντίον μας, στηρίζοντας τους Τούρκους και τους άλλους γείτονές μας εναντίον μας, ανέκαθεν;

4. Είναι σε θέση το Ισραήλ να μας συμπαρασταθεί στα προβλήματα εξωτερικής πολιτικής και κάτω από ποιές προϋποθέσεις, αν υποθεθεί ότι συναινούμε με όρους αμοιβαιότητας και όχι υποταγής στη συνεργασία αυτή; Και τη σημαίνει συμμαχία. Είναι απαραίτητο για να μην υπάρχει σκόπιμη παρερμηνεία να ορίσουμε την

συμμαχία ως εξής: Συμμαχία σημαίνει τακτική ταύτιση συμφερόντων σε μια δεδομένη ιστορική στιγμή και όσο ισχύει η κατοχύρωση αυτών των αμοιβαίων συμφερόντων. Η συμμαχία εδράζεται για να είναι πραγματική συμμαχία στην αρχή της αμοιβαιότητας. Αλλιώς μιλάμε για υποτέλεια, πιθανόν ενδοτικότητα, πιθανόν υποταγή κ.λπ.

5. Απορρίπτουμε λοιπόν αυτή τη συμμαχία εκ προοιμίου και χωρίς συζήτηση, για λόγους ηθικούς, πολιτικούς, ιδεολογικούς κ.λπ;

Τι θα πράξουμε τελικά, εφόσον καταλήξουμε ότι η σωτηρία της πατρίδας μας και η επιβίωσή της σ' αυτή την τραγική περίοδο που διανύουμε έχει πιθανή διέξοδο μια συμμαχία μας με το Ισραήλ, κατ' επέκταση με το εβραϊκό λόμπι και πιο πέρα με τους Αμερικανούς αναγκαστικά, τουλάχιστον σ' αυτή την κρίσιμη φάση που διανύουμε; Ή μήπως υπάρχει κάποια άλλη ρεαλιστική επιλογή που δεν ξέρουμε;

Γνωρίζω από άμεση εμπειρία ότι δεν υπάρχει Ισραηλινός, που να μην μισεί την Γερμανία, για τους γνωστούς λόγους. Το ολοκαύτωμα δεν πρόκειται να το ξεχάσουν στον αιώνα τον άπαντα, που λέει ο λόγος. Αυτή η διαπίστωση παρεμπιπτόντως.

Αυτά είναι νομίζω τα βασικά ερωτήματα, κατά την άποψή μου.

Πώς απαντούμε σ' αυτά εκεί είναι το κρίσιμο θέμα και χρειάζεται «αρετήν και τόλμην», όπως είπε ο ποιητής Κάλβος.

Πριν όμως δώσουμε τις απαντήσεις μας θα πρέπει να τονίσουμε με έμφαση ότι το Ισραήλ και το εβραϊκό λόμπι, πριν από την αντιπαλότητα Τουρκίας προς αυτό, είχε στηρίξει όλα τα σχέδια καταστροφής μας. Όλα τα σχέδια των «άσπονδων φίλων και συμμάχων μας» και των μη συμμάχων μας. Τα ανέφερα σε άλλη μου ανάλυση, αλλά ο καθένας μπορεί με τη φαντασία του να περιγράψει πως, ό,τι κακό συνέβη στην Ελλάδα, το υποστήριξε το Ισραήλ, αν δεν το σχεδίαζε το ίδιο ή εβραϊκές προσωπικότητες, όπως ο Χένρι Κίσινγκερ, για να αναφέρουμε ένα παράδειγμα.

Και παρ' όλα αυτά τολμώ να μιλώ για συμμαχία με το Ισραήλ;

Θα απαντούσα: Και όμως τολμώ!

Τι έκανε ο Μάο; Τι έκανε ο Λένιν, για να πετύχουν τους στόχους τους;

Θα προσπαθήσω να εξηγήσω τους λόγους.

Θα ξεκινήσω ανάποδα, τρόπος του λέγειν. Δεν θα καταγράψω, αν συμφέρει μια συμφωνία της Ελλάδας με το Ισραήλ, αλλά αν συμφέρει μια συμμαχία του Ισραήλ με την Ελλάδα και Κύπρο.

Ας δούμε, αν συμφέρει στους Ισραηλινούς σε αντίθεση με το πρόσφατο και απώτερο παρελθόν μια συμμαχία του μ' εμάς.

III. Συμφέρει στο Ισραήλ μια συμμαχία με Ελλάδα και Κύπρο;

Το Ισραήλ ομολογουμένως είναι περικυκλωμένο από ισλαμικά κράτη, ήπια ή σκληρά, δεν έχει σημασία και διατρέχει τον κίνδυνο να απομονωθεί από τη Δύση. Η ανασφάλειά του λόγω της περικύκλωσής του από ασταθή ισλαμικά κράτη είναι δεδομένη. Όλα αυτά που συμβαίνουν με τόσο τραγικό τρόπο στο άμεσό του περιβάλλον, του δημιουργούν ένα αίσθημα ανασφάλειας, που προσπαθεί με διάφορους τρόπους να καλύψει. Ορισμένους τους έχω ήδη αναφέρει. Όμως τώρα θα μιλήσουμε για την περίπτωση τη δική μας. Το Ισραήλ για να αποφύγει αυτόν το επικίνδυνο ασφυκτικό κλοιό, μία διέξοδο έχει, να προσανατολιστεί δηλαδή προς την Κύπρο και την Ελλάδα για επαφή και διέξοδο προς τη Δύση. Αυτές είναι οι μη μουσουλμανικές χώρες, από τις οποίες και μόνο δεν διατρέχει κίνδυνο η επιβίωση και η ασφάλεια του ως έθνος και ως κράτος.

Η Ελλάδα και η Κύπρος ποτέ δεν αποτέλεσε απειλή για το Ισραήλ, άσχετα από τις διακυμάνσεις στις σχέσεις των δύο χωρών. Το αντίθετο μάλιστα, όπως εξήγησα

προηγούμενως. Αυτό είναι καθοριστικό στρατηγικό όπλο για το Ισραήλ, όπως και η στρατηγική σχέση που προσπαθεί να οικοδομήσει με τους Κούρδους στην Ανατολή. Κούρδοι και Έλληνες είναι οι εν δυνάμει σύμμαχοί της. Σήμερα το Ισραήλ, όχι χθες, έχει μεγαλύτερη ανάγκη να αναπτύξει τις σχέσεις του με την Κύπρο και την Ελλάδα και όχι το αντίθετο.

Μια τέτοια κατάσταση αποτελεί μεγάλη ευκαιρία για τον Ελληνισμό. Θα μπορούσε το ελληνικό λόμπι, που διέλυσαν οι ελληνικές κυβερνήσεις, κομματικοποιώντας και διασπώντας το, να αποτελέσουν έναν παράγοντα δύναμης μέσα στην αδυναμία μας, εξαιτίας της κρίσης και αντί να περιμένει πρωτοβουλίες του εβραϊκού λόμπι να αρπάξει την ευκαιρία και να έρθει σε συνεννόηση μαζί του.

Είναι ντροπή να βλέπουμε Έλληνες κυβερνήτες σε επισκέψεις τους στην Αμερική στο τέλος της επίσκεψής τους να δίνουν τα διαπιστευτήριά τους στο εβραϊκό λόμπι, λες και η πραγματική εξουσία και γιατί όχι είναι το εβραϊκό λόμπι στην Αμερική και αυτό πρέπει σε τελευταία ανάλυση να εγκρίνει ή απορρίπτει την εξωτερική πολιτική της Αμερικής προς την Ελλάδα.

Ας γίνει επιτέλους η αντίστροφη πορεία. Να συγκροτηθεί το ελληνικό λόμπι και να καλέσει με δική του πρωτοβουλία το εβραϊκό, για να καθορίσει μια ισότιμη συμμαχία με το Ισραήλ.

Από τις ξενόδουλες ελληνικές και κυπριακές κυβερνήσεις φυσικά δεν είναι δυνατό να περιμένει κανείς μια τέτοια πρωτοβουλία. Η πρωτοβουλία, αν ξεκινήσει, θα ξεκινήσει μόνο από το Ισραήλ, για τα δικά του καθαρά συμφέροντα που αντικειμενικά υπηρετούν και τα δικά μας. Οι διπλωματικές και λοιπές σχέσεις που αναπτύσσονται τα τελευταία χρόνια της Κύπρου και της Ελλάδας σίγουρα έχουν αυτόν τον προσανατολισμό και ξεκινούν από πρωτοβουλίες του Ισραήλ.

Σ' αυτό το πλαίσιο επαφών εντάσσεται ασφαλώς και η πρόσφατη επίσκεψη του υπουργού Εξωτερικών Ευάγγελου Βενιζέλου στην Αίγυπτο, με πιθανή διερεύνηση της λύσης του προβλήματος της ΑΟΖ Ελλάδας - Αιγύπτου. Πολύ πιθανόν, παρ' όλες τις μαρτυρίες περί του αντιθέτου, να ξεκινούν διερευνητικές διεργασίες στον τομέα αυτόν, που μάλλον θα έχουν τελικά αίσιο τέλος, παρά την αρνητική κατάσταση στο παρελθόν.

Για την Κύπρο τα πράγματα είναι ακόμη πιο ευοίωνα. Το Ισραήλ ήταν υπέρ της διχοτόμησης του νησιού και βοήθησε τα μέγιστα για την υλοποίηση αυτού του σκοπού, για να φύγει από τη μέση ο Μακάριος, ο λεγόμενος «Κάστρο της Μεσογείου», όμως ποτέ δεν θα συγκατανεύσει να ελέγχεται το νησί από την Τουρκία. Να ελέγχεται από το ΝΑΤΟ ναι, από την Τουρκία όχι. Δεν έχει κανένα συμφέρον να έχει απέναντί του ένα επικίνδυνο αεροπλανοφόρο, όπως είναι η Κύπρος στο χώρο της Νοτιοανατολικής Μεσογείου. Το Ισραήλ με τίποτε δεν θα επιτρέψει τον έλεγχο του νησιού από την Τουρκία, γιατί απλούστατα δεν του συμφέρει. Αυτό επίσης είναι αυτονόητο. Ποια μορφή θα πάρει το νέο σχέδιο Ανάν δεν είναι γνωστό. Όμως τόσο η κυπριακή, όσο και η ελληνική κυβέρνηση πρέπει να καταβάλουν όλα τα διπλωματικά μέσα που διαθέτουν για να πείσουν το εβραϊκό λόμπι, τους Ισραηλινούς και τους Αμερικανούς ότι ένα ανεξάρτητο, κυρίαρχο κράτος σαν την Κύπρο, με απομάκρυνση των τουρκικών δυνάμεων κατοχής από το νησί, συμφέρει τα μέγιστα το Ισραήλ, γιατί εδραιώνει σε πιο στέρεες βάσεις την ασφάλεια και την επιβίωσή του απέναντι στο εχθρικό περιβάλλον των ισλαμικών κρατών, που το περιστοιχίζουν.⁴¹

---

⁴¹ Για περισσότερα στο θέμα βλ. Δαμιανός Βασιλειάδης, Παγκοσμιοποίηση, Νέα Τάξη, Ελληνισμός, ό.π. Στα προβλήματα αυτά θα επανέλθουμε με άλλες σχετικές αναλύσεις μας, γιατί το θέμα έχει τεράστια σημασία για το σωστό μας γεωπολιτικό και γεωστρατηγικό προσανατολισμό.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

I. Αναγκαιότητα ενός Πατριωτικού Κινήματος

Ο κυβερνήτης της Ελλάδας Ιωάννης Καποδίστριας είχε πει κάποτε: «*Γυρίζω το κεφάλι μου και βλέπω παντού Αγγλόφιλους, Γαλλόφιλους, Ρωσόφιλους, μα Ελληνόφιλους δε βλέπω*». Σήμερα βέβαια θα προσθέταμε και του Αμερικανόφιλους. Τι σημαίνει αυτό σε απλά ελληνικά. Σημαίνει ότι η χώρα μετά την απελευθέρωση από τους Τούρκους ήταν υπό εξάρτηση. Ποτέ η πολιτική της Ελλάδας δεν υπήρξε, εκτός από σύντομα χρονικά διαστήματα, αν υπήρξαν, ελληνοκεντρική. Πάντοτε οι πολιτικές και οι πνευματικές δυνάμεις της Ελλάδας, θα έλεγα, ήταν προσανατολισμένες είτε προς τη Δύση (οι δεξιές παρατάξεις και πρόσφατα οι Ευρωκομμουνιστές), είτε προς την Ανατολή οι αριστερές δυνάμεις. Δεν χρειάζεται επιχειρήματα για να αποδείξουμε κάτι που μας βεβαιώνει περίτρανα, αλλά και τραγικά η Ελληνική ιστορία.

Χρειαζόμαστε ένα πραγματικό εθνικοαπελευθερωτικό μέτωπο μπροστά στην νέα ιδιόμορφη κατοχή της πατρίδας μας. Την κακοδαιμονία μας εξηγεί μία και μόνο λέξη, που συμπυκνώνει όλη την τραγική κατάσταση και αυτή η λέξη φέρει το όνομα «εξάρτηση».

Ας τολμήσουμε επιτέλους να απαλλαγούμε απ' αυτήν, γιατί αυτή είναι η αιτία για όλα τα δεινά ανέκαθεν που βίωσε ο τόπος. Ας γίνουμε πάλι Έλληνες, από Ανθέλληνες που είμαστε σήμερα.

Τότε μόνον θα δει προκοπή ο ευλογημένος από τη φύση αυτός τόπος!

Ας τα δούμε λοιπόν όλα αυτά τα προβλήματα με αποκλειστικό γνώμονα το καλώς εννοούμενο συμφέρον της πατρίδας μας.

Ας γίνουμε επιτέλους Φιλέλληνες, όπως επιθυμούσε διακαώς ο Καποδίστριας.

II. Σκέψεις για τη χάραξη πολιτικής στα εθνικά ζητήματα

Αν εθνικισμός είναι να σέβεσαι την εθνότητα όλων και να διαφυλάττεις τη δική σου, τότε δηλώνω αδιόρθωτος εθνικιστής

Βάσος Λυσαρίδης

Στα πλαίσια της «εκσυγχρονιστικής» εθνοκάπηλης δεξιάς και της εθνομηδενιστικής «ανανεωτικής» Αριστεράς υπάρχουν διάφορες ιδεολογικές αναφορές μιας συγκεκριμένης σχολής σκέψης, που έχουν σχέση με τη γνωστή θεωρία του έθνους και έθνους - κράτους σε αντιπαράθεση με την ταξική πάλη. Μια αποκλειστικότητα που αφορά μόνο την Ελλάδα, ως εκφυλιστικό φαινόμενο της μεταπολίτευσης, που έχει καταστροφικές συνέπειες για την κοινωνική της συνοχή.

Αυτή η σχολή σκέψης διακηρύττει ότι «*τα περί έθνους είναι χωρίς περιστροφές, ανοησίες και το μόνο που ισχύει είναι η ταξική πάλη*».

Με αυτή την έννοια δεν ισχύει η ρήση του Αντόνιο Γκράμσι, που τον απασχόλησαν τα θέματα αυτά: «*Ασφαλώς η εξέλιξη τείνει προς τον διεθνισμό, το σημείο όμως αφετηρίας είναι 'εθνικό' και από αυτό το σημείο αφετηρίας πρέπει ακριβώς να ξεκινήσουμε*».⁴²

Η φράση αυτή του Γκράμσι βασίζεται πιθανόν στην άποψη που διατύπωσε ο Μαρξ στο Κομμουνιστικό Μανιφέστο, όπου συγκεκριμένα, αφού αναφέρει ότι «οι εργάτες

⁴² Αντόνιο Γκράμσι, *Για τον Μακιαβέλι*, εκδ. «Ηριδανός», Αθήνα 2005, σ. 177.

*δεν έχουν πατρίδα. Δεν μπορείς να τους πάρεις αυτό που δεν έχουν», προσθέτει ότι «μα μια και το προλεταριάτο πρέπει πρώτα να κατακτήσει την πολιτική εξουσία, ν' ανυψωθεί σε ηγέτιδα τάξη του έθνους, είναι και το ίδιο επίσης εθνικό, αν και σε καμιά περίπτωση με την έννοια της αστικής τάξης».*⁴³

Οι θιασώτες της ταξικής πάλης αρνούνται τη θέση αυτή του Γκράμσι, ακόμη και του Μαρξ, γιατί απλούστατα δεν αναγνωρίζουν την ύπαρξη του εθνικού. Δεν υπάρχουν με αυτή τη έννοια σύνορα. Η χώρα αντιμετωπίζεται ως χώρος. Οπότε η λαθρομετανάστευση μετατρέπεται σε «μετανάστευση», που θεωρείται φυσιολογικό φαινόμενο. Εφόσον είναι έτσι, τότε άνετα δικαιούνται λόγω «διεθνισμού» να κατακλείσουν την Ελλάδα εκατομμύρια «μετανάστες». Δεν παίζει κανένα ρόλο, αν είναι Ισλαμιστές και μεταβάλουν κάποια στιγμή την Ελλάδα σε ισλαμική χώρα, μιας και η νεολαία, το μέλλον της Ελλάδας, μεταναστεύει στο εξωτερικό.

Η τάση κατάργησης του έθνους κράτους και η δημιουργία ανοιχτών συνόρων, που σημαίνει βασικά κατάργηση της εθνικής ανεξαρτησίας και της εδαφικής ακεραιότητας, χαρακτηρίζει τόσο τη στρατηγική του κεφάλαιο, όσο και της εργασίας.⁴⁴ Ως γνωστόν Εθνική Ανεξαρτησία δεν υπάρχει, χωρίς την ύπαρξη έθνους - κράτους καθώς και η εδαφική ακεραιότητα συνδέεται άρρηκτα με την έννοια αυτή. Και τα δύο (κεφάλαιο και εργασία) επιδιώκουν μέσω της παγκοσμιοποίησης την απάλειψη του έθνους - κράτους, όπως επίσης την απάλειψη της εθνικής συλλογικής μνήμης και ό,τι αυτό συνεπάγεται, για την εθνική συνείδηση και ιδιοπροσωπία. Για να γίνει απόλυτα κατανοητό. Για τη «μαρξιστική» αυτή σχολή, που υπερθεματίζει υπερ της ταξικής πάλης, έθνος - κράτος (εθνική ανεξαρτησία και εδαφική ακεραιότητα) και ταξική πάλη είναι έννοιες ασυμβίβαστες.

Το πρόβλημα συνεπώς δεν είναι η παγκοσμιοποίηση, την οποία αποδέχεται τόσο ο νεοφιλελευθερισμός, όσο και ο μαρξισμός - λενινισμός, αλλά η παγκόσμια εξουσία, (παγκόσμια διακυβέρνηση), για την οποία γίνεται τόσος λόγος τελευταία και για την επιβολή της οποίας διεξάγεται η πάλη ανάμεσα στο κεφάλαιο (σήμερα το παγκόσμιο χρηματοπιστωτικό κεφάλαιο και η πολιτική του εκπροσώπηση) και η εργασία, δηλαδή η πάλη του προλεταριάτου μέσω της παγκόσμιας επανάστασης και η τελική επικράτηση της δικτατορίας του προλεταριάτου, όπως αποφαίνεται η θεωρία.⁴⁵

Πολλοί συγχέουν αυτά τα επίπεδα ή απλούστατα τα ταυτίζουν. Μέγα λάθος. Η παγκοσμιοποίηση είναι δεδομένη. Δεν είναι όμως δεδομένη η παγκόσμια εξουσία, για την οποία γίνεται η διαπάλη επικράτησης ανάμεσα στο κεφάλαιο και την εργασία. Υπάρχει ακόμη ένα αξεδιάλυτο πρόβλημα, που αφορά το έθνος και το έθνος - κράτος. Κατά πόσο δηλαδή το έθνος είναι και αποτελεί μια πραγματικότητα ριζωμένη στη συνείδηση των ανθρώπων διαχρονικά ως κοινότητα, που έχει διστορική και υπερταξική αντοχή.⁴⁶ Δεν μπορεί να είναι τυχαίο το γεγονός, ότι παρ' όλες τις επιθέσεις εναντίον του από το κεφάλαιο και το εργατικό κίνημα ανθίσταται και παραμένει ισχυρό, όπως ομολογούν πολλοί μαρξιστές, ανάμεσα στους οποίους και οι

⁴³ *Μανιφέστο του Κομμουνιστικού Κόμματος*, στο Κ. Μαρξ - Φ. Ένγκελς, Διαλεχτά έργα, τόμ. Ι, Κεντρική Επιτροπή του ΚΚΕ, 1951, σ. 40-41.

⁴⁴ Ως γνωστόν Εθνική Ανεξαρτησία δεν υπάρχει, χωρίς την ύπαρξη έθνους -κράτους καθώς και η εδαφική ακεραιότητα συνδέεται άρρηκτα με την έννοια αυτή.

⁴⁵ Ο Μαρξ πίστευε ότι ο ιστορικός ρόλος του προλεταριάτου (εργασίας) θα αναδεικνυόταν, όταν ο καπιταλισμός θα έφτανε στην ανώτερή του μορφή, όπου απέναντι στο κεφάλαιο η μόνη αντίπαλη τάξη θα ήταν η εργατική. Η αναφορά του Μαρξ στη «δικτατορία του προλεταριάτου» στηρίζεται στο αναλυτικό του πρότυπο, σύμφωνα με το οποίο ο σοσιαλισμός θα υποκαθιστούσε τον καπιταλισμό, αφού ο τελευταίος θα είχε φτάσει στο τελευταίο του στάδιο.

⁴⁶ Ο ίδιος ο Λένιν έλεγε ότι «η πατρίδα, το έθνος, είναι ιστορικές κατηγορίες». Βλ. Λένιν, *Σχετικά με τη γελοιογραφία του Μαρξισμού και τον «μπερλιαλιστικό οικονομισμό»*. Γράφτηκε Αύγουστο - Οκτώβρη του 1916, εκδ. «ΠΡΟΓΚΡΕΣ», σ. 41.

δικοί μας Νίκος Πουланτζάς και Παναγιώτης Κονδύλης, παρά τις τάσεις διεθνοποίησης του καπιταλιστικού τρόπου παραγωγής, αλλά και των δυνάμεων που τείνουν μέσω του διεθνισμού τους να ανατρέψουν τον καπιταλισμό. Είναι βέβαιο ότι δεν μπορεί κανείς ατιμωρητί να διαχωρίσει τα εθνικά θέματα από τα κοινωνικά;

Υπάρχει οπωσδήποτε η αναγκαιότητα ύπαρξης αφηγησιακού πλαισίου αναφοράς, που έχει σχέση με την ακεραιότητα του εθνικού μας χώρου και την ανεξαρτησία της πατρίδας μας, που πρέπει να είναι τα σταθερά και μη διαπραγματεύσιμα σημεία της εξωτερικής μας πολιτικής κι ο ενωτικός δεσμός όλου του ελληνικού λαού.

Δεν προτιθέμεθα να ασχοληθούμε με τις γνωστές θεωρίες υπέρ ή κατά του έθνους κράτους. Μπορεί ο καθένας να ανατρέξει στην σχετική βιβλιογραφία.⁴⁷

Οι πολέμιοι του έθνους - κράτους ισχυρίζονται -λανθασμένα σαφώς - ότι το έθνος - κράτος είναι εχθρικό προς οποιαδήποτε υπερεθνική ενότητα ή ομοσπονδία και ότι θέλει να παραμείνει κλεισμένο στον εαυτό του, φοβούμενο οποιοδήποτε άνοιγμα προς τα έξω, μήπως και διακινδυνεύσει η αυθεντική του ύπαρξη και δημιουργηθεί αλλοίωση η κατάργηση των ιδιαιτεροτήτων που το συνθέτουν.

Λάθος άραγε ή σκόπιμη ενοχοποίηση του έθνους - κράτους;

Υπάρχει επιπλέον ένα ψευδές ενοχοποιητικό επιχείρημα. Ο ισχυρισμός δηλαδή ότι το έθνος - κράτος διατίθεται εχθρικά προς άλλα έθνη - κράτη. Με την έννοια αυτή εξηγείται από ορισμένους κύκλους που θέλουν να απαξιώσουν το έθνος - κράτος και να ταυτίσουν τον πατριωτισμό με τον εθνικισμό. Ουδέν ψευδέστερον τούτου. Καμία σχέση δεν έχει ο πατριωτισμός, που σέβεται τον πατριωτισμό των άλλων εθνών, όπως λέει σαφέστατα ο Λυσαρίδης, με τον εθνικισμό, που αποτελεί εκφυλιστικό φαινόμενο και αντιστροφή του.

Εκείνοι που προσπαθούν «δια της βίας» να ταυτίσουν τον πατριωτισμό με τον εθνικισμό το κάνουν για λόγους δογματικής ερμηνείας της μαρξιστικής θεωρίας ή για άλλες σκοπιμότητες, που δεν είναι του παρόντος να αναλύσουμε. Ένα είναι βέβαιο για τη σχολή αυτή. Ο πατριωτισμός ταυτίζεται με τον εθνικισμό. Γι' αυτό η επίκληση του ΕΑΜ και της ΕΔΑ από μέρους της είναι προσχηματική. Γιατί και τα δύο κινήματα ήταν πατριωτικά και ως τέτοια εξέφραζαν την πλειοψηφία του ελληνικού λαού. Ο ΣΥΡΙΖΑ - ΕΚΜ στον σκληρό του πυρήνα δεν έχει σχέση με τον πατριωτισμό. Εξ' ου και η ουσιαστική του αδιαφορία για τα εθνικά θέματα ή η λανθασμένη τοποθέτηση πάνω σ' αυτά. Υπάρχει ένα σχίσμα που έχει εμφυλιοπολεμικά χαρακτηριστικά, γιατί διαχωρίζει τους Έλληνες αυθαίρετα σε εθνικιστές και διεθνιστές, γεγονός που οι ξένοι το εκμεταλλεύονται προς ίδιον όφελος.

Η βασική τοποθέτηση αυτής της σχολής ή αυτού του ιδεολογικού ρεύματος, αν θέλουμε να το χαρακτηρίσουμε έτσι, θεμελιώνεται στην βασική αντίληψη ότι «Οι *εμμονές περί έθνους* είναι εντελώς - μα εντελώς (και δίχως περιστροφές) - ασυμβίβαστες με την μαρξιστική και την εν γένει ταξική θεώρηση της ιστορίας...»⁴⁸

Αυτή είναι η κυρίαρχη άποψη στον σκληρό πυρήνα του ΣΥΡΙΖΑ - ΕΚΜ και ο κύριος εκπρόσωπός της είναι ο Γιάννης Μηλιός και η ομάδα του περιοδικού «Θέσεις» καθώς και κάποιες άλλες ομάδες τροτσκιστικής κατεύθυνσης, που είναι κυρίαρχες στο «άβατο» της ιδεολογίας του ΣΥΡΙΖΑ - ΕΚΜ. Ο Μηλιός μάλιστα προσθέτει, για να κατοχυρώσει την ανωτέρω άποψη, ότι «το έθνος αποτελεί αναγκαία μορφή της

⁴⁷ Βλ. Δαμιανός Βασιλειάδης, *Ο Μαρξ, ο Λένιν, ο Γκράμσι και η πολιτισμική ηγεμονία της Αριστεράς*, εκδ. «ΚΨΜ», Αθήνα 2011 και *Παγκοσμιοποίηση, Νέα Τάξη, Ελληνισμός*, εκδ. «Στοχαστής», Αθήνα 2012. Τα δύο αυτά βιβλία ερευνούν και επεξεργάζονται τη σχετική θεματολογία.

⁴⁸ Βλ. Σίτσου Βωβού, μέλος της ΑΚΟΑ, Νάσος Θεοδωρίδης και Γιάννης Μηλιός, μέλη του ΣΥΡΙΖΑ - ΕΚΜ, Εφημερίδα «Εποχή» της ΑΚΟΑ, 2312.2006.

καπιταλιστικής κυριαρχίας».⁴⁹ Γράφει συγκεκριμένα: «Κεφάλαιο - κράτος (αστική πολιτική εξουσία) -έθνος αποτελούν όψεις μιας και της αυτής μορφής ταξικής εξουσίας: του καπιταλισμού».⁵⁰ Συνεπώς η «αναγκαία αυτή μορφή» πρέπει να εξαφανιστεί από τον χώρο της «Αριστεράς». Ταυτίζει για το λόγο αυτό τον πατριωτισμό με τον εθνικισμό, για να τον κατασυκοφαντήσει κι έτσι να τον αποδομήσει. Πολλοί μάλιστα μπερδεύουν τον ιμπεριαλισμό και τις επεκτατικές βλέψεις των κυβερνήσεων των γειτόνων μας με την αλληλεγγύη ανάμεσα στους λαούς μας. Όλοι οι ανωτέρω θεωρούν ότι αυτός ο ιδεολογικός πυρήνας ούτε συζητείται, ούτε αμφισβητείται, αλλά αποτελεί ιδεολογικό προαπαιτούμενο στο υπό εκκόλαση «πληθωρικά πολυτασικό» κόμμα του ΣΥΡΙΖΑ -ΕΚΜ. Εδώ δεν υπάρχει κατά την άποψή μου καμία πολυτασική απόκλιση. Με μια λέξη το θέμα αποτελεί ταμπού.

Για τους ανωτέρω ισχύει αυτό που είχε εκφράσει ο ισραηλινός διανοούμενος και συγγραφέας Ισραήλ Σαχάκ και αφορά την μεθοδολογία που ακολουθεί κάποιος για την έρευνα ενός προβλήματος: «Για κείνους που αποκαλούν τους εαυτούς τους λενινιστές, δεν υπάρχει καμία αμφιβολία ότι η ιστορία ακολουθεί τις αρχές που έθεσαν ο Μαρξ και ο Λένιν. Δεν είναι μόνο η πεποίθηση καθεαυτή, όσο κι αν είναι δογματική, αλλά η ίδια η άρνηση της δυνατότητας να αμφισβητηθεί,, που αποκλείοντας κάθε ανοιχτό διάλογο, δημιουργεί έναν ολοκληρωτικό τρόπο σκέψης».⁵¹

Η όποια αντίθετη άποψη απαξιώνεται το ολιγότερο ή ποινικοποιείται το χειρότερο, ως αστική, αντιδραστική, συντηρητική κ.λπ. Παλιά μου τέχνη κόσκινο!

Το τελικό συμπέρασμα των ανωτέρω, για να το τονίσουμε ακόμη μια φορά, είναι ότι τόσο η «ανανεωτική» Αριστερά, όσο και η «εκσυγχρονιστική»σοσιαλφιλελεύθερη και συντηρητική κεντροδεξιά, καθώς και μεγάλο τμήμα της δεξιάς, που ασκούν ηγεμονική ιδεολογική εξουσία, από διαφορετικές αφετηρίες, αλλά σε συγκλίνουσα πορεία, αποτελούν την εμπροσθοφυλακή της νεοφιλελεύθερης παγκοσμιοποίησης. Αυτής της παγκοσμιοποίησης, που θέλει να διαλύσει το έθνος - κράτος, που λέγεται Ελλάδα και ελληνικός πολιτισμός και όλο το αξιακό σύστημα που το εκφράζει.

III. Εθνικά προβλήματα σε διαλεκτική σχέση με τα κοινωνικά

Μητρός τε καὶ πατρὸς καὶ τῶν ἄλλων προγόνων ἅπαντων τιμιώτερόν ἐστιν ἢ Πατρίς καὶ σεμνότερον καὶ ἁγιώτερον καὶ ἐν μείζονι μοίρῃ καὶ παρὰ θεοῖς καὶ παρ' ἀνθρώποις τοῖς νοῦν ἔχουσιν

Σωκράτης

Οι ακόλουθες προτάσεις σχεδιασμού εθνικής στρατηγικής στα θέματα διεθνών σχέσεων και εξωτερικής πολιτικής αποτελούν περιληπτική διατύπωση ορισμένων κρίσιμων προβλημάτων μέσα στο ευρύ πλέγμα των διεθνών σχέσεων, τις οποίες αναπτύξαμε στα προηγούμενα κεφάλαια.

Τα σημεία στα οποία αναφερόμαστε απλώς αποτελούν την αιχμή του δόρατος στο πλαίσιο που αφορά την εξωτερική μας πολιτική στο γειτονικό και ευρύτερο

⁴⁹ Βλ. Γιάννης Μηλιός, *Έθνος, ο λαός του αστικού κράτους*, άρθρο στο ένθετο «Εντός Εποχής», της εφημ. «Εποχή», 8.7.2007.

⁵⁰ Γιάννης Μηλιός, *Ο λαός του αστικού κράτους*, άρθρο στο «Εντός Εποχής» της εφημ. «Εποχή», 8.7.2007.

⁵¹ Β. Ισραήλ Σαχάκ, *Εβραϊκή ιστορία, εβραϊκή θρησκεία*, εκδ. «Εναλλακτικές εκδόσεις», Αθήνα 20089, σ.62.

γεωπολιτικό και γεωστρατηγικό μας περιβάλλον και σαφώς δεν εξαντλούν το σύνολο της εξωτερικής μας πολιτικής.

Ο δημόσιος διάλογος επικεντρώνεται επικίνδυνα μόνο και κατ' αποκλειστικότητα στο εσωτερικό μέτωπο (κυρίως και σκόπιμα οικονομικό), παραβλέποντας επιδεικτικά και εγκληματικά ότι η Ελλάδα αντιμετωπίζει και εθνικά προβλήματα σε πολλά μέτωπα, όπως στην Κύπρο, το Αιγαίο, τη Θράκη, τη Μακεδονία, την Ήπειρο κ.λπ., που όμως όλα αυτά είναι άμεσα συνδεδεμένα με τα κοινωνικά. Η οικονομική αδυναμία δεν συνεπάγεται εγκατάλειψη των θεμάτων άμυνας και ασφάλειας της ελληνικής επικράτειας.

Η ειρήνη και σταθερότητα στην περιοχή πρέπει να εδράζεται στο δίκαιο και την ελευθερία των λαών. Δεν νοείται ειρήνη, ούτε ελευθερία, ούτε ευημερία ενός λαού με εξάρτηση, αν θεωρούμε ότι αυτά τα αγαθά αποτελούν τα ύψιστα αγαθά της ανθρωπότητας. Γι' αυτό τα θέματα της εθνικής ανεξαρτησίας είναι άρρηκτα συνδεδεμένα με την ειρήνη, την αλληλεγγύη, τη σταθερότητα, τις σχέσεις καλής γειτονίας κ.λπ. Το φρόνημα ενός λαού, η ικανοποιητική αποτρεπτική δύναμη και οι συμμαχίες, αποτελούν προαπαιτούμενα.

Για να εκπληρώσουμε λοιπόν τα ανωτέρω, πρέπει να είμαστε σε θέση να υπερασπιζόμαστε τα κυριαρχικά μας δικαιώματα και να διασφαλίζουμε την εδαφική ακεραιότητα και εθνική ανεξαρτησία, γιατί, ενώ δεν θέλουμε να αδικούμε, δεν επιτρέπεται ωστόσο να ανεχόμαστε να μας αδικούν. Οι διεθνείς συνθήκες και το διεθνές δίκαιο αφορούν και εμάς ως Έλληνες και την ελληνική πολιτεία.

Η προσκόλληση και ενασχόληση μόνο με τους κοινωνικούς αγώνες στο εσωτερικό, ή μόνο με την οικονομία κατ' αποκλειστικότητα, αγνοώντας ότι η Ελλάδα αντιμετωπίζει εθνικά προβλήματα σε πολλά μέτωπα, κάνει μια αυθαίρετη ιστορική αφαίρεση, ακυρώνοντας στην πράξη τα αντι-ιμπεριαλιστικά αιτήματα και προκλήσεις.

Αναγνωρίζουμε ότι οι κοινωνικοί αγώνες στο εσωτερικό βρίσκονται σε διαλεκτική σχέση με τον αντιιμπεριαλιστικό αγώνα, έτσι όπως μας τον κληροδότησε η πολιτική του ΕΑΜ. Σήμερα βρισκόμαστε σε μια ιδιόμορφη κατοχή της πατρίδας μας (αποικία χρέους και όχι μόνο).

Η ευθύνη της Αριστεράς στο σημείο αυτό είναι τεράστια. Η αποσύνδεση των εθνικών θεμάτων από τα κοινωνικά δημιουργούν ένα πολιτικό κενό, που προσπαθεί να καλύψει η εθνοκάπηλη ακροδεξιά, παρουσιάζοντας έναν ψευδεπίγραφο πατριωτισμό. Είναι γεγονός ότι *«το μεγαλύτερο μέρος της ελληνικής Αριστεράς επιδεικνύει μια «ταξική» ή κοσμοπολίτικη περιφρόνηση του εθνικού παράγοντα στο σύγχρονο ελληνικό πρόβλημα. Το αποτέλεσμα είναι πως αφήνεται, με αυτό τον τρόπο, αδικαιολόγητα ανοιχτό πεδίο στην ακροδεξιά και στους ακραίους εθνικιστικούς κύκλους να το καπηλεύονται δίχως αντίπαλο»*.⁵²

Συμφωνούμε στην εθνικοαπελευθερωτική και συνάμα πατριωτική εαμική παράδοση και δεν την θεωρούμε παρωχημένη ή εθνικιστική, όπως προσφάτως ακούγεται από κύκλους της Αριστεράς, ώστε να την αναθεωρήσουμε και όπως γίνεται προσπάθεια δυσφήμισής της από τα δεξιά.

Η τυχόν αποσύνδεσή των εθνικών και κοινωνικών αγώνων αφήνει στο απυρόβλητο τις αποκάλυπτες και ανιστόρητες ιμπεριαλιστικές επιβουλές. Οι ανωτέρω δύο αρχές αποτελούν τους άξονες για τον καθορισμό της στρατηγικής μιας πατριωτικής κυβέρνησης.

---

⁵² Βλ. Γιώργος Τσίπρας, *«Δημοκρατία της Βαϊμάρης ή πριν τη Μικρασιατική Καταστροφή»*, εφημ. «Δρόμος της Κυριακής», 28.12.2012.

Για το λόγο αυτό συμπληρωματικά και επεξηγηματικά θα πρέπει να συμφωνήσουμε στα εξής:

Αποδέσμευση από όλες τις συνθήκες που μεταβάλλουν την πατρίδα μας σε μια νεο - αποικιακή χώρα και σ' ένα μοντέρνο προτεκτοράτο, ώστε να μην είναι σε θέση να ασκεί ανεξάρτητη εθνική πολιτική.

Αποκατάσταση ισότιμης σχέσης με τους εταίρους μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση και το ΝΑΤΟ και όχι μόνο. Δημιουργία σχέσεων ειρηνικής συνύπαρξης, συνεργασίας με τους γείτονές μας, με βάση την ισοτιμία και την αμοιβαιότητα.

Πολυδιάστατη εξωτερική πολιτική.

Είναι εγκληματική οποιαδήποτε υποχώρηση ή παραχώρηση η οποία συνιστά κίνδυνο για την εθνική μας ανεξαρτησία και εδαφική ακεραιότητα, εκθέτει σε κίνδυνο τη σταθερότητα της περιοχής και πυροδοτεί ανεξέλεγκτες καταστάσεις στο χώρο των Βαλκανίων και της Ανατολικής Μεσογείου.

Συγκεκριμένα: Δεν ζούμε κάπου μετέωροι στο κενό, γεγονός που παραβλέπουν κάποια κόμματα για λόγους συμφέροντος ή ιδεολογικής τύφλωσης, αλλά περιστοιχίζομαστε από γείτονες με διαρκώς και προκλητικά και κυνικά αυξανόμενες επιθετικές και επεκτατικές διεκδικήσεις ενάντια στην εθνική ανεξαρτησία και την εδαφική μας ακεραιότητα. Με την έννοια αυτή -πρέπει να το συνειδητοποιήσουμε καλά ότι δεν έχουμε μόνο προβλήματα οικονομικά -κοινωνικά, αλλά και προβλήματα εθνικά.

Οφείλουμε να επισημάνουμε ορισμένα απ' αυτά, για να μην υπάρχει δικαιολογία άγνοιας ή σκόπιμης παραποίησης ή και σύγχυσης στον Έλληνα πολίτη.

1. Το κυπριακό

Το πρόβλημα της Κύπρου είναι θέμα εισβολής και κατοχής ενός ανεξάρτητου κράτους, μέλους του ΟΗΕ και της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η λύση του πρέπει να συνάδει με το διεθνές δίκαιο, το ευρωπαϊκό κεκτημένο και την εφαρμογή των ψηφισμάτων του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ. Αποχώρηση όλων των ξένων στρατευμάτων, δικαίωμα ελεύθερης διακίνησης, εργασίας και εγκατάστασης σ' ολόκληρο το νησί και επιστροφή όλων των εποίκων. Ο εποικισμός μαζί με την εθνοκάθαρση αποτελεί έγκλημα κατά της ανθρωπότητας.

Απόσυρση των απαράδεκτων υποχωρήσεων που υπήρξαν τα τελευταία πέντε χρόνια, Με την έννοια αυτή η Δικαιοδική -Διζωνική Ομοσπονδία, αποτελεί λύση ρατσιστική και σημαίνει επιπλέον διάλυση της Κυπριακής Δημοκρατίας με όλα τα αρνητικά της συνακόλουθα για την Κύπρο και τον Ελληνισμό γενικότερα.

Η Κύπρος είναι και παραμένει ο ακρογωνιαίος λίθος του Ελληνισμού.

2. Η Δυτική Θράκη

Η Τουρκία διεκδικεί όχι μόνο τη Δυτική Θράκη, αλλά και τμήμα της Ανατολικής Μακεδονίας έως τον Στρυμόνα ποταμό. Ήδη το Γενικό Τουρκικό Προξενείο στη Δυτική Θράκη αποτελεί κράτος εν κράτη.

Η κατάργησή του αποτελεί πρωταρχικό καθήκον κάθε ελληνικής κυβέρνησης. Οι Μουσουλμάνοι της Δυτικής Θράκης δεν έχουν ανάγκη προστασίας από το τουρκικό προξενείο. Η κατάργησή του είναι μέτρο εθνικής αναγκαιότητας.

3. Το Αιγαίο

Ορισμένοι πολυπολιτισμικοί κύκλοι ισχυρίζονται κυνικά ότι το Αιγαίο «ανήκει στα ψάρια του». Συγκεκριμένα δεν τους ενδιαφέρει ο διαμελισμός του και η συγκυριαρχία του με την Τουρκία, η οποία επιδιώκει την διχοτόμηση και τη συνεκμετάλλευσή του. Το Αιγαίο είναι η καρδιά της Ελλάδας και καμιά απειλή και

κανένα casus belli, δεν πρέπει να δημιουργεί φοβικό σύνδρομο απέναντι στην Τουρκία για την υπεράσπισή του.

4. Το Σκοπιανό

Οι Σκοπιανοί δεν διεκδικούν μόνο το όνομα ολόκληρης της Μακεδονίας, δηλαδή και της ελληνικής και της βουλγαρικής, αλλά και την ελληνική πολιτισμική κληρονομιά της, Διεκδικούν μέσω του ονόματος και την «μακεδονική» εθνότητα, γλώσσα, ιστορία και μυθολογία.

Απλή ή σύνθετη ονομασία των Σκοπίων που περιλαμβάνει το όνομα Μακεδονία, για όλες τις χρήσεις, με ή χωρίς γεωγραφικό προσδιορισμό, συνιστά σε τελευταία ανάλυση εκχώρηση της Μακεδονίας στα Σκόπια. Καμία ελληνική κυβέρνηση δεν έχει το δικαίωμα να το πράξει, γιατί αποτελεί προδοσία.

Πρέπει να γίνει κατανοητό ότι η παραχώρηση στους ακραίους εθνικιστικούς και επεκτατικούς κύκλους των Σκοπίων του ονόματος ισοδυναμεί επιπλέον με παραχώρηση δικαιωμάτων εδαφικών διεκδικήσεων στους γείτονές μας και σ' όσους τους στηρίζουν, για να διεκδικήσουν στο εγγύς ή απώτερο μέλλον την απόσπαση της ελληνικής Μακεδονίας από την ελληνική επικράτεια και την ένταξή της στο γειτονικό κράτος που θα φέρει στον τίτλο του την ονομασία «Μακεδονία». Σε μια τέτοια περίπτωση ο «συνωστισμός» στο λιμάνι της Θεσσαλονίκης για τους Έλληνες της Μακεδονίας δεν θα αποτελεί «γελοιότητα», αλλά ωμή πραγματικότητα.

Το πώς θα ονομαστεί το γειτονικό κράτος, που σήμερα φέρει τον τίτλο FYROM ή ΠΓΔΜ είναι δικό του θέμα.

5. Η Ήπειρος

Ο μεγαλοϊδεατισμός των Αλβανών διεκδικεί ήδη την Ήπειρο, την οποία ονομάζει «Τσαμουριά», καθώς και μέρος της Δυτικής Μακεδονίας.

Όλες αυτές οι προκλητικές διεκδικήσεις των «άσπονδων φίλων και συμμάχων μας» εμφανίζονται σε αντίστοιχους χάρτες, σε σχολικά βιβλία και σε αποφάσεις των κυβερνήσεών τους, που τις κυκλοφορούν σε διεθνείς οργανισμούς και στις διεθνείς οργανώσεις, καθώς και στην διεθνή κοινή γνώμη, ενώ από τη μεριά της Ελλάδας η αντίδραση είναι υποτονική έως ανύπαρκτη. Καμιά φορά και προδοτική, λόγω ενδοτικότητας και υποχωρητικότητας στις απαιτήσεις τους

6. Η λαθρομετανάστευση

Οι λαθρομετανάστες, χωρίς να είναι οι ίδιοι υπαίτιοι, αλλά τα κόμματα της κυβέρνησης και της αντιπολίτευσης, αποτελούν τον μοντέρνο Δούρειο Ίππο, που μπορεί να χρησιμοποιηθεί από του γείτονές μας και τις ιμπεριαλιστικές δυνάμεις, για να αλώσουν την πατρίδα μας από μέσα.

Πρόκειται στην πλειοψηφία τους για πολίτες ισλαμικών χωρών, που είναι εύκολο να γίνουν αντικείμενο εκμετάλλευσης από τους εχθρούς μας, πέρα από τα τεράστια προβλήματα που δημιουργούν στην ασφάλεια και την συνοχή της ελληνικής κοινωνίας, μετατρέποντάς την δια της βίας σε μια πολυπολιτισμική, πολυφυλετική, πολυεθνική και πολυθρησκευτική χώρα με ανοιχτά σύνορα. και οδηγώντας την στην βαρβαρότητα. Εάν το φαινόμενο της λαθραίας μετανάστευσης στην πατρίδα μας συνεχιστεί, χωρίς να λαμβάνονται τα απαραίτητα μέτρα ανάσχεσης, τότε μπορούμε χωρίς υπερβολή να μιλήσουμε για εθνοκάθαρση, λόγω φυγή της νεολαίας, υπογεννητικότητας και γήρανσης του ελληνικού λαού και ανεξέλεγκτης εισροής λαθρομεταναστών με την ανοχή η σύμπραξη όλων των δεξιών και αριστερών κομμάτων, προς δόξαν της Χρυσής Αυγής.

7. Οι γερμανικές οφειλές προς την Ελλάδα

α) Επανορθώσεις για τις καταστροφές και λεηλασίες στις υλικές υποδομές, που ανέρχονται σε 108.48 δισ. ευρώ

β) Το κατοχικό δάνειο, 54 δισ. ευρώ.

β) Αποζημιώσεις των θυμάτων και

γ) Επιστροφή των κλεμμένων αρχαιολογικών θησαυρών.

Η Ελλάδα είχε τις μεγαλύτερες καταστροφές σε όλη την κατεχόμενη Ευρώπη κατά τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο Πλήρωσε με αίμα την κατοχή. Έχασε συνολικά το 13,5% του πληθυσμού της. Η Γερμανία πρέπει να καταλάβει ότι χωρίς δικαίωση της Ελλάδας στο θέμα αυτό δεν πρόκειται ποτέ να προκύψει συμφιλίωση ανάμεσα στους δύο λαούς.

Την ευθύνη όμως για τη λύση του προβλήματος φέρουν ακέραια οι ελληνικές κυβερνήσεις, τα ελληνικά κόμματα και οι Έλληνες πολίτες, που δεν έπραξαν το καθήκον τους απέναντι στην πατρίδα, απαιτώντας από την γερμανική κυβέρνηση διαπραγματεύσεις και, σε τυχόν άρνησή της, προσφυγή στους διεθνείς δικαιοδοτικούς μηχανισμούς, για την τελική δικαίωση από μέρους της Γερμανίας. Δεν τους χρωστάμε, μας χρωστάνε! Δεν απαιτούμε, απαιτούμε!

8. Η Αποκλειστική Οικονομική Ζώνη

Η Ελλάδα έχει δικαίωμα, σύμφωνα με τη Διεθνή Σύμβαση για το Δίκαιο της Θάλασσας, που υπογράφηκε από το τον ΟΗΕ το 1982, να επεκτείνει τη θαλάσσια οικονομική της ζώνη στα διακόσια ναυτικά μίλια. Κατόπιν να έρθει σε συμφωνία με τις γειτονικές χώρες για να καθορίσει τα όρια αυτά, όπως έκανε ο Τάσος Παπαδόπουλος στην Κύπρο. Είναι δικαίωμα που απορρέει από το διεθνές δίκαιο και τις διεθνείς συνθήκες, που το ίδιο το ελληνικό κράτος έχει ψηφίσει και δεν δικαιούται να τις αποποιείται. Είναι επιτακτική ανάγκη να δημιουργήσει τα θαλάσσια σύνορα ανάμεσα στην Ελλάδα, την Κύπρο.

Εν κατακλείδι:

Η Ελλάδα συμπερασματικά απειλείται όχι μόνο με οικονομική και κοινωνική, αλλά και με εθνική καταστροφή και αφανισμό.

Ζητούμε λοιπόν απ' όλους τους Έλληνες να γνωρίζουν και την πτυχή αυτή, που σκόπιμα αποκρύπτεται ή παρασιωπείται, ωσάν το πρόβλημα της Ελλάδας να είναι μόνο οικονομικό.

Τόσο τα κόμματα, όσο και οι πολίτες αυτής της χώρας είναι συνυπεύθυνοι για την τύχη της και δεν μπορούν να αποποιηθούν από πάνω τους αυτή την ευθύνη, γιατί η καταστροφή της συλλογικότητας σαν έθνους, συνεπιφέρει νομοτελειακά και την καταστροφή της ως κοινωνίας και τελικά και των ατόμων που την συναποτελούν. Το φαύλο και διεφθαρμένο πολιτικό σύστημα είναι υπόλογο κυρίως στη Νέα Γενιά, της οποίας υποθήκευσε το μέλλον.

Απαραίτητη προϋπόθεση είναι να αναδείξουμε στην εξουσία της χώρας μια πατριωτική κυβέρνηση, που είναι σε θέση να αποτρέψει τους ανωτέρω κινδύνους, γιατί από ελληνικής πλευράς υπάρχει μια συστηματική αδιαφορία, για να μην ισχυριστούμε και εγκληματική ενδοτικότητα στις επιβουλές των γειτόνων μας και των «άσπονδων φίλων και συμμάχων μας», που τους στηρίζουν.

IV. Κοινωνικά προβλήματα: Ελεύθερη αγορά ή σχεδιασμένη οικονομία;

«.....η ζωή είναι ενέργεια, όχι υλική δημιουργία. Άρα σκοπός της ζωής δεν είναι η κατασκευή, η παραγωγή αγαθών, αλλά η επιδίωξη της ηθικής, μέσω των υλικών αγαθών ...»

Αριστοτέλης

Αναφερθήκαμε συνοπτικά στο περιεχόμενο και τη μορφή της εξουσίας σε μια κοινωνία που οι δομές της πρέπει να έχουν χαρακτήρα σοσιαλιστικό. Το κρίσιμο ερώτημα που πρέπει υποχρεωτικά να απαντήσει ένας πολιτικός φορέας είναι ο χαρακτήρας του κοινωνικού μοντέλου, που επαγγέλλεται. Γιατί πολύς λόγος γίνεται για δημοκρατικό σοσιαλισμό, χωρίς να διευκρινίζεται ακριβώς περί τίνος πρόκειται.

Στον πολιτικό τομέα η σοσιαλιστική εξουσία είναι δημοκρατική, γιατί σοσιαλισμός βασικά σημαίνει προωθημένη μορφή δημοκρατικής διακυβέρνησης, η οποία θα έχει τα χαρακτηριστικά, όχι μόνο της αντιπροσωπευτικής δημοκρατίας, που μπορεί εύκολα να μεταλλαχθεί σε αντιπροσωπευτική δικτατορία, αλλά και θα προσεγγίζει τα χαρακτηριστικά της κοινωνικής δημοκρατίας. Ένας συνδυασμός και των δύο αποτελεί εγγύηση, για οποιανδήποτε αρνητική εξέλιξη.

Ένα άλλο καίριο ζήτημα, που έχει σχέση με τη σοσιαλιστική δομή της εξουσίας και τη διαφοροποίησή της από την αστική, συνιστά η μορφή της οικονομίας στο νέο καθεστώς.

Ποιο είναι το εναλλακτικό μοντέλο της κοινωνικής οργάνωσης; Θα ισχύει η φιλελεύθερη αγορά ή η κεντρικά σχεδιασμένη και ελεγχόμενη οικονομία; Ο δημοκρατικός σοσιαλισμός έχει άμεση σχέση με την απάντηση σ' αυτό το ερώτημα.

Το ιδεολογικό και συνάμα πολιτικό αυτό θέμα, που είναι καίριας σημασίας, συνήθως μένει εκτός συζήτησης ή παραμένει συνήθως θολό, είτε από σκοπιμότητα, είτε από άγνοια.

Όμως δεν είναι δυνατό να δρομολογήσει κανείς οποιαδήποτε εναλλακτική στρατηγική, αν δεν απαντήσει ικανοποιητικά και εξαντλητικά στο αποφασιστικό αυτό πρόβλημα, που ουσιαστικά εκφράζει και την ιδεολογία στην πράξη του οποιουδήποτε πολιτικού φορέα. Τα πράγματα πρέπει να είναι ξεκάθαρα, για να μην δημιουργείται σύγχυση από πρόθεση ή αδυναμία.

Ποιες σχέσεις παραγωγής θα υπάρχουν για να ανταποκρίνονται προς το όραμα, όχι φυσικά μιας αταξικής κοινωνίας, που είναι κατ' ουσίαν θέμα μεταφυσικό, γιατί εμπεριέχει την εσχατολογική εξέλιξη της ιστορίας, αλλά μιας σοσιαλιστικής (εξισωτικής) κοινωνίας, όπου εκτός από τη λαϊκή εξουσία (Λαϊκή Κυριαρχία)

θα πρέπει να υπάρχει και στον τομέα της οικονομίας κοινωνική δικαιοσύνη; Γιατί λαϊκή εξουσία χωρίς φυσικά κοινωνική δικαιοσύνη δεν νοείται.

Η απάντηση από απλή διαίσθηση και απ' αυτά που θεωρητικά και εμπειρικά ζήσαμε ως τώρα είναι: ούτε το ένα ούτε το άλλο, αλλά ο συνδυασμός και των δύο. Όμως επιστημονικά, θα λέγαμε, το πράγμα δεν είναι τόσο απλό όσο φαίνεται. Χρειάζεται μια επισταμένη ανάλυση των δύο βασικών αυτών μορφών της οικονομικής ζωής της κοινωνίας, για να καταλήξουμε σε λύσεις, οι οποίες πραγματικά υπηρετούν το κοινωνικό σύνολο και δεν οδηγούν σε καινούργιες αυταπάτες με τραγικά αποτελέσματα.

Ένα είναι γεγονός, που δεν επιδέχεται αμφισβήτηση. Μια κοινωνία πρέπει να καταναλώνει αυτά που παράγει. Η παραγωγή που ξεπερνάει την εγχώρια κατανάλωση πρέπει να επενδύεται πάλι σε παραγωγικές επενδύσεις, όπως π.χ. Παιδεία, έρευνα κ.λπ. από τη μια και εξαγωγές από την άλλη, και το πλεονάζον κεφάλαιο να επενδύεται για την λειτουργία του κοινωνικού κράτους.

Υπάρχει άραγε τρίτος δρόμος για το σοσιαλισμό ή κάποιοι μονόδρομοι, όπως αυτοί που οδήγησαν στην κατάρρευση του υπαρκτού σοσιαλισμού;

Η φιλοσοφική μας κοσμοαντίληψη (η ιδεολογία) και σύμφωνα με όλα αυτά που αναλύσαμε, αν έστω και κατά προσέγγιση ανταποκρίνονται στην αναζητούμενη αλήθεια –γιατί δεν πρέπει να πέσουμε θύμα δογματικής προσέγγισης της πραγματικότητας– μας οδηγεί στο συμπέρασμα, ότι ένας συνδυασμός και τον δύο μορφών οικονομίας είναι απαραίτητος, για να αντανakλά το νέο όραμα και την νέα εναλλακτική προοπτική.

Μιλούμε βασικά για μικτή οικονομία. Ποιος συνδυασμός όμως ή μάλλον τι είδους συνδυασμός και με ποια δομικά χαρακτηριστικά είναι κατάλληλος, ώστε να μεγιστοποιείται η κοινωνική δικαιοσύνη και να ελαχιστοποιείται, στο μέτρο του δυνατού, η κοινωνική αδικία; Κι αυτό, για να υπάρχει ισορροπία ανάμεσα στην ελευθερία και την ισότητα, γιατί η κοινωνία στη φυσική της ιδιοσυστασία είναι άνιση.

Η πολιτισμική και πολιτική παρέμβαση δημιουργεί τις προϋποθέσεις της ελευθερίας και της ισότητας, οι οποίες δεν είναι δεδομένες από τη φύση της ανθρώπινης ύπαρξης. Όλοι οι άνθρωποι δυνητικά μπορούν να είναι ελεύθεροι ή να απελευθερωθούν, αλλά δεν μπορούν να είναι ίσοι. Αυτήν την αντίθεση ανάμεσα στην ελευθερία, που αφορά το άτομο και την ισότητα, που αφορά την κοινωνία, προσπαθεί να γεφυρώσει η κοινωνική δικαιοσύνη κατά προσέγγιση, με την παρέμβαση της πολιτικής εξουσίας.

Πώς κατοχυρώνεται και με ποιους όρους και προϋποθέσεις; Η άμιλλα και παραγωγικότητα που είναι απαραίτητη για να επιζήσει και προκόψει μια κοινωνία στον διεθνή ανταγωνισμό στα πλαίσια της παγκοσμιοποιημένης οικονομίας; Υπάρχει περιθώριο για κεντρικό σχεδιασμό σε μια τέτοια οικονομία και πώς αυτή εκφράζεται ως αντίπαλο δέος στην λαίλαπα που εξαπέλυσε ο παγκόσμιος χρηματοπιστωτικός καπιταλισμός, που κυριαρχεί σήμερα;

Ασφαλώς το κλειδί για να υπάρξει και αναπτυχθεί μια κοινωνία είναι η παραγωγικότητα. Χωρίς παραγωγή οποιαδήποτε κοινωνία, σοσιαλιστική ή καπιταλιστική ή οποιαδήποτε άλλη, είναι καταδικασμένη σε χρεοκοπία.

Στην Ελλάδα κατά παράδοξο τρόπο το πρόβλημα δεν ήταν πρωταρχικά η λειτουργία του καπιταλισμού, αλλά η ανυπαρξία του. Δεν υπήρξε μέσα από την κομματικοποίηση και τον κρατισμό καμία ελεύθερη αγορά και καπιταλιστικός ανταγωνισμός αλλά τα πάντα ελέγχονταν από τα μονοπώλια, τους προμηθευτές του δημοσίου, τους λεγόμενους νταβατζήδες εντός και εκτός Ελλάδας. Αν λειτουργούσε ο καπιταλισμός, όπως π.χ. στις σκανδιναβικές χώρες, δεν θα υπήρχαν σε τέτοιο βαθμό τα σημερινά προβλήματα και ίσως θα είχε αντιμετωπιστεί έγκαιρα η κρίση. Ο ασύδοτος και ανεξέλεγκτος καταναλωτισμός και μάλιστα με δανεικά, δεν θα μας οδηγούσε στο χρέος και στην κρίση, που βιώνουμε τόσο δραματικά τώρα.

Αυτό τουλάχιστον είναι αυτονόητο, εάν δεν μας διακατέχει ο ακατάσχετος λαϊκισμός, που κυριαρχεί ακόμη στην ελληνική κοινωνία και διαστρεβλώνει την ανεξάρτητη κριτική μας σκέψη.

Το πρόβλημα προς έρευνα είναι λοιπόν: Παραγωγικότητα με ανταγωνισμό και ιδιωτικοποίηση ή παραγωγικότητα με κεντρικό σχεδιασμό και κοινωνικοποίηση; Σε ανοιχτές κοινωνίες ασφαλώς, όπως οι σημερινές, δε μπορούμε να μιλούμε για προστατευτισμό. Ούτε ο απομονωτισμός αποτελεί λύση, γιατί απλούστατα δεν υπάρχει. Η παγκοσμιοποίηση είναι δεδομένη και ας μην έχει αγκαλιάσει όλη την υφήλιο ακόμη.

Το ζήτημα όμως δεν είναι η παγκοσμιοποίηση, δηλαδή η ελεύθερη διακίνηση κεφαλαίων, εμπορευμάτων και υπηρεσιών. Το πρόβλημα είναι η παγκοσμιοκρατία,

δηλαδή η εξουσία, όπως τονίσαμε. Στο σημείο αυτό δεν υπάρχει καμία αμφισβήτηση και καμία αμφιβολία. Θα ήταν τουλάχιστο τελείως αφελές και ανεδαφικό να ισχυριστεί κανείς κάτι διαφορετικό. Πώς όμως θα εξασφαλιστεί μια παραγωγικότητα που όχι μονάχα αντέχει στο διεθνή ανταγωνισμό, αλλά αναπτύσσει κοινωνικές δομές πιο προχωρημένες, αλλά βέβαια πιο ανθρώπινες, απ' αυτές του παρελθόντος; Κοινωνικές δομές που θα εξασφαλίζουν απασχόληση με δικαιότερη διανομή και αναδιανομή του εισοδήματος;

Μια κοινωνία απόλυτα ελεύθερη και ισότιμη, αποτελεί απλώς ένα όραμα, προς το οποίο φυσικά πρέπει να προσανατολίζονται οι αγώνες μας, για να έχουν έναν μπούσουλα και να χρησιμεύουν ως πυξίδα.

Μπορεί να καταργήσει κανείς ατιμωρητί τον διεθνή ανταγωνισμό; Και τι θα βάλει στη θέση του; Υπάρχουν σήμερα μοντέλα, που εξασφαλίζουν ανεκτά πλαίσια μιας πολιτείας με κοινωνική δικαιοσύνη και κοινωνική πρόνοια;

Είναι άπειρα τα ερωτήματα που μπαίνουν στη συζήτηση. Από τη σωστή ή λανθασμένη απάντησή τους εξαρτάται η θετική ή αρνητική προοπτική οποιουδήποτε κοινωνικού σχηματισμού, πολύ περισσότερο μάλιστα, όταν συζητούμε για μια σοσιαλιστική (εξισωτική) κοινωνία, η οποία τουλάχιστον θα οδηγήει στην ευδαιμονία, το «ευ ζην» του ατόμου και της κοινωνίας.

Ένα είναι σαφές: Το οικονομικό μοντέλο πρέπει να είναι σε θέση να συμμετέχει στο παγκόσμιο καπιταλιστικό σύστημα, εάν δεν θέλουμε να συμβούν δύο τινά. Πρώτον είτε να χρεοκοπήσει η οικονομία που οραματιζόμαστε. είτε να αναλάβει το βάρος της επιβίωσης, στο βαθμό που θα το επιτύχει, η πλειοψηφία των εργαζομένων. Θα καταλήξουμε αναγκαστικά σε ένα πολιτικό σύστημα και μια κοινωνία των δύο τρίτων, όπου μια κομματική μειοψηφία με βάση έναν μονοκομματικό και γραφειοκρατικά ρυθμιζόμενο κεντρικό σχεδιασμό και με αυταρχικά γραφειοκρατικά χαρακτηριστικά, θα διατηρεί τα προνόμια της, αυτοπροσδιοριζόμενη ως προοδευτική, για να δημιουργεί άλλοθι, και μια πλειοψηφία, η οποία θα είναι υποχρεωμένη να αναλαμβάνει όλα τα βάρη και τις συνέπειες ενός άνισου και άδικου καθεστώτος.

Η παραγωγικότητα και η αναπτυξιακή προοπτική επιπρόσθετα θα πρέπει να είναι σε τέτοιο επίπεδο, ώστε και να επιβιώνει στο διεθνή ανταγωνισμό και να εξασφαλίζει υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης. Το πρωταρχικό θέμα είναι η οικονομική επιβίωση και η ανάπτυξη με βάση την παραγωγή. Το άλλο θέμα είναι της κοινωνικής δικαιοσύνης, που είναι θέμα πολιτικό και έχει σχέση με την κατά το δυνατό ισομερή και δίκαιη κατανομή των εισοδηματικών απολαβών και των οικονομικών βαρών, αλλά και όλων των κοινωνικών και πολιτιστικών αγαθών.

Η ιστορική πραγματικότητα επιβεβαίωσε ότι οι ελεγχόμενες οικονομίες σε συνδυασμό με τα μονοκομματικά καθεστώτα του υπαρκτού σοσιαλισμού αποδείχτηκαν υποδεέστερες της καπιταλιστικής δυναμικής και σαρώθηκαν κυριολεκτικά, όταν απέκτησαν επαφή και συνδέθηκαν με τον παγκόσμιο καπιταλισμό. Αυτό δε σημαίνει βέβαια ότι ο καπιταλισμός στη σημερινή του μορφή ως νεοφιλελευθερισμός είναι η εναλλακτική λύση και πέραν τούτου ουδέν.

Η προσπάθεια συσσώρευσης και υπερσυσσώρευσης κεφαλαίου από μία οικονομική ολιγαρχία, με μόνο κριτήριο το κέρδος, όπως συμβαίνει στη σημερινή εποχή, αφήνει στο περιθώριο οποιαδήποτε κοινωνική ευαισθησία και κοινωνική αλληλεγγύη και παράλληλα δυναμιτίζει οποιαδήποτε κοινωνική συνοχή ενός έθνους κράτους, προς δόξαν της παγκοσμιοποίησης και της Νέας Τάξης.

Ο καπιταλισμός, όπως ήδη αναφέραμε, δεν είναι φιλανθρωπικό ίδρυμα. Βασίζεται στην ανισότητα και στην εκμετάλλευση, που αποτελεί το αποκλειστικό μέσο για τη συσσώρευση πλούτου. Η ανακατανομή του παγκόσμιου πλούτου σε βάρος των αδύναμων και φτωχών είναι πασιφανής, αλλά χρειάζεται προς τον σκοπό αυτό την

παρέμβαση μιας λαϊκής εξουσίας (κοινωνικοποίηση της εξουσίας), που θα κατανείμει τα βάρη με τη μέγιστη δυνατή δικαιοσύνη. Αυτή η λαϊκή εξουσία όμως δεν υπάρχει σήμερα. Αυτός είναι ο λόγος που πρέπει να την δημιουργήσουμε, αν θέλουμε να βγούμε από τα αδιέξοδα.

Ένα σοσιαλιστικό πρότυπο, που στοχεύει στην κατάργηση της καταπίεσης και εκμετάλλευσης της κοινωνίας, που επαγγέλλεται την πολιτική και κοινωνική και πολιτιστική απελευθέρωση, πρέπει ωστόσο να παράγει καπιταλιστικά, δηλαδή να είναι ανταγωνιστικό, αλλά να κατανέμει το παραγόμενο προϊόν με το μέγιστο βαθμό δικαιοσύνης. Και αυτό είναι θέμα εξουσίας και όχι πρόβλημα της παγκοσμιοποίησης της οικονομίας. Δεν είναι δηλαδή αυτοκαθοριζόμενη αξία, δηλαδή αξία που καθορίζεται από την οικονομία της αγοράς.

Όποιος νομίζει ότι μπορεί ατιμωρητί να καταργήσει τον ανταγωνισμό, αιωρούμενος κάπου στο κενό, είναι εκτός πραγματικότητας και προσφέρει κακές υπηρεσίες στον κόσμο της εργασίας, που προσπαθεί ίσως θεωρητικά να στηρίξει.

Η προσφυγή στο κράτος, από την άλλη μεριά, σα μοναδική λύση, στην περίπτωση κρίσης, δημιουργεί απარέγκλιτα τα προνομιούχα, παρασιτικά στρώματα της κοινωνίας, με τους κρατικοδίαιτους πάσης μορφής και άλλα εκφυλιστικά φαινόμενα.

Το κομματικό κράτος, που ανδρώθηκε στις πρώην κομμουνιστικές χώρες, αλλά και στη χώρα μας προσφέρει κάκιστη υπηρεσία στην κοινωνία, προστατεύοντας κοινωνικές ομάδες από τον ελεύθερο ανταγωνισμό και τελικά λειτουργεί αντιπαραγωγικά και αντικοινωνικά. Γιατί αυτές οι κοινωνικές ομάδες ζουν σε βάρος του υπόλοιπου πληθυσμού, που είναι εκτεθειμένο στην ελεύθερη οικονομία και πρέπει να σηκώνει επιπλέον τα βάρη μιας κατηγορίας ανθρώπων κρατικοδίαιτων, προνομιούχων καιροσκόπων.

Όλα τα κόμματα της μεταπολίτευσης ανεξαιρέτως είχαν και έχουν αυτά τα χαρακτηριστικά. Μπροστά στον άκρατο κρατισμό και το κομματικό κράτος, καλύτερα ο άκρατος φιλελευθερισμός, παρά αυτή η άνιση και άδικη κατάσταση, που δεν έχει καμία σχέση στην πραγματικότητα με κοινωνική συνοχή και κοινωνική αλληλεγγύη και φυσικά με οποιαδήποτε έννοια μιας σοσιαλιστικής εξισωτικής κοινωνίας.

Σε κοινωνίες όπου το κράτος αλώνεται από το κόμμα, η ανισότητα ανάμεσα στους πολίτες είναι δεδομένη. Τρανό παράδειγμα και η Ελλάδα, που υπήρξε κατά βάση « η τελευταία χώρα του υπαρκτού σοσιαλισμού». Εξ ου και η σημερινή κρίση. Αν θέλουμε να καταλάβουμε τη συνέβη στον υπαρκτό σοσιαλισμό, μπορούμε να αντλήσουμε συμπεράσματα μελετώντας το κρατικόδίαιτο πολιτικό σύστημα στην Ελλάδα κατά τη διάρκεια της μεταπολίτευσης. Εκεί υπήρχε φυσικά μια κομματική γραφειοκρατική κάστα, στην Ελλάδα τα λεγόμενα οικονομικά και πολιτικά τζάκια, που εναλλάσσονταν στην εξουσία. Μια διαπλεκόμενη οικονομική και πολιτική ολιγαρχία, που απομυζούσε και απομυζά τον ιδρώτα του ελληνικού λαού.

Στη σημερινή συγκυρία, όπου η παγκοσμιοποιημένη οικονομία κυριαρχείται από τον ελεύθερο ανταγωνισμό, μόνο κοινωνίες, οι οποίες μπορούν να επιβιώσουν σ' αυτόν, μπορούν να προχωρήσουν ίσως και πέρα απ' αυτόν σε άλλες πιο δίκαιες και πιο κοινωνικές δομές. Δεν υπάρχει πανάκεια αποφυγής της παραγωγικότητας και ανταγωνιστικότητας. Με ανεδαφικές πολιτικές και με συμπεριφορές της ήσσονος προσπάθειας, που δεν έχουν καμία σχέση με μια προοδευτική πολιτική, δε μπορεί να γίνει κανένα θετικό βήμα προς μια κοινωνία αλληλεγγύης. Με ευχολόγια για δημοκρατία και σοσιαλισμό και κούφιες, λαϊκίστικες, προπαγανδιστικές διακηρύξεις δεν αλλάζεις την πραγματικότητα. Χρειάζονται πράξεις συγκεκριμένες, γιατί μόνο η πράξη επιβεβαιώνει τη θεωρία.

Η δραστηριοποίηση όλων των παραγωγικών δυνάμεων της χώρας, πνευματικών και υλικών, είναι όρος απαραίτητος της επιτυχίας. Η Ελλάδα πρέπει να επενδύσει πρωταρχικά στο καλύτερο ανθρώπινο δυναμικό της, που με τη σειρά του θα αναδιατάξει την οικονομία. Θα πρέπει επιπλέον να φροντίσει για τη δημιουργία θεσμών διαφάνειας και δημοκρατικού ελέγχου στην άσκηση της νομισματικής και πιστωτικής πολιτικής, περιορίζοντας την κίνηση των κερδοσκοπικών κεφαλαίων, ώστε η χώρα να παραγάγει τον πλούτο που θα διανείμει.

Στα πλαίσια αυτά πρέπει επιπλέον να τονιστεί και το πρόβλημα που έχει σχέση με τις ξένες επενδύσεις, οι οποίες θα βοηθήσουν στην τεχνολογική αναβάθμιση της παραγωγής. Τέτοιες επενδύσεις όμως δεν κατοχυρώνουν την πλήρη απασχόληση. Ένα ποσοστό ανεργίας λόγω απολύσεων είναι δεδομένο. Οφείλει όμως το κράτος να λαμβάνει πρόνοια για την επανένταξη του εργαζόμενου στην παραγωγική διαδικασία, όπως υλοποιείται στις σκανδιναβικές χώρες και όχι να τον αφήνει έρμαιο της αναληψίας του κεφαλαίου. Ακόμη είναι αυτονόητο, ότι κάθε επιχείρηση στοχεύει στο κέρδος. Αυτή είναι η μία όψη του προβλήματος.

Από την άλλη μεριά είναι ξεκάθαρο ότι οι κρατικές επιχειρήσεις, εάν υπάρχουν και εφόσον υπάρχουν, πρέπει να λειτουργούν με κριτήρια ιδιωτικοοικονομικά, με κριτήρια που απαιτεί ο διεθνής καταμερισμός εργασίας και ο διεθνής ανταγωνισμός. Εάν οι επιχειρήσεις αυτές είναι αντιπαραγωγικές, γιατί οι εργαζόμενοι σ' αυτές δεν είναι σε θέση ή δεν μπορούν ή δεν θέλουν να είναι ανταγωνιστικές ή προστατεύονται από το κομματικό κράτος ή εν πάση περιπτώσει για έναν οποιονδήποτε άλλο λόγο, μιας και τα προνόμια τους δεν θίγονται, τότε προτιμότερο είναι να κλείσουν, παρά να διατηρούν τα προνόμιά τους σε βάρος του κοινωνικού συνόλου, όπως συνέβη στην Ελλάδα κατά τη διάρκεια της μεταπολίτευσης κυρίως. Κάτι τέτοιο δεν έχει σχέση με σοσιαλισμό. Η κοινωνική δικαιοσύνη δεν είναι επιλεκτική, ώστε να πριμοδοτεί μια κοινωνική ομάδα σε βάρος των άλλων, αλλά αφορά όλους.

Βέβαια οι βασικοί δημόσιοι κοινωφελείς οργανισμοί οφείλουν να ανήκουν στο δημόσιο τομέα, ιδίως εκείνοι που έχουν σχέση με την ενέργεια, τις επικοινωνίες, τον υδάτινο πλούτο κ.λπ.

Η ελεύθερη και δωρεάν πρόσβαση στην πληροφόρηση και τις επικοινωνίες, πρέπει να είναι κατοχυρωμένη. Όμως και αυτές έχουν υποχρέωση να λειτουργούν με ιδιωτικοοικονομικά κριτήρια. Αλλιώς κατανατούν κρατικοδίαιτες, τελικά πάλι σε βάρος του κοινωνικού συνόλου. Θα πρέπει να είναι ανταγωνιστικές με τις ιδιωτικές επιχειρήσεις που λειτουργούν στον ίδιο τομέα δραστηριότητας, δηλαδή στην ενέργεια και τις επικοινωνίες. Υπάρχει το επιχείρημα ότι οι δημόσιες επιχειρήσεις είναι αντιοικονομικές. Εάν όμως λείπει ο προστατευτισμός του κράτους, τότε μπορεί όχι μόνο να αντέξουν, αλλά να είναι και ανταγωνιστικές και κερδοφόρες. Αυτή είναι η πεποίθησή μας. Αυτό απαιτεί ασφαλώς έναν υψηλό βαθμό εκπαίδευσης και έρευνας, για να μπορούν να ανταποκριθούν στις υψηλές απαιτήσεις της αποτελεσματικής οργάνωσης και τεχνολογίας.

Το πρόβλημα φυσικά είναι σύνθετο και δεν μπορεί να εξαντληθεί στα πλαίσια ορισμένων διακηρυκτικών επισημάνσεων. Όμως δείχνει τις βασικές κατευθυντήριες γραμμές, για μια σωστή προοπτική.

Επίσης η παιδεία και η υγεία είναι κοινωνικό αγαθό, που κατοχυρώνεται από την πολιτεία.

Το κοινωνικό μοντέλο της οικονομίας, που προσβέβουμε, έχει κοινωνική υποχρέωση, να «παρεμβαίνει» στην αγορά εκεί που αυτή αποτυγχάνει. Μερικά παραδείγματα παρέμβασης θα αποτελούσαν για παράδειγμα η πάταξη των καρτέλ, της φοροδιαφυγής και εισφοροδιαφυγής, η ψήφιση και εφαρμογή του κτηματολογίου και

δασολογίου, η αξιολόγηση κάθε κρατικού υπαλλήλου, η αξιοκρατία και τόσα άλλα, ων ουκ έστιν αριθμός.

Το πολιτικό σύστημα της μεταπολίτευσης όχι μόνο χρεοκόπησε, αλλά σάπισε κυριολεκτικά. Παρ' όλα αυτά δεν θέλει να αλλάξει. Τα μικροκομματικά συντεχνιακά συμφέροντα και η δύναμη της συνήθειας τα καθιστούν αντιπαραγωγικά και αναποτελεσματικά.

Διαπιστώνουμε ότι ακόμη και στα κράτη, όπου εφαρμόζεται ο ακραίος νεοφιλελευθερισμός, παρεμβαίνει η κυβέρνηση, για να ρυθμίσει ανισορροπίες της αγοράς. Βλέπουμε κράτη, όπως π.χ οι ΗΠΑ, που εξάγουν τον άκρατο νεοφιλελευθερισμό, να ασκούν στο εσωτερικό τους, όταν χρειάζεται, παρεμβατική πολιτική, χρησιμοποιώντας ένα μείγμα νεοφιλελεύθερης και κείνσιανής πολιτικής. Μιας πολιτικής όμως η οποία δεν θα καταργεί την παραγωγή αγαθών, ώστε ο καταναλωτής να οδηγείται στην εισαγωγή τους από το εξωτερικό. Από την άλλη η νεοφιλελεύθερη σχολή του Σικάγου απέτυχε παταγωδώς, όπως ομολογούν οι ίδιοι οι δημιουργοί της. Όμως συνεχίζουν να την εφαρμόζουν απαρέγκλιτα, όπου μπορούν.

Δε είναι δυνατόν η αγορά να λειτουργεί ανεξέλεγκτα και να καθορίζει τα πάντα, όπως αυτή εφαρμόζεται στο νεοφιλελεύθερο μοντέλο. Ούτε να υπάρχουν οι προμηθευτές του δημοσίου, οι γνωστοί «νταβατζήδες», που λυμαίνονται τον ιδρώτα του ελληνικού λαού, χρησιμοποιώντας τα ΜΜΕ, ασκώντας πλύση εγκεφάλου και εκβιάζοντας για τους άνομους σκοπούς τους τις κυβερνήσεις.

Αντιθέτως στη μια μικτή οικονομία, όπως την περιγράφουμε, πρέπει η κατανομή του εισοδήματος να φτάνει σε υψηλά επίπεδα δικαιοσύνης. Αυτό επιτυγχάνεται με οικονομικές και εισοδηματικές πολιτικές, οι οποίες όμως πρέπει να είναι συνεπείς προς τη νομισματική πολιτική, η οποία έχει αντι-πληθωριστικά χαρακτηριστικά. Τούτος ο όρος γίνεται απαραίτητος λόγω της ανάγκης επιβίωσης στο στυγνό ανταγωνισμό που αναπτύσσεται από το παγκόσμιο καπιταλιστικό σύστημα, επειδή δεν λειτουργούμε απομονωμένοι και αιωρούμενοι στο κενό. Αυτό κάλλιστα μπορεί να είναι το τεστ-κλειδί για το είδος του κοινωνικού μοντέλου που οφείλουμε να οραματιζόμαστε. Τα οράματα έχουν νόημα, όταν δεν οδηγούν σε σκληρές απογοητεύσεις.

Οι δυνάμεις της προόδου θα πρέπει να αντιπαλέψουν ελεύθερα και χωρίς προστατευτισμούς τις δυνάμεις της συντήρησης στο πεδίο της παραγωγικότητας και της ανταγωνιστικότητας, σ' όλους τους τομείς, πολιτικούς, οικονομικούς, κοινωνικούς, πολιτιστικούς. Εάν στον αγώνα αυτόν δεν ανταποκριθούν νικηφόρα πραγματικά δεν τους αξίζει το μέλλον. Την κοινωνία στην οποία προσβλέπουμε ως όραμα, πρέπει να την υλοποιούμε, στο μέτρο του δυνατού, από τώρα.

Στην Ελλάδα, για να το εκφράσουμε με υπερβολή, που έχει δόση αλήθειας, σχετικά με την κρίση, το πρόβλημα δεν ήταν ο καπιταλισμός, αλλά το γεγονός ότι δεν λειτούργησε ο καπιταλιστικός ανταγωνισμός, λόγω των καρτέλ και των κλειστών συντεχνιακών κυκλωμάτων και της συνακόλουθα συνολικής καταστροφής του παραγωγικού δυναμικού της χώρας, από μια κομματοκρατούμενη κοινωνία, με πελατειακές σχέσεις και εκτεταμένη διαφθορά, την οποία όμως εξέθρεψαν οι κρατούντες και όχι μόνο. Αντιθέτως λειτούργησε ένα παρασιτικό καταναλωτικό μοντέλο (ένα μοντέλο με δανεικά), που οδήγησε στην καταστροφή.

Το παρασιτικό καταναλωτικό μοντέλο που εφάρμοσαν οι κυβερνήσεις της μεταπολίτευσης και στο οποίο εντάχθηκαν, χωρίς εξαίρεση, όλα τα κόμματα στα πλαίσια του δικομματισμού, οδήγησε την ελληνική κοινωνία στην τραγική κρίση. Αυτό το μοντέλο πρέπει να αντικατασταθεί με ένα κοινωνικό μοντέλο, που πρέπει να έχει τα χαρακτηριστικά που περιγράψαμε ανωτέρω.

IV. Οργανωτικές αρχές του Πανεθνικού - Παλλαϊκού Κινήματος

Το αίτημα ενός πραγματικού εκδημοκρατισμού, όχι ως απλής διαδικασίας, αλλά ως θεμελιώδους καθεστωτικού μετασχηματισμού, καθίσταται σήμερα περισσότερο επιτακτικό από ποτέ.

Κορνήλιος Καστοριάδης

Μόνο σ' ένα κράτος στο οποίο λειτουργεί η δημοκρατία υπάρχει η δυνατότητα να βρεθούν λύσεις. Αλλά ποια δημοκρατία και με ποια χαρακτηριστικά; Με την ίδια κριτική σκέψη αναρωτιέται ο Νίκος Πουλαντζάς, θέτοντας το πρόβλημα στον πυρήνα του: «Πώς να εννοήσουμε έναν ριζικό μετασχηματισμό του κράτους συναρθρώνοντας τη διεύρυνση και των ελευθεριών (που ήταν επίσης μια κατάκτηση των λαϊκών μαζών) με την ανάπτυξη μορφών άμεσης δημοκρατίας στη βάση και την εξάπλωση των αυτοδιαχειριστικών εστιών; Αυτό είναι το βασικό πρόβλημα ενός δημοκρατικού δρόμου προς το σοσιαλισμό κι ενός δημοκρατικού σοσιαλισμού»⁵³ Ο Νίκος Πουλαντζάς μιλάει για «δημοκρατικό σοσιαλισμό». Όμως ο εκδημοκρατισμός της κοινωνίας είναι η βάση κάθε προοδευτικής κατεύθυνσης. Στο σημείο αυτό υπάρχει μεγάλη - για να μην πούμε - απόλυτη σύγχυση. Γιατί για χρόνια ο δημοκρατικός συγκεντρωτισμός εθεωρείτο το άκρον άωτον της δημοκρατικότητας και αποτελεσματικότητας. Και αυτό όχι μόνο στα κομμουνιστικά κόμματα, αλλά στην πράξη και στα αστικά και σοσιαλδημοκρατικά. Όλα ήταν διαμορφωμένα κατά τέτοιον τρόπο και επέλεγαν τα κόμματα αυτά ένα τέτοιο οργανωτικό σχήμα, που τα επέτρεπε να χειραγωγούν το λαό και μάλιστα ορισμένες φορές, λόγω προπαγάνδας, (ιδεολογικής ηγεμονίας, όπως λέει ο Γκράμσι), όχι με κατασταλτικά μέτρα, αλλά με τη δική του συναίνεση και μάλιστα ενεργητική συναίνεση, όπως λέει ο ίδιος. Στα συγκεντρωτικά και πυραμιδικά οργανωτικά σχήματα, όπου ένας αρχηγός, μια ηγετική ομάδα ή κομματική κάστα αποτελούν το κέντρο αποφάσεων και πρωτοβουλιών, το συνεκτικό στοιχείο της πολιτικής οργάνωσης είναι η κομματική πειθαρχία που αργά ή γρήγορα εξελίσσεται σε “αναγνώριση, θαυμασμό, πίστη και υποταγή” στη “φωτισμένη ηγεσία”, η οποία μάλιστα, αν αντλεί την νομιμοποίησή της από ένα δημοκρατικό ή έστω δημοκρατικοφανές συνέδριο, δικαιολογείται και θεσμοθετείται με την αρχή του δημοκρατικού συγκεντρωτισμού. Μπορεί βέβαια να υπάρξει και η αντίστροφη πορεία, που δεν αναγνωρίζει αυτή την αυταρχική πραγματικότητα. Οπότε δημιουργούνται και οι αναγκαίες σε τελευταία ανάλυση συγκρούσεις και διασπάσεις. Η αναγωγή κατ' αυτόν τον τρόπο του κόμματος, ως του αλάνθαστου υποκειμένου των ιστορικών εξελίξεων, δεν ήταν μακριά. Με βάση αυτό το πυραμιδικό οργανωτικό σχήμα δημιουργήθηκαν συνειδητά ή ασυνειδητά -δύο επίπεδα κομματικής οργάνωσης: Οι εντολείς και οι εντελλόμενοι, οι καθοδηγητές και οι καθοδηγούμενοι, οι εξουσιαστές και οι εξουσιαζόμενοι, οι «πεφωτισμένοι» και οι «αγροίκοι». Αυτοί δηλαδή που αποκαλούνταν «μάζες», ένα είδος άμορφης ύλης, στη χειρότερη περίπτωση «όχλος», που κατά παράδοξο τρόπο, εκείνοι που τον περιφρονούσαν στην πράξη, τον εκθείαζαν στη θεωρία, ως ιστορικό υποκείμενο της επαναστατικής αλλαγής, για να το χειραγωγούν και εκμεταλλεύονται.

⁵³ Νίκος Πουλαντζάς, *Κείμενα, Μαρξισμός, Δίκαιο, Κράτος*, ό.π., σ. 479. Γνωστό είναι και το απόφθεγμα του: «Ένα είναι βέβαιο: ο σοσιαλισμός ή θα είναι δημοκρατικός ή δεν θα υπάρξει». ό.π., σ. 491.

Γνωρίζουμε από την εμπειρία μας τόσο στην Ελλάδα, όσο και διεθνώς τις καταστροφικές της συνέπειες. Και οι συνέπειες αυτές υπήρξαν σ' όλα τα επίπεδα. Κυρίως όμως στη δημιουργία μιας μονολιθικής και δογματικής αντίληψης των πραγμάτων, που έβαλε φραγμούς σε κάθε δημιουργική πρωτοβουλία και ανάπτυξη, σε κάθε δημιουργικό και ανεξάρτητο πνεύμα, σε κάθε δυνατότητα δημιουργικής ανασυγκρότησης.

Το βιώσαμε και στην Ελλάδα με την δεξιά εθνικοφροσύνη και τον αριστερό δογματισμό.

Απέναντι σ' αυτό το αποδεδειγμένα από την ιστορική πραγματικότητα αποτυχημένο, αν το κρίνουμε από τα αποτελέσματά του, (δηλαδή την καθήλωση του λαού στα πλαίσια υποταγής, καταπίεσης και τελικά εκμετάλλευσης), αυταρχικό και βασικά ηγεμονικό οργανωτικό σχήμα, που λέγεται δημοκρατικός συγκεντρωτισμός (έστω κι αν δεν ομολογείται), αντιπαράκειται ένα αποκεντρωμένο, που τις βασικές οργανωτικές αρχές του εντοπίζουμε σε μεγάλο βαθμό στα ακόλουθα:

Η πρώτη προϋπόθεση που πρέπει να έχει ένας τέτοιος στόχος είναι να κατοχυρώνει, με τη μεγαλύτερη δυνατή προσέγγιση, την εξουσία και τον έλεγχο της βάσης, που μόνο ένα σύστημα δημοκρατικού αποκεντρωτισμού είναι σε θέση να πετύχει και έχει ως θεμέλιο την α υ τ ο ρ γ ά ν ω σ η. Αν είναι κάποιος να μας σώσει, είμαστε εμείς οι ίδιοι και κανείς άλλος! Αυτό σημαίνει αυτοοργάνωση.

Πώς λειτουργεί όμως η αρχή του Δ η μ ο κ ρ α τ ι κ ο ύ Α π ο κ ε ν τ ρ ω τ ι σ μ ο ύ; Θεωρητικά είναι απλό: Κυρίαρχο όργανο είναι η οργάνωση βάσης, η οποία εκλέγει την τοπική ή κλαδική επιτροπή, η οποία με τη σειρά της εκλέγει τους αντιπροσώπους της στην περιφερειακή οργάνωση, ορίζοντας έτσι τα μέλη της περιφερειακής συνέλευσης, νομού επαρχίας και πόλης. Στη συνέχεια οι περιφερειακές οργανώσεις εκλέγουν τους εκπροσώπους τους στην κεντρική επιτροπή. Το σημαντικό είναι ότι η διαδικασία αυτή είναι διαρκής και ανοιχτή. Αυτό με τη σειρά του σημαίνει ότι η οργάνωση βάσης, και με τη σειρά της η περιφερειακή, μπορεί ανά πάσα στιγμή δικαιούται να εκλέξει άλλους εκπροσώπους στη θέση τους. Στο σημείο αυτό δεν υπάρχει φραγμός.

Στην ουσία πρόκειται για μια δημοκρατική διαδικασία σε διαρκή εξέλιξη, που συνδυάζει στοιχεία αντιπροσωπευτικής και άμεσης δημοκρατίας, όπως τονίζει ο Νίκος Πουланτζάς: *«Αλλά όταν αναφερόμαστε σήμερα σε έναν δημοκρατικό δρόμο προς τον δημοκρατικό σοσιαλισμό, η στρατηγική μας οφείλει όχι μόνο να μετασηματίσει ριζικά, αλλά και να διατηρήσει μορφές αντιπροσωπευτικής δημοκρατίας και ελευθεριών, που για καιρό αποκαλούσαμε “τυπικές ελευθερίες”, αλλά που δεν είναι απλώς “τυπικές”. Αυτή η αντιπροσωπευτική δημοκρατία πρέπει την ίδια στιγμή να συνδυαστεί με τη δημιουργία μιας άμεσης δημοκρατίας στη βάση».*⁵⁴

Στον δημοκρατικό αποκεντρωτισμό υπάρχουν ασφαλιστικές δικλίδες. Σε περίπτωση που τα διάφορα όργανα στην δημοκρατικά δομημένη ιεραρχία κρίνουν ότι κάποια εκλεγμένα μέλη τους δεν ανταποκρίνονται στα καθήκοντά τους υπάρχει η δυνατότητα αντικατάστασής τους με απόφαση της οργάνωσης της κάθε οργανωτικής βαθμίδας. Η εναλλαγή στα αξιώματα της οργάνωσης δεν καθορίζεται μόνο από ένα συνέδριο που λαμβάνει χώρα σε ένα συγκεκριμένο χρόνο.

Η ηγεσία είναι απαραίτητη, όμως η ανάδειξή της πρέπει να έχει τις ανωτέρω προϋποθέσεις. Αλλιώς πέρα από προθέσεις, που μπορεί να είναι αγαθές, μεταβάλλεται από ηγεσία σε ανεξέλεγκτη δεσποτεία. Πολλοί αναζητούν απεγνωσμένα σωτήρες. Τέτοιοι σωτήρες, όπως γνωρίζουμε, κατέστρεψαν την

---

⁵⁴ Νίκος Πουλαντζάς, *Κείμενα, Μαρξισμός, Δίκαιο, Κράτος*, ό.π., σ. 511.

Ελλάδα. Η ηγεσία πρέπει να αναδειχτεί φυσιολογικά από τη βάση, η οποία θα αναδειξει αξιοκρατικά την ηγεσία που της ανήκει και της ταιριάζει.

Το οοργανωτικό αυτό σχήμα έχει ορισμένα πλεονεκτήματα απέναντι στον δημοκρατικό συγκεντρωτισμό.

Προϋποθέτει βέβαια μια ξεκάθαρη ιδεολογία και ένα σύστημα αξιών και αρχών, που αποτελούν τη βάση της δημοκρατικής συσπείρωσης και λειτουργίας. Ένα είδος δεσμευτικής διακήρυξης, όπως π.χ. ήταν η 3η του Σεπτεμβρίου του ΠΑΣΟΚ. Χωρίς αυτή την προϋπόθεση, δεν είναι δυνατόν να λειτουργήσει ο δημοκρατικός αποκεντρωτισμός δημιουργικά, δηλαδή να αποτελέσει ένα ομοιογενές και συνεκτικό σύνολο, που μπορεί να δράσει αποτελεσματικά. Ένα διακηρυκτικό κείμενο αρχών, στο οποίο να δεσμεύονται στο σύνολό τους τα μέλη ενός πολιτικού φορέα είναι κανόνας απαραβάτος. Ένα κείμενο αρχών που θα περιλαμβάνει τα θέματα εθνικής κυριαρχίας, εδαφικής ακεραιότητας, λαϊκής κυριαρχίας και κοινωνικής δικαιοσύνης. Ένα κείμενο αρχών όπου ο πολίτης και θα κρίνει, θα ελέγχει και θα αποφασίζει, σύμφωνα και με αυτά που διακήρυξε ο Αριστοτέλης και αποτελούν την πεμπουσία του Δημοκρατικού Αποκεντρωτισμού. Μιλάμε βέβαια για ιδανικές καταστάσεις, στις οποίες ωστόσο πρέπει να προσανατολιζόμαστε και προσεγγίζουμε.

Ο Αριστοτέλης στα Πολιτικά, προσδιορίζοντας την έννοια του πολίτη διατείνεται ότι: *«Πολίτης δ' απλώς ουδενί των άλλων ορίζεται μάλλον ή τω μετέχειν κρίσεως και αρχής»*.⁵⁵ Ο πολίτης δηλαδή ορίζεται όχι από κάποια άλλη ιδιότητά του, αλλά από την συμμετοχή του στη διαμόρφωση μιας συγκεκριμένης κριτικής άποψης και πρότασης, με βάση μια ανοιχτή δημοκρατική συζήτηση και προ πάντων στη συμμετοχή του στις αποφάσεις, δηλαδή στην εξουσία.

Χωρίς αυτή τη συμμετοχή στη διαμόρφωση και την συμμετοχή στην εξουσία, λόγω και έργω, δεν υπάρχει η έννοια του χειραφετημένου πολίτη, αλλά ούτε του χειραφετημένου λαού ή του εργάτη, αν θέλουμε να κάνουμε αναγωγή και στην εργατική τάξη. Τα σοβιέτ (συμβούλια εργατών, αγροτών), με αυτή την έννοια, ήταν ένα υπόδειγμα μιας ιδανικής διαδικασίας απελευθέρωσης, φυσικά μακρόχρονης και επίπονης και πιθανώς με παλινδρομήσεις. Εντάσσονται συνάμα μέσα στο πνεύμα που εκφράζει ο Αριστοτέλης, ως αυτονομημένα άτομα, που διαχειρίζονται τις τύχες τους με δική τους αυτενέργεια και αρχή, προερχόμενη εκ των ένδον και όχι εξωγενώς. Αυτό φυσικά δεν αποκλείει την επήρεια έξωθεν, ως μετάδοση γνώσης. Ο πολίτης όμως είναι εκείνος που αποφασίζει και ουδείς άλλος αντ' αυτού για τη χρήση της γνώσης αυτής. Γιατί συνήθως εκείνοι που κατέχουν τη γνώση έχουν την τάση και να επιβάλουν τη θέλησή τους, δηλαδή να κυριαρχούν. Η άποψη αυτή του Αριστοτέλη προσομοιάζει με την άποψη του Μαρξ, αν είχε καθαρά πολιτικό χαρακτήρα η ρήση του.

Η δέσμευση συνεπώς σε διακηρυγμένες ιδεολογικές και οργανωτικές αρχές, αποδεκτές από όλους, είναι το εκ των ουκ άνευ προαπαιτούμενο. Η δημοκρατική λειτουργία δεσμεύει σε οράματα, αρχές και αξίες και όχι σε πρόσωπα ή ομάδες προσώπων ή και αρχηγούς και πραγματώνεται με έναν ορισμένο τρόπο, για την αποφυγή οποιασδήποτε κομματικής γραφειοκρατίας η επικράτησης ολιγαρχικών και αυταρχικών σχημάτων ή αυταρχικών ιερατειών.

Η καινοτομία της ανάδειξης των μελών των περιφερειακών και κεντρικών συνελεύσεων και επιτροπών από τις οργανώσεις βάσης», έχει πολλαπλά θετικά αποτελέσματα και εξασφαλίζει το «κρίσεως και αρχής» του Αριστοτέλη.

⁵⁵ Βλ. Αριστοτέλους *Πολιτικά*, Γ', 125α. Και περεταιίρω: Παναγιώτης Παπαγαρυφάλλου, *Αρχαία και σύγχρονη Δημοκρατία*, εκδ. «Πελασγός», Αθήνα 2007, σ. 73.

Πρώτο, βάση και κορυφή συμπίπτουν. Τα μέλη όλων των οργάνων σε όλες τις βαθμίδες είναι μέλη οργανώσεων βάσης. Χωρίς αυτή την ιδιότητα, χωρίς συμμετοχή στις διαδικασίες διαλόγου και αποφάσεων και χωρίς απ' ευθείας εκλογή από τη βάση και τις περιφερειακές οργανώσεις δε μπορεί κανείς να γίνει μέλος οργάνου σε οποιοδήποτε επίπεδο και να αναδειχτεί στα κλιμάκια της ιεραρχίας και αυτής της ηγεσίας.

Δεύτερον αυτή η μορφή της οργάνωσης έχει το πλεονέκτημα να αμβλύνονται οι αντιθέσεις ανάμεσα στη βάση και την ηγεσία και να δημιουργείται ανάχωμα σε οποιαδήποτε προσπάθεια της ηγεσίας να ποδηγετεί τη βάση. Επιπλέον περιορίζεται η γραφειοκρατία, η αυθαιρεσία και η έλλειψη πληροφόρησης. Τέλος εξασφαλίζεται η αξιοκρατία. Ο φορέας έχει την ηγεσία που του προσήκει, λόγω επιπέδου ωριμότητας. Με απλά λόγια: Η βάση έχει την ηγεσία που τις αξίζει. Το γνωστό του Ισοκράτη: *«Το της πόλεως όλης ήθος, ομοιούται τοις άρχουσιν»*.

Ένα σημαντικό πλεονέκτημα ακόμη έχει σχέση με την κάθετη και οριζόντια διασύνδεση και πληροφόρηση. Στοιχείο σημαντικό για μια δημοκρατικά συγκροτημένη οργάνωση. Η υποκριτική άποψη ότι η οριζόντια διασύνδεση κι επικοινωνία δημιουργεί παράκεντρα εξουσίας δεν έχει καμία σχέση με μια συλλογική διαδικασία. Αντιθέτως. Η ελεγχόμενη πληροφόρηση προδίδει υστεροβουλία. Η αλληλοενημέρωση προς όλες τις κατευθύνσεις και η συνεργασία όλων των οργάνων μεταξύ τους και με την ηγεσία σε ιδεολογικά, πολιτικά και οργανωτικά θέματα αποτελεί στοιχείο διαλόγου και δημιουργικής δράσης των οργάνων σε όλα τα επίπεδα.

Αναπτύσσεται κατ' αυτόν τον τρόπο ένα οργανωτικό σχήμα δικτύων, που μπορεί ευρέως να αξιοποιήσει την πληροφορική και το διαδίκτυο (ιντερνέτ).

Η πλατιά και ή δυνατόν πλήρης πληροφόρηση και αλληλοενημέρωση αποτελεί προϋπόθεση και πρώτη προτεραιότητα, η οποία σπάει τα αντιδημοκρατικά στεγανά. Αυτή πρέπει να αναπτύσσεται στα συλλογικά όργανα, κάθετα και οριζόντια, όπου η αντιπαράθεση ιδεών και αντιλήψεων θα είναι κοινή ανάμεσα στους διανοούμενους και τους εργάτες (σε όλες τις κοινωνικές τάξεις) και η αποφάσεις θα παίρνονται από κοινού. Η μοντέρνα τεχνολογία μπορεί να έλθει αρωγός. Η ηγεσία παράλληλα θα αναδεικνύεται αξιοκρατικά και με συλλογικές διαδικασίες, δηλαδή γνήσια δημοκρατικά.

Μια τέτοια μορφής οργάνωση, που εξασφαλίζει στα μέλη της τη δυνατότητα να μετέχουν άμεσα ή έμμεσα στο διάλογο και στις αποφάσεις του πολιτικού φορέα, να ασκούν έλεγχο και να αναπτύσσουν πρωτοβουλίες, ξεπερνά τα ασφυκτικά όρια του δημοκρατικού συγκεντρωτισμού, όπου η ανάδειξη στελεχών προς την ηγεσία καθορίζεται στην πράξη από τα πάνω. Επιπλέον η προώθηση μελών της οργάνωσης προς τα ανώτερα κλιμάκια προϋποθέτει την εύνοια και την έγκριση του λεγόμενου καθοδηγητικού οργάνου.

Τέτοια φαινόμενα είναι κατά βάση αδύνατο ή εν πάση περιπτώσει δύσκολο να αναπτυχθούν στα πλαίσια του δημοκρατικού αποκεντρωτισμού, όπου η ηγεσία εγγυημένα προέρχεται και ελέγχεται από τη βάση του πολιτικού φορέα και με τις δημοκρατικές ασφαλιστικές δικλείδες δύσκολα γραφειοκρατείται και αυτονομείται. Τέλος πρέπει να τονιστεί ότι ένας πολιτικός φορέας πρέπει να ενεργεί παιδευτικά στη διαμόρφωση μιας κοινωνικής συνείδησης των μελών της και της κοινωνίας γενικότερα, που να ανταποκρίνεται στα οράματα και στις αρχές και αξίες ενός δημοκρατικού σοσιαλισμού. Γι' αυτό ισχύει σε τελευταία ανάλυση αυτό που είχε πει κάποτε ο Σάκης Καράγιωργας για τη λειτουργία των κομμάτων που επικαλούνται την κοινωνική απελευθέρωση: *«Το σοσιαλιστικό Κόμμα πρέπει να αποτελέσει τον ισχυρότερο μηχανισμό πολιτικής διαπαιδαγώγησης των ανθρώπων στην ιδέα της*

κοινωνικής δημοκρατίας. Λόγω της σημασίας που έχει η εγχάραξη της ιδέας αυτής για τη λειτουργία της κοινωνικής δημοκρατίας, το σοσιαλιστικό κόμμα θα πρέπει να είναι περισσότερο όργανο ιδεολογικής και πολιτικής διαπαιδαγώγησης και λιγότερο όργανο πολιτικής εξουσίας». ⁵⁶

Επίλογος

Το κράτος, τα συντάγματα και η σοσιαλιστική αλλαγή

Πολλοί θα αναρωτιούνται (αν δεν χλευάζουν), τι νόημα έχει σήμερα στην εποχή της παγκοσμιοποίησης και της «απόλυτης» επικράτησης της Νέας Τάξης πραγμάτων, καθώς καταμαρτυρούν τα φαινόμενα, να μιλούμε για δημοκρατικό σοσιαλισμό ή σοσιαλιστική αλλαγή, για έννοιες κατά την άποψή τους παρωχημένες, καθότι, όπως ισχυρίζονται, η παγκόσμια κυριαρχία του χρηματοπιστωτικού κεφαλαίου είναι απόλυτη το μόνο που απομένει είναι να δούμε πώς θα «βουλευτούμε καλύτερα στα πλαίσια αυτού του συστήματος;

Ως απάντηση σε ένα τέτοιο ερώτημα θα ανατρέξουμε στην ιστορία της ανθρωπότητας, για να δώσει η ίδια την αποστομωτική απάντηση που χρειάζεται με τρόπο αδιάψευστα αντικειμενικό. Πόσες αυτοκρατορίες ανά τους αιώνες πέρασαν στο προσκήνιο της ιστορίας, που στην εποχή τους σίγουρα θεωρούνταν πανίσχυρες και αήττητες και τελικά κατέρρευσαν κι εξαφανίστηκαν, μερικές μάλιστα χωρίς να αφήσουν ίχνος από την παρουσία τους; Γιατί η «αμερικάνικη αυτοκρατορία» να έχει διαφορετική τύχη από όλες τις άλλες έως τώρα; Τι άλλαξε στον κόσμο, ώστε να βγαίνει ως αποτέλεσμα ένα τέτοιο αυθαίρετο συμπέρασμα;

Ήδη δημιουργείται ο πολυπολικός κόσμος. Ότι λοιπόν θα υπάρξουν αλλαγές είναι βέβαιο. Τι μορφής θα είναι αυτές οι αλλαγές, αυτό είναι το ουσιαστικό ερώτημα. Πολλές εξελίξεις θεωρήθηκαν νομοτελειακές, ενώ τελικά διαψεύστηκαν με παταγώδη και επώδυνο τρόπο. Τελικά τίποτε δεν είναι μόνιμα νομοτελειακό στις ανθρώπινες κοινωνίες. Αυτό τουλάχιστον καταδεικνύει η ιστορική εμπειρία. Κάτι που ισχύει σήμερα, μπορεί αύριο να αλλάξει ριζικά. Οι αντικειμενικές συνθήκες στην εποχή μας αλλάζουν πολύ πιο γρήγορα, απ' ότι στο παρελθόν. Κάτι που μας ήταν τελείως αδιανόητο να συμβεί, συμβαίνει απροειδοποίητα και χωρίς κανείς να το έχει υποπτευθεί.

Το άλλο ερώτημα που θα μπορούσε να τεθεί, αφορά τη διάδοχη κατάσταση μετά την αλλαγή ή κατάρρευση του σημερινού συστήματος. Ποιος μας εγγυάται δηλαδή, ότι μετά απ' αυτό το συμβάν θα προκύψει ως φυσική συνέπεια η σοσιαλιστική αλλαγή ή κάτι άλλο που δε γνωρίζουμε ακόμη, τι θα είναι αυτό; Στο ερώτημα τούτο η απάντηση ούτε εύκολη είναι ούτε και αυτονόητη. Εκείνο που μπορούμε να πούμε είναι ότι η οποιαδήποτε προοπτική και εξέλιξη εξαρτάται, σύμφωνα με τα παραδοσιακά δεδομένα, πρώτον από τις αντικειμενικές συνθήκες που θα προκύψουν και δεύτερον από τη σωστή ή λανθασμένη στρατηγική που θα εφαρμόσουν, εάν εφαρμόσουν, τα ιστορικά υποκείμενα στον αγώνα τους για την υλοποίηση αυτής της στρατηγικής. Γιατί, όπως λέει πολύ σωστά και ο Λένιν, δεν είναι πάντοτε δεδομένη η

---

⁵⁶ Κείμενα Σάκης Καράγιωργα, 3^{ος} τόμος, σελ. 275. Βασικά ο Σάκης Καράγιωργας θέλησε να δείξει ποιος θα έπρεπε να είναι συγκεκριμένα ο ρόλος του ΠΑΣΟΚ, που κάθε άλλο παρά ανταποκρίθηκε σ' αυτά τα καθήκοντα, όπως τα περιγράφει ο ίδιος, τονίζοντας επιπλέον ότι «το σοσιαλιστικό κόμμα θα πρέπει να είναι δημοκρατικά οργανωμένο», τη στιγμή που εξελίχτηκε σε αρχηγικό.

ωρίμανση και παρέμβαση αυτών των ιστορικών υποκειμένων, έστω κι αν οι αντικειμενικές συνθήκες είναι ήδη υπερώριμες.

Για τη δομική αλλαγή προς τον σοσιαλισμό βασικός και ο εκ των ων ουκ άνευ αποφασιστικός παράγοντας είναι η εξουσία του κράτους, ως βασικό χαρακτηριστικό του εποικοδομήματος, όπως παραδέχονται όλοι σχεδόν οι θεωρητικοί της επαναστατικής αλλαγής και ο βασικός, θεμελιακός νόμος του κράτους, που αποτελεί την πεμπτούσια της εξουσίας είναι το σύνταγμα.

Το σύνταγμα, είναι εκείνο που καθορίζει τα πάντα, τόσο τις νομικές σχέσεις, όσο και τις άλλες μορφές έκφανσης της κοινωνικής ζωής, όπως τις μορφές και το περιεχόμενο της πολιτικής, κοινωνικής, οικονομικής, πολιτιστικής, θρησκευτικής ζωής και δραστηριότητας ενός δοσμένου κοινωνικού σχηματισμού. Συνεπώς μπορούμε να ισχυριστούμε ότι πρωταρχικό καθήκον ενός σοσιαλιστικού φορέα ή ενός προοδευτικού, ριζοσπαστικού φορέα, που αγωνίζεται για δομικές αλλαγές ή ενός συνασπισμού τέτοιων φορέων, είναι η κατάκτηση της εξουσίας και στη συνέχεια η σοσιαλιστική διάθρωση και λειτουργία της πολιτείας μέσω της ψήφισης και εφαρμογής ενός σοσιαλιστικού συντάγματος που κατοχυρώνει τη συμμετοχική δημοκρατία, την ελευθερία και την ισότητα των πολιτών. Ένα βασικά αποκεντρωμένο και συμμετοχικά διαρθρωμένο σύστημα εξουσίας.

Η αλλαγή της δομής της πολιτείας, είναι όρος απαράβατος για τη ριζική αλλαγή της κοινωνικής δομής. Σοσιαλιστική κοινωνία χωρίς κράτος που να εκφράζει την επικυριαρχία των εργαζομένων –εργατών, αγροτών, μισθωτών κ.λπ., του λαού με μια λέξη, που γίνεται αντικείμενο καταπίεσης και εκμετάλλευσης, απλώς δε νοείται. Σε σχέση με το κράτος, την κρατική μηχανή, σημασία έχουν τόσο οι φορείς όσο και η δομή. Η διαλεκτική σχέση μεταξύ τους συνιστά την σταθερότητα ενός συστήματος ή την αλλαγή του.

Για το λόγο αυτό έργο πρώτο και χρήσιμο μιας συμμαχίας εργαζομένων, ενός λαϊκού κινήματος με άλλα λόγια, που φτάνει δημοκρατικά ή επαναστατικά στην εξουσία, είναι να προχωρήσει σε βασικές αλλαγές της δομής της πολιτείας και των κρισίμων φορέων της. Κάτι τέτοιο μπορεί να γίνει άριστα στα πλαίσια ενός Συντάγματος, όπως τονίσαμε, που να κατοχυρώνει τις κατακτήσεις του λαού, δηλαδή την ουσιαστική δημοκρατική δομή της πολιτείας. Στα πλαίσια ενός τέτοιου Συντάγματος, ο κομματικός πλουραλισμός και η διαδοχή των κομμάτων στην εξουσία –δηλαδή η πολιτικά δημοκρατική δομή της πολιτείας– δεν θέτουν σε αμφισβήτηση τη νέα δομή της εξουσίας, δηλαδή τις λαϊκές κατακτήσεις.

Θα επιβεβαιώσουμε όμως τη σύμπνοια μας με τους προηγούμενους στοχασμούς, αναφέροντας ένα αρνητικό, χαρακτηριστικό παράδειγμα, που έχει να κάνει με την ευρωπαϊκή συνθήκη. Αυτοί που εξουσιάζουν (οι κυρίαρχες δυνάμεις) εφαρμόζουν τα συντάγματα εκείνα που καθιέρωσαν στην Ευρωπαϊκή Ένωση τις νεοφιλελεύθερες σχέσεις παραγωγής, που είναι βέβαια χειρότερες από εκείνες που προϋπήρχαν. Για το λόγο αυτό δεν αποτελεί αυθαιρεσία, όταν μιλάμε ότι ένα σύνταγμα είναι κομμένο και ραμμένο για ένα συγκεκριμένο σύστημα.

Δύο είναι οι πολιτικοί πυλώνες, πάνω στους οποίους οικοδομείται το νέο κίνημα, όπως αναγράφει και ο τίτλος.

Το ένα είναι η υπεράσπιση της εθνικής ανεξαρτησίας και εδαφικής ακεραιότητας της πατρίδας μας, μπροστά στους ορατούς κινδύνους, που προέρχονται από τους «άσπονδους φίλους και συμμάχους μας», καθώς και τις εθνικιστικές και σοβινιστικές επιβουλές των γειτόνων μας. Εξ ου και ο όρος «πανεθνικό».

Το άλλο η παραγωγική και αναπτυξιακή αναδιάταξη της χώρας με την εφαρμογή μιας δημιουργικής οικονομικής και κοινωνικής πολιτικής, με βάση την ισότητα και ισοπολιτεία, που θα υπηρετεί τα χεμαζόμενα λαϊκά στρώματα, ενάντια στην οικονομική και πολιτική ολιγαρχία εντός και εκτός Ελλάδας. Εκ ου και ο όρος «παλλαϊκό».